

ILUSTROWANY DZIENNIK ŚLĄSKI

POLSKA ZACHODNIA

Redaktor naczelny: Edward Rumun, (tel. 350-85). Druk: Drukarnia Śląska, Sp. z ogr. odp., Katowice, Batorego 2 i Kościuszki 15. Tel. 308-78 i 304-26. Red. odpowiedzialny: Wilhelm Cholewa.

Redakcja:

Katowice, ul. Batorego 4, parter.
Telefony: do godz. 18-tej 337-67 i 350-85
po godz. 18-tej 304-26 i 308-78
Rękopisów nie zwraca się.

Administracja:

Katowice, ul. Kościuszki 15, ofic. II p.
Telefon: 337-67, 350-85.
P. K. O. Katowice 303.551.
Przyjmowanie abonamentu i ogłoszeń.

Reprezentacja:

Chorzów: Gimnazjalna 21, tel. 411-33.
Bielsko: Nad Niprem 2. Tel. 36-57.
Lubliniec, Kilińskiego 7, I. p.
Cieszyn: Stary Targ 4, II p. Tel. 1485.
Rybnik, Al. 3 Maja 27, tel. 169.

Abonament z odnoszeniem do domu lub z przesyłką pocztową

miesięcznie 2 zł 50 gr

Przyjmują: Administracja, Reprezentacja, Poczta (listowi), Agenci i Kioski.

CENNIK OGŁOSZEŃ: za 1 m/m (1 tam — 70 m/m) na stronie tytułowej zł 1.00, w tekście zł 0.80, nekrologi do 100 m/m — zł 85.00, 100—200 m/m za 1 m/m jednołamowy zł 0.60, ponad 200 m/m za 1 m/m jednołamowy zł 0.80. — Ogłoszenia w dziale ogłoszeniowym za 1 m/m (1 tam — 50 m/m) zł 0.50. Drobne ogłoszenia w dziale ogłoszeniowym za słowo zł 0.20 (dla poszukujących pracy zł 0.10, matrymonijalne zł 0.30).

Wicepremier Kwiatkowski rozwija swój program i rozprawia się z krytykami

Z posiedzenia połączonych senackich komisji prawniczej i budżetowej

WARSZAWA (tel. wł.) W ubiegłą sobotę odbyło się wspólne posiedzenie senackich komisji prawniczej i budżetowej pod przewodnictwem sen. Wróblewskiego, na którym rozpatrywany był projekt ustawy o pełnomocnictwach. Po przemówieniu referenta sen. Gołuchowskiego, zabrał głos wicepremier Kwiatkowski, który w dłuższym przemówieniu odpowiedział na głosy krytyki, które podniosły się po jego ostatnim przemówieniu w sprawie pełnomocnictw.

Wicepremier Kwiatkowski podkreślił, że program jego spotkał się na terenie parlamentu z krytyką różnych grup. Przypisać to należy temu, że naogół nikt nie zdaje sobie sprawy, z jakimi trudnościami musi walczyć każdorazowy minister Skarbu. — Trudność w przeprowadzeniu programu gospodarczego wynika z niejednorodności struktury gospodarczej państwa. Jako przykład Pan Wicepremier podał sprawę karteli, która na ostatnim posiedzeniu Sejmu poruszana była dość żywo. Zdaniem Wicepremiera Kwiatkowskiego zniesienie karteli nie w każdym wypadku mogłoby się przyczynić do sprawiedliwego rozwiązania zagadnień gospodarczych. Np. zniesienie kartelu węglowego groziłoby interesom świata pracy w Zagłębiach dąbrowskim i kraczkowskim.

W dalszym ciągu swego przemówienia P. Wicepremier podkreślił, że społeczeństwo polskie nie jest należycie zdyscyplinowane i nie podporządkowuje się koniecznym nakazom chwili. Program gospodarczy nakreślony został na cztery lata, aby

nie wywoływać niepotrzebnie sztucznej koniunktury, która mogłaby wpłynąć na podwyższenie cen i naraziłoby na szwank życie gospodarcze. Tymczasem przy pla-

nowaniem działaniu we wszystkich dziedzinach niema obawy o tego rodzaju wtrąsy. Tylko takim planowym działaniem można ożywić życie gospodarcze. Wicepremier

Kwiatkowski stwierdził, że krytyka spowodowana jest u nas zazwyczaj do gadulstwa, a obecnie nie czas na gadulstwo lecz na działanie. Należy pomyśleć o tym, aby dać możliwość Ministrowi Skarbu działania bez przeszkód.

W dalszym ciągu Wicepremier omówił obszernie swój plan gospodarczy, znany z przemówienia jego na komisji sejmowej. Na zakończenie swego przemówienia prosił mówcę o przyjęcie projektu ustawy o pełnomocnictwach.

Dyskusja, która się wywiązała po przemówieniu poświęcona była przede wszystkim zagadnieniu znalezienia funduszy potrzebnych do wykonania planu inwestycyjnego. — Sen. Roztworowski, mówiąc o ewentualnych źródłach zapytał Wicepremiera Kwiatkowskiego, czy nie zamierza w drodze dekretu przeprowadzić zmiany statutu Banku Polskiego. Poruszano sprawę pożyczki inwestycyjnej, która zapowiedziana jest na dalsze lata. Tutaj sen. Radziwiłł rzucił zdanie, że przeprowadzenie pożyczki będzie bardzo trudne do wykonania bez przymusu.

Dalsza część posiedzenia była poświęcona sprawie funduszy do przeprowadzenia planu inwestycyjnego.

W portowym mieście francuskim, Marsylii, doszło do starcia pomiędzy strajkującymi robotnikami i policją. Fotografia nasza przedstawia grupę demonstrantów na jednej z ulic tego miasta

Rewelacje szwajcarskie o terroryście ukraińskim na usługach m. in. Kowna — Konowalcu

GENEWA. W tych dniach aresztowano w Genewie kilka osób, które wykonywały nadzór nad mieszkaniem znanego terrorysty ukraińskiego, Konowalca. Jak twierdzą niektóre tutejsze pisma, Konowalec przebywał niedawno znowu w Genewie. Prasa tutejsza poświęca tym aresztowaniom dużo uwagi, twierdząc, że aresztowane osoby działały z polecenia rządu sowieckiego, który obawiał się, że Konowalec

przygotowuje zamach na mającego przybyć do Genewy względnie Montreux, komisarza sowieckiego Litwinowa.

„Le Travail”, organ tutejszej prosowieckiej partii socjalistycznej i obecnego szefa rządu genewskiego, Nicolas, zamieszcza w związku z tą sprawą dwa artykuły, w których krytykuje ostro władze federalne za udzielanie Konowalcowi gościnności. Dziennik przypomina przy tej sposobności do-

kumenty, ujawnione w czasie procesu warszawskiego, z których wynikało, że rząd litewski udzielał poparcia i finansował terror ukraiński, że wydawał tymże terrorystom fałszywe paszporty, i że wreszcie Konowalec odbywał konferencje w Zurichu i w Genewie z b. ministrem spraw zagranicznych Litwy, Zauniusem. Dziennik stwierdza, że dzięki interwencji konsula litewskiego w Zurichu, władze federalne pozwoliły Konowalcowi mieszkać najprzód w tym mieście, a następnie w Genewie. Początkowo prokuratura nie przywiązywała wagi do ostrzeżeń, dopiero gdy departament kantonalny sprawiedliwości i policji przesłał p. Staempfli (prokuratorowi federalnemu) kopię niektórych dokumentów z procesu warszawskiego, władze federalne musiały zmienić zdanie i Konowalec otrzymał zawiadomienie, iż dn. 25 maja ma opuścić Szwajcarię. Temniemniej jednak uzyskał przedłużenie terminu do dnia 6-go czerwca br. Konowalec zwrócił się nawet o pozwolenie pobytu w Montreux. Nie zostało ono udzielone mu wskutek sprzeciwu policji kantonu Waud. Pismo pisze wreszcie, że wskutek tego stanowiska władz federalnych, niektórzy rządy zmuszone zostały do zorganizowania własnego nadzoru nad Konowalcem. Dziennik protestuje wreszcie przeciwko aresztowaniu osób, które nadzorowały Konowalca.

Chłopi maszerują na Kowno

RYGA. Mimo wprowadzenia stanu oblężenia w Kownie sytuacja w mieście jest nadal bardzo groźna.

W śródmieściu przez całą noc słychać było strzały dochodzące z odległych ulic. Ruch rewolucyjny przerzuca się z miast na wieś. Chłopi, którzy brali udział w niedawnych rozruchach, ogłosili formalne powstanie komunistyczne i maszerują na Kowno, przekradając się do miasta drobnymi grupami. Wśród władz kowieńskich wywołuje to popłoch. Mosty na Wilji strzeżone są przez policję, która nikogo nie przepuszcza do śródmieścia bez uprzedniego wylegitymowania.

Ruch komunistyczny daje się zauważyć również w wojsku. Jedną z kompanii sprowadzonych do Kowna z prowincji nie usłuchało rozkazu oficerów i nie chciało wystąpić przeciw demonstrantom.

W godzinach wieczornych pojawił się nad Kownem nieznan samolot, z którego rozrzucano

ulotki z hasłami komunistycznymi, zakończone hasłem: „Niech żyje sowiecka republika Litwy”. Zanim wojskowi lotnicy wystartowali i zorganizowali pogon, tajemniczy samolot zdołał uciec.

WYCIEZKA Z WARSZAWY NA TERENACH NASZYCH ROBÓT PUBLICZNYCH

KATOWICE Wczoraj bawiła w Katowicach wycieczka Dziennikarzy Warszawskich oraz przedstawicieli Biura Głównego Funduszu Pracy w Warszawie, która w tow. dr. Obierka, dyr. Woj. Biura Funduszu Pracy w Katowicach — zwiedziła na terenie G. Śląska roboty publiczne, prowadzone przy udziale finansowym Funduszu Pracy.

Kto wygrał?

Po zł 5000 na nr.: 110082 187933,
Zł 2000 na nr.: 144376.
Po zł 1000 na nry: 114683 189049.
Po zł 500 na nry: 34228 50727 70506 117132.
Zł 400 na nr.: 9980.
Po zł 200 na nry: 33751 49357 86606 89319
93994 116589 118804 120 719 147687 185244 192813.
Po zł 150 na nry: 3399 22042 30490 37910 41955 42353 65414 73610 88018 97191 110886 118659 128222 132400 134637 138310 155814 164361 172236 174979 181253 185430 188805 190042.

DR. SCHACHT UKOŃCZYŁ SWĄ PODRÓŻ BAŁKAŃSKĄ

BUDAPESZT Prezydent Banku Rzeszy dr. Schacht zakończył swoją określoną podróż i w dniu 19 bm odleciał do Berlina. W oświadczeniu, złożonym przed odlotem z Budapesztu przedstawicielom prasy, zaznaczył on, że podróż jego nie miała charakteru politycznego, jak to przedstawiał pewien odłam prasy zagranicznej.

Adwokat

Józef Mierzwa

otworzył kancelarię adwokacką

w Chorzowie I, przy ul. Wolności 35

tel. 415-01

4580

MIRIAM HOPKINS

mówi:

Przekonałam się,
że regularnemu
używaniu Mydła
Toaletowego Lux
zawdzięczam swoją
dobrą cerę

LUX

MYDŁO TOALETOWE

UŻYWANE PRZEZ 9 NA 10 GWIAZD FILMOWYCH

Wyrób firmy SCHICHT-LEVER S. A. Warszawa.

W KRAKOWIE WSZYSCY ŚWIADKOWIE PRZESŁUCHANI

KRAKÓW. W dalszym ciągu procesu przeciwko sprawcom zająć w dniu 23 marca br w Krakowie, trybunał zakończył przesłuchiwanie reszty oskarżonych z liczby 45 osób, poczem — do przerwy, przewodniczący trybunału zarządził otwarcie postępowania dowodowego.

PRZEMÓWIENIE OBROŃCÓW W PROCESIE RADOMSKIM

RADOM. Wczorajszy dzień procesu o zająć w Przytyku rozpoczęły dalsze przemówienia pełnomocników powództwa cywilnego adwokatów Gajewiczowej, Ferencowicza i Kowalskiego. Następnie po krótkiej przerwie przemawiali obrońcy. Jako pierwszy zabiera głos obrońca oskarżonego Strzałkowskiego adw. Borzecki, który po opisie dla wypadków i omówieniu bojkotu antyżydowskiego, przedstawił znany incydent Strzałkowskiego z policją, kończąc wnioskiem o uniewinnienie swego klienta. Adw. Lindeman, obrońca dwunastu oskarżonych chłopów, polemizując z treścią aktu oskarżenia w punkcie, opisującym zająć z krawcem Dalmatem na Ryńku, które poprzedziły wypadki na ul. Warszawskiej. Obrońca, przyznając, że zająć to miało miejsce, stoi na stanowisku, iż na stało w innym czasie i w innej formie, niż utrzymuje to akt oskarżenia i w konsekwencji nie mogło spowodować dalszych wypadków — Przytaczając wyroki Sądu Najwyższego, obrońca kwestionuje kwalifikowanie czynu z art. 133 kk i składa wniosek o uniewinnienie wspomnianych oskarżonych. O godzinie 11.45 przewodniczący zarządził przerwę.

NOWE STRAJKI NA PROWINCJI FRANCUSKIEJ

PARYŻ. W Nancy zastrajkowały hotele, restauracje i kawiarnie. W przemyśle chemicznym doszło do porozumienia. W Bordeaux, w Nicei oraz na całej Riwierze zastrajkowały tramwaje. Strajkujący personel okupował biura i remizy.

Koniec sankcji i co z tego wynika..

No, i stało się... Koniec sankcji przeciw Włochom zapowiedział w imieniu rządu Wielkiej Brytanii min. Eden. Niejasna jest przede wszystkim sytuacja — oświetlona została najprzód mocnym błyskiem przemówienia kanclerza skarbu W. Brytanii sir Neville Chamberlaina w „klubie 1900”. Padły z ust czołowego członka gabinetu brytyjskiego słowa, określające jako „szczyt szaleństwa” żądanie kontynuowania, czy nawet zaostreżenia sankcji.

Po tem wystąpieniu, zapowiadającym radykalny zwrot w polityce rządu angielskiego wobec konfliktu włosko-abisyńskiego — przyszła formalna już uchwała rady ministrów i publiczne jej oświadczenie przez min. Edena w Izbie Gmin.

Doniosły zwrot dla dalszego rozwoju polityki światowej, a europejskiej w szczególności — został dokonany. Wielka Brytania, podejmując inicjatywę zniesienia sankcji przeciw włoskim przesadza równo cześnie o ich losie. Wprawdzie min. Eden kurtuazyjnie powiada, że decyzja należy być do Ligi Narodów, ale wystarczy u przytomnie sobie, jak wielki wpływ miała akcja Wielkiej Brytanii w jesieni ubiegłego roku na decyzję Ligi Narodów o wprowadzeniu sankcji, ażeby zrozumieć, że przesłanie jej na pozycję antysankcyjną w praktyce decyduje również o przerwaniu stosowania tego środka wobec Włoch.

Przestanki, które doprowadziły gabinet brytyjski do powzięcia decyzji antysankcyjnej wbrew opinii stronnictw opozycyjnych parlamentu i dużej prawdopodobnie części opinii publicznej angielskiej — są na tury czysto logiczne. Wielka Brytania na długiej przestrzeni dziejów przywykła do kierowania się w swej polityce logiką przede wszystkim. Rządowi brytyjskiemu wystarczy stwierdzenie, że sankcje nie spełniły swego zadania, nie zapobiegały, ani nie przerwały wojny, że zatem trwanie ich oddziaływanie szkodliwie na stan gospodarczych interesów brytyjskich i na sytuację europejską — ażeby powziąć decyzję o ich zaniechaniu.

Sankcje — powiada gabinet Wielkiej Brytanii — nie mogą już uratować Abisynji. Z odsieczą zbrojną nikt do Afryki nie pośle. Tragiczna i pełna sympatii postać negusa Haile Selassie będzie musiała chyba powiększyć grono eksmonarchów, tulających się po różnych zakątkach Europy, jako świadectwo, iż między dobrymi przyjaciółmi psy zjadają zjadły, jako żywe świadectwo prawdy, iż w stosunkach międzynarodowych rację ma tylko ten, który siłą rozporządza. Albowiem „homō — homini lupus est” — jak stare łacińskie przysłowie powiada, a nie na świecie się od wieków nie zmieniło w naturze ludzkiej, mimo wielkiej wojny, Ligi Narodów, paktów wschodnich itp. Dalsze dążenie Włoch utrzymanywaniem nieznośnej dla nich akcji represyjno-kanarnej skończyć się może podjęciem przez Rzym niedogodnej dla interesów angielskich akcji politycznej na morzu Śródziemnym i w Europie środkowej.

Logicznie tedy rzeczy ujmując — nie warto w imię hasła ideologicznego brnąć w niepotrzebne trudności. Lepiej zaprzestać stosowania bezcelowych już sankcji i wyciągnąć z niepowodzenia pierwszej kolektywnej akcji Ligi Narodów naukę na przyszłość.

Jest rzeczą wykluczoną, żeby Zgromadzenie Ligi Narodów w swej znakomitej większości zajęło na sesji, rozpoczynającej się w dniu 30 bm. stanowisko inne, aniżeli to, któremu dał wyraz w swym przemówieniu w Izbie Gmin minister Eden. Można się wprawdzie spodziewać, że w dyskusji padną głosy, podobne do odezwania się Lloyd George'a, który nazywa odwrót od sankcji tchórzostwem, można przewidywać wiele akcentów gorczy i zawodu, szczególnie ze strony delegatów państw mniejszych i pozaeuropejskich, ale w wyniku końcowym — sankcji już może nawet od 1 lipca r. b. nie będzie. Takie bowiem jest już życie realne.

Nie ulega wątpliwości, że niektóre postanowienia Paktu Ligi Narodów przerastają możliwości psychiczne i materialne świata. Jasnym jest, że w zetknięciu z rzeczywistością litera prawa wykazała całą swą teoretyczność, nieżyłowość.

Zarówno Liga Narodów, jak i każde z państw do niej należących musi z tego doświadczenia wyciągnąć konsekwencje. Dla Ligi Narodów — powstaje konieczność takiej przebudowy swych statutowych metod i obyczajów, ażeby nie sięgając w regiony praktycznie niedostępne — uczyniła w dziele dziennej rzeczywistości maximum dla dzieła utrzymania pokoju.

Dla poszczególnych zaś państw — wpływa pewnik, głoszący, że dla dzieła obrony własnej jest rozstrzygającym tylko „potencjał własnej siły” — jak to nam wskazał niedawno nasz Wódz Naczelny.

Best.

Trocki agentem Kominternu!

PARYŻ. „Le Jour” zamieszcza rewelacyjny artykuł odsłaniający kulisy akcji komunistycznej we Francji, a w szczególności, wykazujący niezbicie istnienie ścisłego kontaktu pomiędzy zwolennikami Trockiego, a kominternem.

Te fakty zostały ujawnione przy obserwowaniu działalności grupy trockistów w Pradze. Sześć tej grupy niejaki Meichler nawiązał kontakt z Bucharinem już w czasie jego podróży do Pragi. Wkrótce potem na konto bankowe Meichlera wpłynęły znaczne sumy, rzekomo pochodzące od trockistów amerykańskich, a w rzeczywistości wpłacone przez bank szwajcarski, którym zazwyczaj posługuje się komintern. Na podstawię przedsięwziętych w Pradze poszukiwań, okazało się, że Trockie pracuje w Europie, zgodnie z instrukcjami wydawanymi mu przez komintern. Fakt ten potwierdza analiza stanu majątkowego Trockiego, który dysponuje o wiele większymi sumami niż te, jakie mógłby pochodzić z dochodów z jego pracy publicystycznej. Już w r. 1932 Trockie posiadał w Konstantynopolu w „Deutsche Bank” konto w wysokości 100 tys. funtów tureckich, i rozporządzał ponadto rachunkiem bieżącym w Banco di Roma, oraz kontem w jednym z banków amsterdamskich, gdzie posiadał on ponadto sajes.

Trockie ściśle wykonuje instrukcje kominternu, posługując się w tym celu Meichlerem na terenie Pragi, a niejakiem Zellerem w Genewie. Od czasu zawarcia paktu wzajemnej pomocy pomiędzy Sowietami a Francją i Czechosłowacją, komintern powierzył Trockiemu kierownictwo jednego z najbardziej aktywnych i najbardziej odpowiedzialnych odcinków propagandy komunistycznej. Dla zaniaskowania tego stanu rzeczy zostały rozpowszechnione inspirowane przez komintern pogłoski na temat istnienia 4-tej międzynarodówki pod kierownictwem Trockiego. W istocie rzeczy czwarta międzynarodówka jest tylko jedną z form organizacyjnych trzeciej między-

wiedzialnych odcinków propagandy komunistycznej. Dla zaniaskowania tego stanu rzeczy zostały rozpowszechnione inspirowane przez komintern pogłoski na temat istnienia 4-tej międzynarodówki pod kierownictwem Trockiego. W istocie rzeczy czwarta międzynarodówka jest tylko jedną z form organizacyjnych trzeciej między-

narodówki i ma na celu prowadzenie propagandy komunistycznej przede wszystkim we Francji i Czechosłowacji. Gra kominternu jest w tym wypadku jasna. Trockie wykonują obecnie najbardziej niebezpieczną pracę rewolucyjną. Ostatnie wydarzenia we Francji i trudności są tego najlepszym dowodem.

Periodyczne rozmowy prasowe polsko-niemieckie

BERLIN. W ramach przewidzianych zgóry periodycznych rozmów prasowych polsko-niemieckich delegowani zostali ze strony polskiej do Berlina, na zaproszenie niemieckie: naczelnik wydziału prasowego M. S. Z. Skiński oraz kierownik referatu zachodniego w wydziale prasowym MSZ., radca Zaleski, celem omówienia z odnośnymi czynnikami niemieckimi bieżących spraw, które wynikają z porozumienia prasowego polsko-niemieckiego. Pod przewodnictwem Ministra pełnomocnego Ashmantia, kierownika wydziału prasowego urzędu do spraw zagranicznych Rzeszy, odbył się

szereg posiedzeń, w których wzięli m. in. udział ze strony polskiej: radca ambasady Lubomirski i referent prasowy ambasady polskiej dr. Wnorowski, ze strony niemieckiej zaś: radca ministerjalny Berndt, radca Bade oraz konsul Schoenberg. Rozmowy prowadzone były w myśl układu polsko-niemieckiego i w jaknajprzyjaźniejszym duchu. Obustronnie stwierdzono z zadowoleniem, że obrana droga daje pozytywne wyniki i że obydwie strony uważają być nadal za swoje zadanie wpływanie i na przyszłość w duchu dalszego rozwoju obustronnego zrozumienia.

Po przychyleniu się Paryża do projektu Edena w sprawie zniesienia sankcji

PARYŻ. Havas donosi: W ślad za Anglią również Francja postanowiła znieść sankcje. Koła rządowe zachowują jednak milczenie w sprawie tej uchwały rady ministrów. Przemówienie Edena stanowiło decydujący czynnik tych decyzji. W urzędowym komunikacie należy zwrócić uwagę na żądanie, które brzmi: W obecnym stanie uwzględnienie sytuacji prowadzi do zgody na zniesienie sankcji. A więc — pisze Havas — stanowisko rządu francuskiego jest jasne. Po decyzji Wielkiej Brytanii rząd francuski nie będzie przeciwstawiał się cofnięciu sankcji z tem zastrzeżeniem, że uchwałę taką powziąć może jedynie Liga Narodów. Na wniosek min. Yvon Delbos'a rada ministrów uznała za nieodzowne, aby z losu Abisynji wy-

ciągnąć naukę i znaleźć sposoby wzmocnienia systemu bezpieczeństwa zbiorowego, opartego na pakcie Ligi Narodów(!). Odpowiednie instrukcje będą przesłane przedstawicielom dyplomatycznym Francji zagranicą. Szczegóły tych propozycji nie są znane, ale — jak słychać — zmierzają one do tego, by 1) zmienić przepisy, domagające się jednogłośności przy stosowaniu art. 11 paktu, 2) stworzyć system zapobiegania wojnie i 3) realizować pakt regionalne wzajemnej pomocy. Niewiadomo, czy taki projekt będzie złożony przez Francję na sesję zgromadzenia Ligi Narodów już teraz, czy też uprzednio Francja zechce na ten temat wymienić poglądy z innymi członkami Ligi Narodów.

W Zakopanem spłonęło 7 autobusów

ZAKOPANE. Wczoraj wybuchł w Zakopanem pożar w garażu P. K. P. na Kamionce. Spłonęło 7 autobusów, w tem 5 nowych t. zw. autokarów oraz dwa starszego typu. Pastwą ognia padł również garaż żelbetonowy. Straty wynoszą przeszło 400.000 zł. W płomieniach znalazł śmierć dozorca garażu Antoni Rekucki.

Pożar nastąpił prawdopodobnie wskutek krótkiego spięcia, powstałego z iskry magnetu, od której zapalił się przypuszczalnie zbiornik z benzyną. W czasie akcji udało się usunąć z pobliża płomieni 39 beczek z benzyną i 12 beczek z oliwą. Na miejscu wypadku wszczęły dochodzenia organa policyjne wraz z sędzią śledczym.

Ostatnie wiadomości sportowe.

EKS ROZGROMIŁ AZS Z WARSZAWY 10:1 (3:1).

Na Miejskich Zakładach Kąpielowych „Bogówiście” odbył się wczoraj mecz piłki wodnej o mistrzostwo Polski między warszawskim AZS a mistrzem Polski EKS Katowice.

Katowiczanie wygrali bez wysiłku 10:1 (3:1), przyczem bramki dla nich zdobyli: Karlicki (3), Schwaen (3), Janowski (2), Scholz i Rothe. Warszawianie byli zdekompletowani, brakiem jednego zawodnika, czem tłumaczyć należy ich sromotną porażkę. Honorowy punkt dla AZS zdobył Makowski. Sędziował p. Andrzejewski.

SCHALKE POKONAŁ GLIWICE 8:1.

W Berlinie odbył się wczoraj mecz piłkarski o mistrzostwo Niemiec o trzecie względnie czwarte miejsce między eksmistrzem Rzeszy, znaną drużyną Schalke 04 a mistrzem Śląska Opolskiego Vorwaerts Rasensport Gliwice. W obecności ponad 15.000 widzów wygrał Schalke, w spacerowym tempie 8:1 (5:1).

Wyrok na zdrajców

z N. S. D. A. B.

Uzasadnienie wyroku. — Prokurator zapowiedział apelację

Wczoraj o godzinie 12 w południe przewodniczący trybunału sądzącego członków nielegalnej organizacji NSDAB. Zdziś sław Arct odczytał wyrok przeciwko oskarżonym wyrotowcom, pozostającym pod zarzutem zbrodni zdrady stanu.

Na mocy wyroku sąd uznał 86 oskarżonych winnymi zbrodni z art. 97 § 1 K. K. (zbrodnia stanu) za należenie i czynne współdziałanie w organizacji NSDAB, mającej na celu oderwanie Śląska od Polski. W tej liczbie 6-ciu oskarżonych sąd skazał dodatkowo za zbrodnię z art. 98 § 1 K. K. (oderwanie Górnego Śląska od Państwa Polskiego i porozumiewanie się z osobami, działającymi w interesie obcego państwa). 13-tu oskarżonych sąd uznał winnymi występku z art. 165 K. K. za udział w tajnym nielegalnym związku bez świadomości czynu przestępczego. Na podstawie powyższej kwalifikacji sąd wymierzył karę 3 oskarżonym z oskarżonym z art. 97 i 98 K. K., a mianowicie Zającowi, Berneckerowi i Blindzie łącznie po 10 lat więzienia każdemu, 3 oskarżonym, a mianowicie Bednarskiemu, Mordziolowi i Wawrzynkowi po 8 lat więzienia. Osk. Pilorz skazany został na 7 lat więzienia, czternastu oskarżonych sąd skazał na karę więzienia po 4 lata, 61 oskarżonych na karę więzienia po 2 lata, resztę oskarżonych na półtora roku więzienia.

Czternastu oskarżonych sąd uniewinnił. Ponadto, na mocy wyroku wszyscy zasądzeni zostali pozbawieni praw publicznych i obywatelskich praw honorowych na przeciąg 10-ciu lat. Wszystkim oskarżonym włączy się areszt śledczy po dzień 20 czerwca. Wszyscy oskarżeni ponoszą solidarnie koszty postępowania sądowego, a w szczególności oskarżeni Zając, Bednarski, Blinda, Bernecker, Mordziol, Wawrzyniec, Przykling po 600 zł. każdy. Styletz, Badura, Dziel, Pilorz, Penthera po 320 zł. a po zostali oskarżeni po 80 — 160 zł.

Nakoniec sąd postanowił wypuścić czasowo z więzienia wszystkich oskarżonych zasądzonych na kary po 1 i pół roku aż do czasu uprawomocnienia się wyroku.

Po odczytaniu brzmienia wyroku sąd ogłosił uzasadnienie, w którym powiedział:

Każdy czyn przestępny ma swoje gospodarstwo lub psychologiczne podłoże. Zdrada stanu, godząca w istnienie państwa, jego ustrój lub całość, nieprzynosząca przeważnie korzyści materialnej, opiera się w głównej mierze na podłożu psychologicznym. Cóż wywołało to podłoże psychologiczne, które doprowadziło do masowego protestu N. S. D. A. B.?

Wojna światowa kończy się wskrzeszeniem niepodległego państwa Polskiego. Konferencja pokojowa w Paryżu rozpatrując kwestię Górnego Śląska z punktu etnograficznego i opierając się na danych historycznych i na wynikach powszechnego spisu ludności z czasów niemieckich z roku 1910, który wykazał na Górnym Śląsku 70% ludności polskiej, zdecydowała przyznać cały Górny Śląsk (rejonację Opolską) Polsce. Wskutek jednak starań pewnych czynników nieprzychylnych Państwu Polskiemu zdecydowano przeprowadzenie na Górnym Śląsku plebiscytu. Lud śląski manifestuje swoją polskość w zbrojnych ruchach powstańczych, jako protest przeciwko konfliktom mającym na celu pozostawienie Śląska przy Państwie Niemieckim. W wyniku plebiscytu Rada Ambasadorów w dniu 20. X. 1921 decyduje podział Górnego Śląska i tylko obecna polska część Górnego Śląska zostaje przyznana Polsce. Decyzja ta jest ostateczna. Rada Ambasadorów zaleciła zawarcie Konwencji, która by uregulowała życie gospodarcze rozdzielonych terytoriów i miała na celu ochronę mniejszości narodowych po obu stronach granicy. Konwencja taka została zawarta w Genewie 15. V. 1922 r. z mocą obowiązującą na lat 15 i wygasa automatycznie w 1937 r. W konwencji niema mowy o jakimś plebiscyście na tem terytorjum. Konstytucja polska gwarantuje wszystkim mniejszościom narodowym zupełne równouprawnienie i rozwój ich właściwości narodowe, niepotrzebne więc były przepisy Konwencji Genewskiej. Polska bowiem od wieków słynie z tolerancji narodowej i religijnej, wszystkie narodowości i wszystkie wyznania znajdują w Polsce najszersze możliwości swego rozwoju i nigdy Polska nie używała do nich siły ani gwałtu, przeciwnie myślała przewodnią polską racją stanu było w drodze pokojowej złączenie się wszystkich obywateli pod hasłem wspólnego dobra. Mniejszość w granicach Państwa Polskiego korzysta ze wszystkich możliwych wolności. Posiada swoje przedstawicielstwo w obu ciałach parlamentarnych, szeroko rozbudowane szkolnictwo, może nawet ponad normalne potrzeby, posiada organizacje społeczne, kulturalne, oświatowe, sportowe i t. d. Posiada specjalne możliwości rozwoju gospodarczego, a jeżeli istnieją bezrobotni w szeregach mniejszości narodowych, to jest to wynikiem szalejącego kry-

zysu światowego, który i w państwie sąsiednim przybrał poważne rozmiary. Mimo to propaganda niechętna, nieprzyjazna nowemu stanowi prawnemu, jaki istnieje na tut. terenie, wykorzystuje każdą możliwość, aby wytworzyć stan niepewności, co do dalszego losu Górnego Śląska. Propaganda ta istnieje od wielu lat. Jest prowadzona konsekwentnie i celowo, tworzy „Auslandsinstitute“, związki w rodzaju „Bund Deutscher Osten“, zaprzęga się do propagandy literatury, historii, która nie waha się przez pseudonaukowców fałszować fakty historyczne. Przedewszystkiem zaś zaprzęga się do tej propagandy prasę, która szerzy wieści o rzekomym plebiscyście, mającym nastąpić w roku 1937, potem że suwerenność Państwa Polskiego na tym obszarze nie jest pewna, że niewiadomo jeszcze co nastąpi i t. d. Cel tej propagandy jest jasny, chodzi o wywołanie zamętu i chaosu w wszystkich dziedzinach życia na Śląsku i spowodowanie niepewności co do losu Górnego Śląska. Jak powiedział jeden z obrońców, propaganda ta to trucizna, która się wsącza w serca ludzi i deprawuje dusze polskie, zwłaszcza tych, którzy politycznie i narodowo nie są zupełnie uświadomieni, albo też ze względów oportunistycznych nie chcą się zdecydować na jedną lub drugą stronę. Propaganda ta obiecuje zmianę warunków politycznych.

Tak konsekwentnie i celowo prowadzona propaganda, tworzy podatny grunt do szerzenia akcji, mającej w założeniu ukryty cel, oderwanie Górnego Śląska od Polski i przyłączenie go do Niemiec i w tych warunkach powstaje organizacja N. S. D. A. B. To jest podłoże psychologiczne powstania N. S. D. A. B.

Po omówieniu charakteru organizacyjnego N. S. D. A. B. i roli w niej wszystkich oskarżonych, przewodniczący zakończył uzasadnienie wyroku następującym zarzutem:

Kardynalnym obowiązkiem obywatela każdego państwa jest dochowanie wierności i lojalności w stosunku do swojego państwa, niezależnie od narodowości i wyznania. Zbrodnia stanu, czy to artykuł 97, czy 98a, choćby występł z art. 165 k. k. jest zaprzeczeniem tych kardynalnych obowiązków obywatela w stosunku do państwa. Oskarżeni dopuszczając się tych zbrodni, wzgl.

występków zaprzeczyli swoim obowiązkom w stosunku do Państwa Polskiego. To też badając winę każdego z poszczególnych oskarżonych, sąd miał na uwadze ich stopień działalności w tych przestępnych czynach. Również sąd brał pod uwagę, że zbrodnia działalności oskarżonych jest wynikiem nienawistnej propagandy przeciwko Państwu Polskiemu. Sąd badał także stosunki rodzinne oskarżonych, jak też i możliwości zarobkowania, badał także poprzednią karalność oskarżonych, a również i zachowanie się oskarżonych po przestępstwie mając te wszystkie okoliczności na względzie, wymierzył każdemu z oskarżonych karę odpowiadającą przewinieniu. Wynik ten, który każdemu z skazanych

nieśie odpowiednią przewinieniu karę, niech będzie także przestroga dla wszystkich, którzy w podobny sposób jak ci oskarżeni chcieliby się targnąć na całość Rzeczypospolitej.

Rada Ambasadorów przyznająca Polsce część obszaru Górnego Śląska tylko w pewnej mierze wynagrodziła Polsce krzywdę dziejową. Swej suwerenności na tym obszarze Polska będzie bronić wszelkimi stojącymi do jej dyspozycji środkami. Spiskowcy nie mogą liczyć na żadne pobłażanie, a lojalny obywatel Państwa Polskiego winien mieć uszy zamknięte na wroga propagandy, gdyż pochodzenie ludności, jej język, historia, życie gospodarcze Śląska wskazują, że Śląsk był, jest i pozostanie polski i nierozdzielnie złączony z Polską.

Prokurator dr. Początek zapowiedział apelację zarówno od wymiaru kary jak i od wyroku uwalniającego czternastu oskarżonych.

Nieporównanie piękne włosy

Piękne włosy przyciągają spojrzenia wszystkich i bardzo często są źródłem powodzenia kobiety. Każdy zachwycić się nimi będzie, jeżeli są odpowiednio pielęgnowane. Włosy pielęgnowane Shampoonelem Elida są zawsze miękkie i jedwabiste, a przytem nabierają pięknego połysku. Dają się łatwo czesać i zachowują długiej undulację.

SHAMPOO ELIDA

KAMILLOFLOR
Wolny od alkali specjalny Szampoo do blond włosów nadaje im tak pożądaną odcień im złocisty połysk.

BRUNETAFLO
Wolny od alkali specjalny Szampoo do ciemnych włosów nadaje im tak pożądaną odcień im złocisty połysk.

Antymagnetyczny zegarek szwajcarski RECORD

Współczesny Stradivarius

Rywalem Stradivariusu i Guarneriego można nazwać fabrykanta skrzypiec w mieście włoskim Ancona, niejako Cutugno. Po długoletnich doświadczeniach i próbach udało się Cutugno skonstruować skrzypce, które co do dźwięku nie ustępują w niczem arcydziełom mistrzów z Cremony. Chcąc dojść na czele poległa osobliwy dźwięk skrzypiec cremonskich, Cutugno zebrał skrzypce na części i później złożył je. Ale skrzypce nie wydawały wcale dźwięku. Po długich, trwających lata całe próbach doszedł do piero Cutugno do wniosku, jak należy konstruować skrzypce. Egzemplarze, które wyszły z pracowni mistrza, nikt nie jak twierdzą znawcy, nie ustępują w niczem skrzypcom starych mistrzów cremonskich, ale przewyższają je jeszcze słodczym tonem.

W czasie zaburzeń ulicznych w Madrycie w wielu punktach miasta uległy zniszczeniu instalacje wodociągowe. Ponieważ strajkujący robotnicy nie dopuścili do naprawy przewodów wodociagowych — ludność dzielnic pozbawionych wody zaopatruje się w nią z ulicznych studzienek, co odbywa się pod nadzorem policji.

Trzy kobiety w życiu politycznym Francji

Poraz pierwszy w historii parlamentu francuskiego trzy kobiety zajęły miejsca na sali posiedzeń pałacu Burbońskiego. Nowy premier Leon Blum wprowadził do swego gabinetu 3 kobiety w charakterze podsekretarzy stanu, a mianowicie: p. Brunschvigg, jako podsekretarza stanu w ministerstwie oświaty, p. Irene Joliot-Curie, córkę znakomitej maszej rodaczki Marji Curie Skłodowskiej, jako podsekretarza stanu dla spraw badań naukowych i wreszcie p. Zuzannę Lacore, jako podsekretarza stanu dla opieki nad dzieckiem. Trzy członkinie rządu pojawiły się poraz pierwszy w izbie deputowanych w dniu 6 czerwca tj. w dniu odczytania deklaracji rządowej. Panie podsekretarzy stanu nie zdradzały wcale zdenerwowania lub tremy. Zajęły one miejsca na ławie

rządowej bezpośrednio po fotelu premiera. Debiutantki ministerjalne zachowywały się jak rutynowani politycy. Każda z nich przyniosła tekę naładowaną aktami. Gdy debata przeciągnęła się do wieczora, panie podsekretarki stanu wyjęły z tek lusterka, puderniczki i ołówki do warg i dyskretnie odświeżyły sobie twarze.

Nominacja kobiet na członków rządu wysunęła na porządek dzienny różne sprawy dotyczące etykiety. In. in. powstała kwestia czy ministrowie-kobiety mają się pojawiać w parlamencie w kapeluszach czy bez. — Wypowiedziane było zdanie, że panie biorące udział w zebraniach publicznych bez kapeluszy nie mogą być uważane za dobrze wychowane, lecz z drugiej strony pojawienie się pań ministrów w kapeluszach mogło by doprowadzić do niepożądanego rywalizacji w dziedzinie elegancji. Wkońcu przeważił pogląd, że kobieta zrównana w prawach z mężczyznami nie może żądać żadnych przywilejów. Tak więc kobiety ministrowie pozostawiają swe nakrycia głowy narówni z resztą członków rządu i posłów w szatni i zjawiają się na sali posiedzeń bez kapeluszy i z teczką pod pachą.

Wejście kobiet do gabinetu wzbudziło zrozmienie zainteresowanie. Nigdy nie widziano tak wielkiej ilości kobiet na galerii dla publiczności, jak w dniu przedstawienia się rządu Bluma izbie deputowanych. Między innymi była obecna przywódczyni francuskiego ruchu kobiecego, p. Weiss z całym sztabem swoich współpracowniczek. Francuskie związki kobiece prowadzą od dłuższego czasu wyteżoną walkę o udzielenie kobietom praw wyborczych. Ofiarowanie trzem kobietom stanowisk podsekretarzy stanu w nowym rządzie frontu ludowego jest pierwszym wielkim sukcesem kobiet francuskich oraz zapowiedzią rychłego zrównania ich w prawach z mężczyznami w dziedzinie politycznej.

kręć sportowy
stojące pudetku

Tw dzień prania mamusia powinna się śmiać!

I w dzień prania powinna mieć dla mnie czas, uśmiech i nie może być taka zmęczona! Dlatego używa do prania Radionu, który jest taki łatwy w użyciu: wystarczy rozpuścić go w zimnej wodzie, 15 minut gotować białinę, płukać najpierw w gorącej, potem w zimnej wodzie i białina będzie śnieżnobiała.

Prawda o japońskich automobilach

Od dłuższego czasu słyszy się i czyta często niesłychanie tanich automobilach japońskich, które lada moment mają wejść na rynek europejski: tak jak to było z zegarkami czy z białiną, robią niesłychaną konkurencję przemysłowi białym.

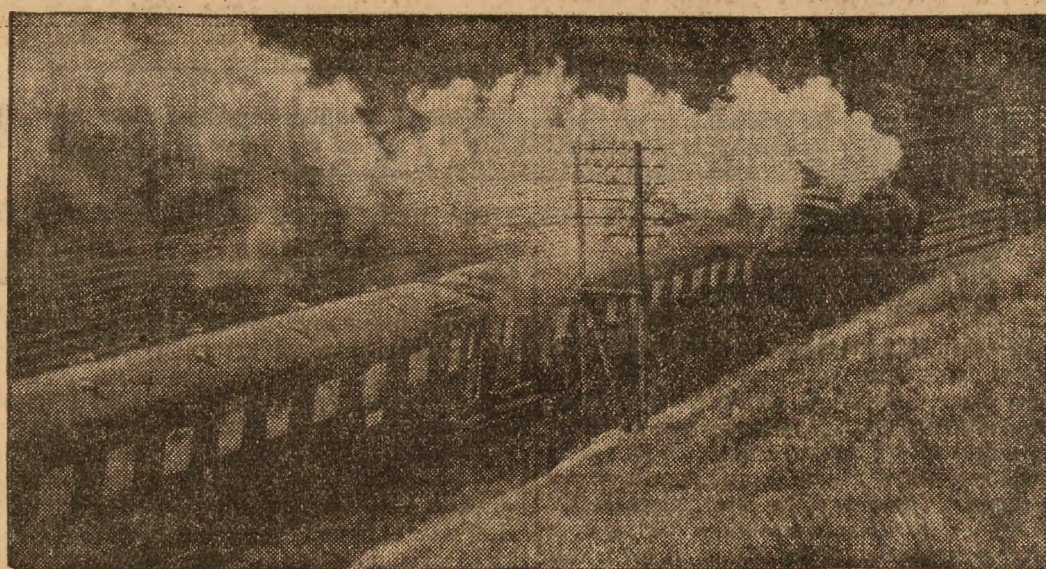
Tymczasem nadeszły już oficjalne dane statystyczne z Japonii, z których wynika, że sprawa przedstawia się nieco inaczej.

Przedewszystkiem japoński wielki przemysł automobilowy jeszcze nie istnieje. Zabrano się już do jego organizacji z właściwą japończykom wytrwałością, lecz sam japończyk spodziewa się większych rezultatów dopiero za jakie 4-5 lat. Ostatnio ze względu na dobrze zrozumianą konieczność obrony kraju cały ten przemysł został upaństwowiony i państwo wyklada ogromne sumy na jego rozwój.

Japończyk przystępuje do fabrykacji różnych typów. Wśród nich znajduje się mały wóz marki „Datsun”, rzeczywiście niezwykle tani, gdyż na miejscu sprzedają go po cenie około 2000 zł. Jest to miniaturowe auto o sile 15 KM, wrażliwość 735 cti, o dwóch metrach długości i 1 m. szerokości, osiągające do 80 km. szybkości. Czysty filigranowy japończyk zmieszcza się w nim wygodnie, trudno jednak wyobrazić sobie w tym wózku choćby jednego opasłego Amerykanina. Całość zresztą jest dość słabo zbudowana, a „długowieczność” nie przekroczy jednego do dwóch lat.

O eksporcie tych wozów do Europy niema mowy. Przedewszystkiem koszt ich a nas wyniosłby około 5,000 zł, przez co znikłaby cała

atrakcyjność taniości. Zresztą Japończyk, który eksportował samochody jedynie do Mandżurii i Chin, a trochę również do Chile i Indii Brytyjskich, na ogólną ilość 247 samochodów wywiezionych w dwóch pierwszych miesiącach 1936 r. wywieźli zaledwie drobną partię „Datsunów”. Jak widać z tego, dotychczasowy ogólny eksport wozów japońskich jest jeszcze minimalny. I tamówka

W nieznaną dal!

„Na drogach myśli ludowej”

Na marginesie nowego dziełka lwowskiej Biblioteki Dziejów i Kultury Wsi.

Znany historyk i literat Dr Michał Janik wydał świeżo książkę (208 stron; małego formatu) pod wymownym tytułem: „Na drogach myśli ludowej”. Książeczka zawiera 5 artykułów: rozdziałów, częściowo już drukowanych. Pierwszy nosi tytuł: „Początki myśli ludowej w Polsce” i zawiera szkic historyczny ruchu chłopstwa, szkic sięgający co najmniej do X w. aż do XV wieku. Szkic byłby wcale interesujący, gdyby nie to, że miejscami jest — łagodnie mówiąc — stronniczy. Nie można bowiem tylko wśród Kaiminów i Arjan widzieć obrońców chłopstwa, a wśród kleru katolickiego tylko gniebicieli. Trudno również przyznawać wyższość hasłom rewolucji francuskiej nad chrześcijańską nauką miłości bliźniego. Autor wyjątek robi tylko dla księży: Staszica i Kollataja i ludzi z nimi związanych. Artykuł zawiera poza tym dużo zapomnianych wiadomości i sporo nazwisk budzących ruch ludowy w Polsce i na emigracji, jak Franciszek Gorzkowski, Henryk Kamiński, Józef Jarnyż i inni. Dowiadujemy się również ciekawych szczegółów o chłopie Kazimierzu Deczyńskim ze wsi Brodnie wojew. kaliskiego, nauczycielu wiejskim, którego za obronę chłopów oddał szlachcie — pan przysięgł do wojska Deczyński brał udział później w powstaniu listopadowym. Na tę pamięć mika Deczyńskiego, została osnuta znana powieść Kruczkowskiego.

Drugi skolei artykuł — poświęcony sprawie ludowej na Litwie w XIX wieku; trzeci pt. „Ro-

mantycy a ludowość” podaje kilka ciekawszych szczegółów o odmiennym charakterze romantyzmu polskiego, o tem, jak pojmowali lud i naród: Witwicki, Koźmian, Słowacki, Ujejski i inni poeci.

W 4-tym rozdziale zajmuje się twórczością Wyspiańskiego i jego motywami ludowymi, a zwłaszcza wpływem Berwińskiego (demokraty i ludowca) na autora „Wesela”. Janik przypomina przy tej okazji, jak to Berwiński w Poznaniu nawoływał szlachtę do oddania chłopom ziemi i jak z tego powodu spotkał się z ostrą krytyką klerikalnego „Przeglądu Poznańskiego”. — Wreszcie w ostatnim rozdziale omawia autor motywy zenisty ludowej w poezji polskiej, w szczególności w poezji dośrodkowej, bo zabiera aż o francuskich rewolucjonistów (Saint-Simon, Cabet, Fourier i inni), którym przypisuje decydujący wpływ na ideologię znającego Towarzystwa Demokratycznego Janik przypomina, że właśnie w roku 1836, a więc 100 lat temu, został wydany słynny manifest Towarzystwa Demokratycznego Polskiego, napisany we Francji w Poitiers, a podpisany przez 1135 członków. Jak wiadomo, manifest ten: uznał za swój, słynny rewolucjonista ks. Lamennais, nazywając w swoich kazaniach Polskę „ludem-męczennikiem”. Janik cytuje sporo ciekawych faktów i pism zapomnianych z połowy XIX w., które ilustrują, jak konsekwentnym ruchem był ruch chłopski i z jak różnych źródeł ideowych czerpał i ogarniał pokoleń wszystkie ziemie Rzeczypospolitej. Praca Janika jest zbiorem wcale pożytecznym i gdyby nie wymowna dedykacja (L. Wincentemu Witowskiemu, Prezesowi Rządu Obrony Narodowej, Wodzowi Ludu Polskiego w hołdzie osobistym — Autor”) można ją traktować jako interesujący przyczynek do historii ruchu ludowego w XIX wieku. Warto przy tej okazji zaznaczyć, że jest to trzeci tom „Bi-

Cypr zamiast Malty

Nowa baza strategiczna Anglii na Morzu Śródziemnym.

Cypr ma za sobą urozmaiconą wielce przeszłość i bogatą w wydarzenia historię. Wyspa ta przechodziła kolejno w ręce coraz to innych państw, poczynając od czasów starożytnych; władali nią Grecy, Persowie, Aleksander Wielki, Egipcjanie, Rzymianie, Bizancjum, Saraceni, Ryszard Lwie Serce, Genuńczycy, Wenecjanie, Turcy. Wreszcie w 1878 roku dostał się Cypr pod zarządek czasowy Anglików, a w r. 1914 ogłosiła W. Brytania Cypr jako swoją własność.

Od czasu wojny abisyńsko-italskiej zaczyna Cypr odgrywać coraz większą rolę w polityce i strategii brytyjskiej. Niespodziewany konflikt Anglii i Włoch ukazał tej pierwszej nowe niebezpieczeństwo, grożące hegemonii floty brytyjskiej na morzu Śródziemnym. Okazało się po skonfrontowaniu sił swoich i przeciwnika, tak w powietrzu, jak i na morzu, iż Italia może w każdej chwili zablokować i zniszczyć Maltę, główną bazę floty i lotnictwa angielskiego na trasie morskiej komunikacji z Indiami via Suez. Okazało się dalej, iż siły morskie Italii są już teraz takie, że, w oparciu o silniejsze od brytyjskich eskadry lotnicze, mogą skutecznie przeciwstawić się flocie angielskiej na zachodnich wodach morza Śródziemnego. W związku z tym faktem traci i Gibraltar i Suez swoje znaczenie, albowiem niepewną i nieubezpieczoną staje się droga wiodąca z portów angielskich do Suez przez środek morza Śródziemnego.

Nic więc dziwnego, że w obliczu takiej sytuacji, po stwierdzeniu, że przeciwnik jest silniejszy niż to się wydawało, admiralica angielska opracowała plan podwójny odzyskania utraconej przewagi. Po pierwsze przeforsowano wielki program zbrojeń na morzu i w powietrzu, który w ciągu

kilku lat ma przywrócić Anglii dawną jej pozycję militarną, po drugie zaś postanowiono przenieść główną bazę floty i lotnictwa z Malty na Cypr.

Cypr staje się zatem główną podstawą militarnej potęgi Anglii na Bliskim Wschodzie i na morzu Śródziemnym. Ale wraz z podniesieniem Cypru do rangi wielkiej bazy militarnej przesunięto linie obrony z zachodu na wschód. Cypr dzieli tylko godzina lotu aeroplanem od najważniejszego portu palestyńskiego i bazy naftowej — od Haify. Tyleż czasu trzeba mniej więcej, by dostać się na wybrzeża Anatolii, wyspy italskiego Dodekanesu i Rhodos. Do Suezu zaś i Aleksandrii bez porównania bliżej z Cypru niż z Malty. Pod każdym więc względem okazuje się Cypr dogodniejszy dla Anglii jako baza militarna, niż Malta, oddalona o godzinę lotu tylko od brzegów Italii.

Cypr staje się dla Anglii obecnie drugim Singapoor na wodach europejskich. — Gorączkową działalność rozwijają na wyspie władze angielskie; porty Famagusta i Larnakka otrzymują fortyfikacje, potrzebne lotniska, arsenały, składy nafty, warsztaty etc. etc. W Limassol i w Kyrenji buduje się ogromne porty lotnicze i hangary podziemne. Tutaj znajdują się stacje wielkiej linii lotniczej, Imperial Airways, której trasa prowadzi z Anglii via Cypr do Bagdadu przez Ghazę palestyńską, dalej do Indji, Singapoore i Brisbane w Australii.

Wszystko więc byłoby po myśli admiralicji angielskiej i kierowników Foreign Office, gdyby nie jedno „ale”. Otóż ludność grecka Cypru, która tworzy dwie trzecie ogółu ludności wyspy, domaga się oddawna przyznania Cypru autonomii, a nawet przyłączenia go do Grecji. W 1931 roku wybuchły tu rozruchy przeciwnie, które stłumiono siłą. W tej też chwili wyspę rządzi autokratycznie gubernator z ramienia Anglii.

Jednocześnie prawie z uchwałą angielskiej rady ministrów o zniesieniu sankcji przeciw Italii ukazał się komunikat admiralicji angielskiej, donoszący, iż Malta zostaje po dawnemu główną kwaterą floty śródziemnomorskiej. Sądzić należy, że zbieżność tych dwóch informacji pozostaje w pewnym związku przyczynowym, przyczem komunikat dotyczący Malty jest raczej dyplomatycznym gestem grzeczności pod adresem Italii. Nie przesądza on bynajmniej faktów fortyfikowania Cypru i przygotowywania tam wielkiej bazy operacyjnej. Polityka angielska ma swoją określoną linię i nie należy brać w niej pozorów za oblicze rzeczywistości.

K. Zieliński

optyk

Kraków, Rynek Gł. 39

Okulary i binokle według przepisów lekarskich, jak również wszelkie naprawy wykonywane szybko, fachowo i dokładnie. 4539

Pomnik 13-letniego żołnierza

Desire Bianco liczył sobie dwadzieścia lat w chwili, gdy wybuchła wojna światowa. Mieszkał z rodzicami w Marsylii i nie nie zapowiadało, że z małego Desire wyrośnie bohater. Wybuch wojny podniecił chłopca, uciekł z domu i próbował dostać się na front w pociągach towarowych, szmuglując się jako „ślepy” pasażer. Odkryto go jednak i odprowadzono do domu. Jeszcze raz zbiegł chłopiec i tym razem towarzyszyło mu szczęście. Wśliznął się niepostrzeżenie na pokład statku transportującego wojsko z Marsylii i odkryto go dopiero na pełnym morzu. Jego postawa, gorące prośby i inteligencja zmieczyły serce dowódcy transportu i pułk piechoty, który znajdował się statku, adoptował małego Desire.

Zaraz po wylądowaniu wojska na pół wyspie Gallipoli wziął chłopiec udział w bitwach i wykazał niemałą odwagę i przytomność umysłu. Ale już w dwa dni później, 5 maja 1915 r. został Desire śmiertelnie ranny podczas ataku na bagnety. Obecnie odsłonięto w Tulonie pomnik ku czci najmłodszego żołnierza Francji, małego Desire. Odsłonięcie pomnika odbyło się w obecności władz cywilnych i wojskowych z honorami, które oddał pamięci młodociane go bohatera oddział żołnierzy piechoty marmarii.

Dr A. D.

Teoria a rzeczywistość

Kłopoty rządu „Frontu Ludowego”

(Koresp. własna „Polski Zachodniej”).

Paryż, w czerwcu. Eksperyment francuski rządu „Frontu Ludowego” jest jeszcze jednym przykładem świadczącym o przepaści, jaka dzieli teorię od praktyki. Łatwo jest bowiem zgromadzić niezadowolone masy w opozycji wobec pewnej polityki finansowej i gospodarczej, ale o wiele trudniej jest, po osiągnięciu zwycięstwa, przystąpić do konstruktivnej twórczej pracy na nowych podstawach. Wtedy, te wszystkie elementy, które przyczyniały się do zwycięstwa, oddziałują hamująco na akcje nowych kierowników nawy rządowej i od samego początku pozbawiają ich niezbędnego do powodzenia rozmachu.

W czasie ostatnich wyborów we Francji głosowano na „Front Ludowy” dlatego, że wszyscy odczuwali głębokie niezadowolenie z prowadzonej w ciągu ostatnich lat polityki deflacji. Oddając swój głos na socjalistów, czy radykałów, mieszczańskich i chłop francuski czynił to w tej nadziei, że nastąpi potem jakaś zmiana na lepsze, że wraz ze zmianą większości parlamentarnej zmieni się również to wszystko, co paraliżowało życie gospodarcze i finansowe. Lud francuski pragnął zmiany i nowych koncepcji politycznych. Temu należy przypisać entuzjazm, jaki towarzyszył zwycięstwu wyborczemu lewicy. Ludzono się, że nastąpi natychmiastowa poprawa, że wszystko pójdzie nowymi torami zarówno wewnątrz kraju jak i w polityce zagranicznej.

Realna rzeczywistość okazała się jednak nieco odmienna. Rząd Bluma przyszedł do władzy przy akompaniamencie strajków okupacyjnych i w atmosferze paniki finansowej, która z trudem udało mu się pokonać. Zmiana rządu nie zdołała bynajmniej zahamować ruchu strajkowego. Zniecierpliwieni robotnicy nie chcieli czekać na uchwalenie przez Izby reform społecznych, ale sami rozpoczęli akcje strajkowe, która postawiła nowy rząd w trudnej sytuacji. Okazało się bowiem, że zwyczajna zapowiedź przeprowadzenia żądań robotniczych na drodze ustawodawczej nie wystarczy, gdyż ruch strajkowy, który wybuchł samorzutnie, bez inicjatywy kierowników Konfederacji Generalnej Pracy (organizacji centralizującej akcje związków zawodowych francuskich), przerzucił się kolejno z jednej dziedziny na drugą. Konfederacja Generalna Pracy zdołała wprowadzić potem ujęć w swe ręce kierownictwo ruchu strajkowego, ale nie mogła nadać mu jednolitej formy. Kierownicy Konfederacji mogli bowiem oddziaływać tylko w kierunku zachowania dyscypliny i ładu w czasie strajków, ale nie mogli już w pełni kierować akcją robotniczą. Dlatego pomimo wysiłków kierowników Konfederacji i podpisywanych umów ogólnych likwidowanie strajku miało niezwykle powolny przebieg.

W akcji tej Konfederacja nie natrafiała zresztą na przeszkody ze strony czynników politycznych; zarówno rząd, jak i socjaliści czy komuniści, pragnęli możliwie najszybszego zlikwidowania ruchu strajkowego. — Okazało się jednak, że o wiele łatwiej rozpocząć jest jakiś ruch, niż go potem zahamować. Socjaliści i komuniści przekonali się ponadto, że na tego rodzaju akcji zyskują nie ci, którzy organizowali ruch, ale najczęściej pewne elementy w ostatniej chwili dochodzące do głosu i wpływu. W ostatnim wypadku, pomimo nagłego wzrostu siły Konfederacji Generalnej Pracy, która zgromadziła w łonie swych syndykatów przeszło dwa i pół miliona członków, inne elementy zaczęły podrywać jej grunt pod nogami, starając się przeliczyć swych dotychczasowych przywódców. Po raz pierwszy bowiem zaczęły sobie kierować do ruchu robotniczego drogie elementy stojące poza syndykalizmem i poza umocnionymi na tym terenie partiami politycznymi.

Ta akcja rozpoczęła się z dwóch stron równocześnie: z jednej strony lewicę usiłował przeliczyć „trockiści”, z drugiej zaś podeszli do mas „Croix de feu”, którzy rozpoczęli próby organizowania własnych syndykatów robotniczych. Akcja ta znajduje się dopiero w zawiązku. Niemniej jednak nie należy jej lekceważyć, gdyż może ona nagle przybrać na sile. Nie możemy sobie wprawdzie zdać jeszcze sprawy z istotności, możliwych powodzeń ruchu „Croix de feu” na terenie robotniczym, ale niemniej jednak można przypuszczać, iż ma on tam już pewne punkty oparcia. Płk de la Rocque nie nadarmo oświadczył, iż w ruchu „Croix de feu” znajduje się obecnie ok. 250.000 robotników i chłopów. Nic nie uprawnia jednak do przypuszczenia, iż wpływy Konfederacji Generalnej Pracy i partii lewicowych zaczynają się zmniejszać wśród szerokich mas robotniczych. Niemniej jednak sam fakt istnienia tego rodzaju prób stanowi groźne ostrzeżenie dla tych stronnictw lewicowych, które dotychczas niepodzielnie kierowały ruchem robotniczym.

Rząd Bluma nie potrafił więc od razu zahamować akcji strajkowej. Rozwijała się ona niezależnie od rządu i wbrew chęciom związków zawodowych i partii politycznych wchodzących w skład „Frontu Ludowego”. Nowy rząd nie mógł wystąpić przeciw robotnikom, nie mógł zawiesić pokładanych w nim nadziei, a z drugiej strony ruch strajkowy stawiał go w niezwykle trudnej sytuacji i wystawiał na ataki opozycji prawicowej. Równocześnie było to przykre dla rządu z innego powodu. Nowa polityka gospodarcza, oparta na inflacji, może mieć szanse powodzenia tylko w atmosferze zaufania. Polega ona bowiem właściwie na czynieniu wydatków bez troszczenia się o ich pokrycie budżetowe, w nadziei, że w ten sposób wzmoże się tempo życia gospodarczego, co skłoni do zrównoważenia budżetu. Strajki okupacyjne budziły zaś poważne obawy w sferach finansowych i gospodarczych, które i tak niezbyt życzliwie odnosiły się do nowego rządu. W tych warunkach opozycja prawicowa zaczęła już podnosić głowę. Wystąpienia takich parlamentarzystów jak Fernand Laurent czy Xavier Vallat budziły szerokie echa w opinii publicznej i wybiegały daleko poza Izbę. — Zwłaszcza atak tego ostatniego deputowanego na personalny skład rządu, był niezwykle charakterystyczny, gdyż po raz

wych, które dotychczas niepodzielnie kierowały ruchem robotniczym.

Likwidacja Wojewódzkiego Komitetu Powodziowego Śląsk zajął jedno z pierwszych miejsc w ofiarnym wysiłku na rzecz powodzi

W piątek 19 czerwca odbyło się w sali Śląskiej Rady Wojewódzkiej pod przewodnictwem P. Wicewojewody dr. Salonia zebranie Wojewódzkiego Komitetu Powodziowego, celem zlikwidowania Komitetu i złożenia publicznego sprawozdania ze swej działalności. Po zagajeniu zebrania przez P. Wicewojewodę przedstawił dr. Helmski, sekretarz generalny Komitetu obszernie sprawozdanie z działalności i ostateczny bilans dochodów i wydatków Komitetu, zamykający się tak po stronie dochodów jak i

Nie należy żądać „jednej tuby pasty do zębów”, lecz wyraźnie pasty Chlorodont.

Chlorodont

pasta do zębów niedoścignionej jakości dla dorosłych i dzieci, Prawdziwość pasty gwarantuje czerwona głowa lwa na opakowaniu. Wyłączna sprzedaż: Miraculum, Kraków.

pierwszy od czasu zakończenia sprawy Dreyfusa padły z trybuny Izby deputowanych słowa zawierające akcenty antysemityzmu.

Niemniejsze trudności czekają nowy rząd na terenie międzynarodowym. Lewica francuska oddawna głosiła hasło utrzymania sankcji, zarzucając rządowi Laval'a zbyt filofoską politykę. Obecnie sytuacja międzynarodowa uległa jednak zasadniczej zmianie. Nawet Anglia nie dąży dziś do utrzymania sankcji. W tych warunkach nowy rząd francuski z konieczności może być zmuszony do kontynuowania dawnej linii politycznej w tej kwestii. Jeśli się weźmie pod uwagę, że rząd „Frontu Ludowego” natrafia na duże trudności zarówno na terenie społeczno-gospodarczym, jak i w dziedzinie finansowej i na terenie międzynarodowym, to można twierdzić, że premier Blum znajduje się w sytuacji nie do pozazdroszczenia. Ceka go bowiem wiele kłopotów, których pokonanie może osłabić a nawet wyczerpać zapas podtrzymujących go mas.

Lutetianus.

Na marginesie

Smutne zwrotki

Przyszło lato w całej krasie
Na pola i lasy,
Przyszło w słońcu, kwiatów masie,
W kryzysowe czasy.
Wszędzie pachnie, wszystko tęci
W upalny dzień letni,
Człowiek tonie w niepamięci,
Wstuchany w pieśń fletni...
Wszystko życiem tchnie radośnie,
Pachną barwnie kwiaty, —
W sercu znów nadzieja rośnie,
Bo kwitną blawaty...
Lecz w mem sercu brak radości,
Dusza w ciągłej walce,
Bo mi z butów, ku żałości,
Wyszyły wszystkie palce!...
Trudno mi o zwrotkę sielską,
Być z chorąłem zgodnie,
Gdy mi świeci grzeszne cielsko
Przez dziurawe spodnie...
I dlatego chodzę struty,
Łzy lśnią, jak pochodnie,
Że nie rosną latem buty,
Koszule i spodnie!...

Więc zakończę swe poema,
Skończę smutne zwrotki,
Gdy wśród kwiatów butów niema, —
I nie rosną... portki!...

Mieczysław Fiolek.

Nieproszona, a arogancka delegacja

W „Gazecie Polskiej” znajdujemy następujące uwagi:

„W ciągu paru ubiegłych dni bawiła w Polsce delegacja francuskiej Ligi Obrony Praw Człowieka i Obywatela — instytucji, pozostającej pod wpływami komunistycznymi, z czym się sama nie kryje. Delegacja objeżdżała Polskę zwiedzając miasta, które były terenem tragicznych zaszłości, przeważnie — jak ustaliły dochodzenia — spowodowanych przez komunistów.

Nie zajmowaliśmy uwagi naszych czytelników tą osobliwą delegacją, celem jej wizyty, ani przebiegiem podróży wychodziłmy bowiem z założenia, że nie warto psuć papieru i atramentu, oraz nużyć czytelników rzeczami nieistniejącymi. Dużo ludzi do Polski przyjeżdża. Są między nimi goście nieproszeni, a nawet podejrzeni.

Stępna polska gościnność ma wszakże też swoje granice. Dlatego niestety zmuszeni jesteśmy delegacji owej poświęcić słów kilkoro.

Jeżeli ktoś przychodzi do cudzego domu, a nie zachowuje prymitywnych form przyzwoitości, uprost przeciwnie — staje się aroganckim i bezczelnym — zostaje wyrzucony za drzwi.

Taki też byłby zapewne koniec owej delegacji.

Sama jednak w porę zorientowała się — co musimy bezstronnie zapisać jako jedyny jej plus — i w ostatniej chwili dobrowolnie opuściła granice Polski”.

Z posiedzenia Rady Miejskiej w Rybniku

Rybnik, 21. 6.

Dnia 19 czerwca br. odbyło się w Rybniku posiedzenie Rady Miejskiej, na którym załatwiono szereg ważniejszych spraw. W pierwszym punkcie obrad Rada zmieniła swą decyzję z poprzedniego posiedzenia i obniżyła Powiatowej Komunalnej Kasie Oszczędności cenę za grunt pod budowę nowego gmachu kasy z 20 zł na 15 zł za 1 mert kw. Nowy czteropiętrowy gmach ma stanąć na targowicy przy gazowni. Budynek zostanie jeszcze w ciągu bieżącego roku ukończony. Fakt obniżenia ceny za grunt przez Radę uważać należy jako roztropny krok, bowiem na tym terenie znajduje się tak zw. kurzawka, wobec czego fundamenty pod gmachem muszą być bardzo mocne, co znacznie podwyższa koszt budowy budynku. Magistrat Rybnika z pieniędzy, które wpłyną do kasy miejskiej za sprzedany teren zakupi samolot bojowy dla armii. W następnym punkcie Rada miejska uchwaliła wyasygnować kwotę 500 zł na budowę kaplicy w kolonii Brzeziny Miejskie, oddalonej od centrum miasta o 3 i pół km.

Postanowiono zaciągnąć pożyczkę w kwocie 20.000 zł z Banku Gospodarstwa Krajowego na budowę baru dla bezdomnych i eksmitowanych; barak stanie na przedmieściu „Wawel”. Omówiono też sprawę budowy Domu Ludowego w Rybniku. Jak wiadomo decyzja ta zapadła już na ostatnim posiedzeniu Rady miejskiej. Dom Ludowy stanie kosztem około pół miliona złotych przy ul. 3 Maja na miejscu obecnej restauracji „Polonia” (własność miasta).

Sprawę ulicy Nowej referował przewodniczący p. Celmer. Ulica ta, mimo nazwy „Nowa”, znajduje się w opłakanym stanie. Pan burmistrz oświadczył radnym, że sprawa wybrukowania tej ulicy jest realna. Miasto musi jednak przedtem opracować plan regulacji ulic. Na ten cel Województwo przyznało miastu kwotę 4000 zł.

W wolnych głosach jeden z radnych poruszył sprawę przebudowy Rynku. Prace nad przebudową rozpoczęły się przed dwoma tygodniami i dotychczas bardzo mało zrobiono. Całkowicie wykonany ma być nowy rynek za 3 miesiące. O ile jednak prace pójdą nadal tak ślamazarnie, to niema mowy by Rynek w przepisowym terminie mógł być wykonany. Radny apelował do p. burmistrza, by sprawą tą bliżej zainteresował się i zmusił kierownictwo budowy do przyspieszenia tempa prac, bowiem każdy dzień przedłużający przebudowę rynku wyrządza wielką stratę kupcom mającym swe sklepy w Rybniku.

W końcu poruszano ubolewania godny fakt wypucia słowa „katolickie” ze sztandaru szkoły V. im. Marszałka Piłsudskiego w Rybniku.

wydatków sumą 1.601,447 zł 78 gr. podnosząc przytem, że Województwo Śląskie zajęło jedno z pierwszych miejsc w ofiarnym wysiłku na rzecz powodzi wśród wszystkich województw.

Po przyjęciu sprawozdań i bilansu przez zebranych podziękował P. Wicewojewoda prasie, urzędowi i instytucjom oraz osobom, które w szczególny sposób zasłużyły się około akcji pomocy i ogłosił rozwiązanie Komitetu po tak świetnie spełnionem zadaniu wobec społeczeństwa i państwa.

Imieniem klubu prorządowego N. Ch. Z. P. zabierali głos w tej sprawie pp. wiceburmistrz Basista, Dwucet i Karabanik, potępiając opisane postępowanie inspektora G.

Możemy już teraz poinformować naszych czytelników, że dopisek „szkoła katolicka” wróci na sztandar. Pan wiceburmistrz Basista zapowiedział na posiedzeniu Rady Miejskiej, że ścisła będzie sadownie „Polonię” za fałszywe obwinienie jego osoby. Mianowicie organ Korfante go pisał, że wypucie napisu „katolicka” ze sztandaru odbywało się także za zgodą p. Basisty. Jest to wierutne kłamstwo. Stwierdzili to na wet wrogowie polityczni p. Basisty. M.

GO CZĄŁKOWICE-ZDRÓJ

Solanka jodo-bromowa

Choroby koblce, dzieci (Ilmfatyzm)

4243

Skórne niezakażne.

Tanie kuracje ryczałtowe.

Masowy udział młodzieży w „Święcie Morza”

Spyw świętomorski

W tegorocznym „Święcie Morza” organizacje młodzieżowe zadeklarowały liczny swój udział. We wszystkich obozach letnich odbędą się specjalne uroczystości świętomorskie, następnie młodzież weźmie czynny udział w obchodach, organizowanych przez Komitety lokalne. W dniu 29 czerwca do Gdyni przybędą specjalne delegacje młodzieży, które w ten sposób przyczynią się do podniesienia uroczystości w polskiej stolicy morskiej.

W ramach tegorocznego „Święta Morza” Liga Morska i Kolonjalna urządza Spyw do Morza z terenu całej Polski. Rozpoczęcie Spywu w dniu 28 czerwca jest jednym z punktów pro-

gramu uroczystości lokalnych. W następnym dniu Spywu, uczestnicy biorą udział w uroczystościach świętomorskich wzdłuż swojej trasy spywu tam, gdzie spotykają się z temi uroczystościami.

Organizacja Spywu przewiduje 5 punktów docelowych, w których może być ukończony spyw (Płock, Włocławek, Toruń, Grudziądz i Tczew). Z tych punktów docelowych uczestnicy Spywu otrzymują 82% zniżkę kolejową w drodze powrotnej.

W punktach docelowych organizują się komisyje przyjęcia, które zajmą się przyjęciem uczestników, kończących Spyw na ich terenie.

Ze śląskich kopalń i hut

Zarobki robotników przemysłu przetwórczego

Główny Urząd Statystyczny ogłosił ostatnio materiały pozwalające zorientować się w sytuacji materialnej robotników w przemyśle przetwórczym. Na 424 tysiące objętych badaniem (zatrudnionych w zakładach ponad 20-u robotników) w sierpniu 1935 r. 11,4 proc. zarabiała poniżej 10 złotych tygodniowo, a 40,1 proc. łącznie — poniżej 20 zł tygodniowo. Tak więc niewiele mniej, niż połowa ogółu robotników musiała utrzymywać siebie, rodziny, a z pewnością i bezrobotnych krewnych za zarobek poniżej 80 zł miesięcznie. Gorsza jeszcze jest sytuacja kobiet, mimo, że w znacznej liczbie wypadków są one dziś jedynymi żywicielkami rodzin. 13 proc. kobiet zarabiała poniżej 10 zł tygodniowo, a łącznie 53 proc. — poniżej 20 zł tygodniowo.

Wiadomym jest, że na wysokość zarobku robotnika wpływa nie tylko stawka płacy, ale i liczba dni pracy w tygodniu czy miesiącu. W sierpniu 1935 r. 14 proc. robotników, zatrudnionych w przemyśle przetwórczym, pracowało 1 do 3-ch dni w tygodniu, a 21 proc. 1 do 4-ch dni w tygodniu. Na poziom zarobku ogromny wpływ ma wyzysk ze strony pracodawcy; dowodzi tego choćby różnica w poziomie zarobków robotniczych zależnie od wielkości przedsiębiorstw. W zakładach mniejszych, zatrudniających od 20 do 50 robotników, gdzie wyzysk jest zawsze większy, niż w innych 51,1 proc. robotników zarabiała poniżej 20 zł tygodniowo, a gdyby statystyka Głównego Urzędu Statystycznego objęła jeszcze drobniejsze zakłady, otrzymalibyśmy prawdopodobnie cyfry znacznie bardziej jaskrawe.

Specjalnie ciężka jest sytuacja robotników w województwach wschodnich. W Nowogrodzkiem poniżej 10 zł tygodniowo zarabiała 34,5 proc. robotników, a łącznie poniżej 20 zł tygodniowo — 89,1 proc. W woj. wołyńskim otrzymujemy analogiczne cyfry: 48,2 proc. i 80,3 proc., w woj. stanisławowskim 39,9 proc. i 82 proc.

Porównanie płac robotników dorosłych i młodocianych wykazuje, że w stosunku do 1932 r. płace mężczyzn spadły w znacznie większym odsetku, niż płace młodocianych: przeciętny zarobek mężczyzn za 1 godzinę wynosił w 1932 r. — 88 gr, w sierpniu 1935 r. — 70 gr, czyli zmniejszył się o ok. 18 proc., natomiast zarobek chłopców zmniejszył się o 15 proc. (z 28 gr na 21 gr), a dziewcząt tylko o 9 proc. (z 28 gr na 25 groszy). Ta różnica w stopniu spadku płac robotników dorosłych i młodocianych wpłynęła z pewnością w dużym stopniu na usunięcie z zakładów pracy młodocianych, zatrudnionych uprzednio w znacznie wię-

kszym odsetku, niż obecnie ze względu właśnie na taniość robocizny. To też jeżeli chodzi o wprowadzenie z powrotem większej liczby młodzieży do zakładów pracy ze względu na fatalne skutki bezrobocia, deprawujące młode pokolenie, jednym z poważnych czynników w tym kierunku, byłaby obrona poziomu płac robotniczych.

Rozpatrując sprawę płac robotniczych, trzeba stale pamiętać, że stawka, jaką dziś otrzymuje robotnik jest bez porównania niższa nawet od takiej samej stawki dawniej, otrzymuje ją bowiem robotnik za znacznie większą ilość pracy. Począwszy od górnictwa, gdzie norma wydobywania została w ostatnich latach znacznie

podniesiona, poprzez przemysł włókienniczy, gdzie na skutek „racjonalizacji” pracy zwiększono w dużym stopniu ilość maszyn, obsługiwanych przez jednego robotnika, zjawisko zwiększenia wydajności pracy i podniesienia obciążenia robotnika daje się zaobserwować we wszystkich przemysłach. Gorzej żyjący, gorzej odżywiani robotnik pracuje dziś znacznie intensywniej niż dawniej.

Na tem tle powstaje obserwowany od pewnego czasu silny ruch strajkowy za podwyżką płac, mimo niezminiejszającego się kryzysu gospodarczego, z tego też powodu należy go za wszelką cenę nie dopuszczać do dalszej obniżki stawek płac.

Hojny dar pracowników S. A. „Huta Pokój” na Fundusz Obrony Narodowej

Robotnicy i urzędnicy S. A. „Huta Pokój”, dając dowód swej czci oraz głębokiego oddania i przywiązania dla swego generalnego dyrektora, prezesa zarządu S. A. „Huta Pokój” dra inż. Stanisława Surzyckiego, zebrali pomiędzy sobą — z okazji jego imienin — kwotę 89.400 zł, którą prezes Surzycki, uzupełniwszy od siebie do 100.000 zł, złożył w dniu 18 bm. w Warszawie do rąk Pana Premiera Generała dywi-

zji Dra Felicjana Sławoj-Składkowskiego, na rzecz Funduszu Obrony Narodowej. Pan Premier polecił prezesowi Surzyckiemu, aby wyraził on wszystkim robotnikom i urzędnikom S. A. „Huta Pokój” serdeczne podziękowanie za ich obywatelski czyn i zapowiedział, że całą ofiarowaną sumę przeznaczy na zakupno samolotów dla naszej armii.

Strajk górników belgijskich w Leodjum przybrał wybitnie ostrą formę, doprowadzając do zaburzeń ulicznych. Na zdjęciu policja oczyszcza ulice z demonstrantów.

Stypendjum Śląskiego Koła „Stowarzyszenia Polskich Inżynierów”

Koło śląskie Stowarzyszenia Polskich Inżynierów Górniczych i Hutniczych przeznaczą w bieżącym roku stypendjum dla młodych inżynierów górniczych narodowości polskiej mające na celu ułatwienie studjów zagranicą w dziedzinie działów techniki górniczej lub hutniczej mało znanych w Polsce. Wysokość stypendjum będzie ustalona w zależności od celu i czasu trwania podróży, w sumie nie przekraczającej 2.000 złotych. Termin zgłoszeń upływa z dniem 25 czerwca i kierować je należy na ręce Jego Magnificencji Rektora Akademii Górniczej w Krakowie, profesora inż. W. J. Taklińskiego.

Ubezpieczenie od wypadków w zatrudnieniu

Wpływy ubezpieczenia od wypadków w zatrudnieniu i chorób zawodowych wyniosły w roku 1935 łącznie 44.738.229 złotych, w tem wpływy z tytułu ubezpieczenia robotników rolnych 4.789.192 zł, oraz wpływy z tytułu ubezpieczenia robotników przemysłowych 39.949.437 zł. Sumy te obejmują wpływy z tytułu wkładek bieżących, zaległych oraz odsetek. Z tytułu świadczeń ubezpieczenia od wypadków w zatrudnieniu i chorób zawodowych wypłacono w roku ubiegłym 41.815.748 zł.

Jacy robotnicy zwolnieni są od opłat na Fundusz Pracy

W jednym ze swych ostatnich zarządzeń Zakład Ubezpieczeń Społecznych ustalił, że od obowiązku uiszczania opłat na rzecz Funduszu Pracy zwolnieni są nie tylko robotnicy, zatrudnieni w gospodarstwach leśnych, ogrodowych, hodowlanych i rybnych, przy melioracjach i komasacjach, jak również zakładach pracy ściśle z temi gospodarstwami związanych, a nieposiadających przeważającego charakteru przemysłowego lub handlowego. Również robotnicy zatrudnieni przy budowie domów, wznoszonych sposobem gospodarczym przez właścicieli majątków, nie podlegają obowiązkowi uiszczania opłat na rzecz Funduszu Pracy.

Przy leczeniu chorób tropikalnych, a zwłaszcza czerwienki i schorzeniach żołądka, które występują po febrze, naturalna woda gorzka Franciszka-Józefa działając szybko, niezawodnie i przyjemnie jest doskonałym środkiem pomocniczym. Zalecana przez lekarzy.

Pamiętaj, że zmniejszysz bezrobocie, popierając wyroby krajowe!

ADAM NASIELSKI.

W sieci szpiega

POWIEŚĆ.

6)

—o—

— Jakaś potężna organizacja zbrodnicza musi tu działać, przeciwko nam. Wierzę we wszystko. Możliwe, że podstuchiwno tu naszą poprzednią rozmowę.

— Ale jak?

Kapitan wzruszył ramionami.

— Kto to może wiedzieć. Badam codziennie cały pokój. Czyż jednak mogę być pewny, że — zniżył znów głos — że mój sekretarjat, w sąsiednim pokoju nie należy do tej organizacji?

— Skąd takie czarne myśli, kapitanie!

— Słuchaj pan uważnie: Od pewnego czasu giną nam systematycznie akta i dokumenty dyplomatyczne wielkiej wagi. Wzmocniliśmy posterunki w gmachu prezydium. Sześćdziesięciu naszych zaufanych ludzi czuwa stale w ministerstwie spraw zagranicznych. Nic nie pomaga. Poprostu giną dokumenty, jakby się pod ziemią zapadły.

— Nic o tem nie wiedziałem.

— Był pan na urlopie, nic dziwnego. Dziwne rzeczy się tu dzieją. Trzy razy już zmienialiśmy personel, żaden urzędnik nie jest pewny rano, że popołudniu jeszcze będzie w służbie — a jakie rezultaty — żadne. Dokumenty giną w dalszym ciągu.

Kapitan potarł chustką zroszone potem czoło.

— Pułkownik Londres był na służbie dyplomatycznej. Kto wie? Może jego dosięgła ręka tej tajemniczej potężnej organizacji. Wolałbym otwartą wojnę z sąsiadem, niż takie machanie rękami w ciemnościach. Przecież my nic nie wiemy.

— Czy są jakieś podejrzenia, poszlaki?

— Nic, absolutnie nic. Podejrzewaliśmy jakiegoś kupca niemieckiego, profesora Bruna czy Bruna. Zniknął, jak szpilka w ścianie i tyle go widzieliśmy.

Kapitan nagle urwał temat i zбочzył na inny.

— Czy pan poczynił kroki do schwytania tego policjanta?

Rawski otrząsnął się z zadumy. To co słyszał przed chwilą od kapitana wywarło nań wielkie wrażenie. Spoważniał wobec niebezpieczeństwa.

— Oczywiście uczyniłem wszystko, co mogłem. Kazałem podać rysopis do wszystkich posterunków, ale wątpię, czy nam to coś da. Drab chyba wiał co sił miał w nogach, i nieprędko znów wysunie nos.

— Ale jedno muszę przyznać. Doskonale panował nad sobą. Dopiero teraz, gdy uciekł, mogę to ocenić. Gdy się doń zbliżyłem i zauważyłem, że się myli, czekając, nie drgnął nawet włoskiem z powieki. Jeżeli wszyscy ludzie na usługach naszego nieznanego Jeźdźcy są tak wyćwiczeni, to trudna będzie z nim sprawa.

Podwładny i jego przełożony milczeli przez chwilę.

Potem odezwał się kapitan.

— A teraz chce pan pewnie innej sygnatury. Zaraz to załatwię.

— Panie kapitanie, prosiłbym o pozwolenie na trzymanie i używanie broni. Muszę się mieć na baczności po tem, co od pana słyszałem.

Kapitan podał mu blankiety.

— Oto sygnatura i pozwolenie. Nie zapomnij pan o odwiedzeniu archiwum. Przestuduj pan dokładnie wszystkie akta, dotyczące poprzednich dwu morderstw.

— Pamiętam. Do widzenia, kapitanie.

Rawski był już przy drzwiach, gdy zatrzymał go głos kapitana. Jakieś wzruszenie biło z tego głosu.

— Rawski, polubiłem cię — nie obrażaj się, że cię tykam — mógłbym bez wahania być twoim ojcem.

Kapitan przełknął wzruszenie.

— Nie chciałbym, aby mi któregoś dnia przynie-

siono twego trupa z przestrzeloną skronią. Działaj ostrożnie i pilnuj swego życia. Młody jesteś a wy, młodzi, macie często dużo brawury i odwagi. Zbyt dużo odwagi nie jest plusem. A więc pilnuj swego życia. Zrób to dla mnie.

I Rawski był wzruszony.

Podszedł do kapitana i uściśnął mu serdecznie ręce. Potem wyszedł szybko, nie oglądając się.

Dłaczony stary Radwan jest taki wzruszony, jakby wysyłał go na śmierć.

Adam Rawski nie zdawał sobie dokładnie sprawy z rozmiarów niebezpieczeństwa, jakie mu groziło.

ROZDZIAŁ III.

Wzwanie.

Juljusz obudził się ze snu.

Odetchnął głęboko, jakby mu męczący ciężar spadł z pleców.

Miał przykre, straszne sny. Czuł się jak połamany, wszystkie kości go bolały. Spojrzał na budzik obok łóżka, była godzina pierwsza. Pamiętał tylko, że położył się spać o pół do pierwszej w nocy, a teraz — spojrzał na okno — teraz dzień.

Czyżby spał dwanaście godzin?

Napoły jeszcze teraz śpiący, nie mógł uświadomić sobie swego wczorajszego przeżycia. Zapomniał o niem poprostu. A może wszystko uważał za koszmarny sen.

Z przyzwyczajenia sięgnął ręką po gazetę leżącą na stoliku, obok zegarka. Pachniały jeszcze świeżą farbą.

Nawpół śpiący czytał: Przegląd Poranny Nr. 198. Opłata pocztowa opłacona ryczałtem. Redakcja czynna dzień i noc bez przerwy. Redaktorzy przyjmują od... A. poniżej wielkimi literami: „Tajemnicze morderstwo na ulicy Mostowej. Pułkownik Tom Londres z francuskiej misji wojskowej zastrzelony przez nieznanych sprawców”. Następował dokładny opis.

(Ciąg dalszy nastąpi).

Z zagadnień naukowych i literackich

Kazimierz Czachowski

Tradycje dramatu polskiego

Mam przed sobą kilkanaście zeszytów „Sceny Lwowskiej” z ostatnich dwóch lat. Jest to wydawnictwo, ukazujące się w związku z ważniejszymi premierami teatrów lwowskich, czyli dołączane do programów i poza Lwowem mało komu znane. Tymczasem zawiera ono świetne artykuły Wilama Horyczy, obecnego dyrektora teatru lwowskiego, dawniej zaś współpracownika warszawskiego teatru im. Bogusławskiego. Wiadomo, że ten ostatni, choć krótkotrwały, był chyba najlepszym teatrem w odrodzonej Polsce. Stało się tak dzięki temu, że był to teatr z programem artystyczno-ideowym. Cele tego teatru niejako dalej spełnia obecny teatr lwowski Horyczy, przynajmniej w swych szczytowych momentach. Lwowskie inscenizacje „Dziadów” Mickiewicza, „Nieboskiej komedji” Krasieńskiego, „Kleopatry” Norwida, „Marcholla” Kasprowicza, w ostatnich zaś miesiącach „Peer. Gynta” Ibsena i „Księża Marka” Słowackiego sławiono w całej Polsce. O dalszych zamiarach dyrektora Horyczy mówią za siebie projekty wystawienia „Księża Fryderyka Homburga” Henryka Kleiśta i „Bazylissy Teofanu” Micińskiego. Dziś, nawet żaden z teatrów stołecznych nie zdoła się pochwalić podobnie wysoką linią wyślików repertuarowych.

W doborze tych utworów kierowano się nie tylko ich znaczeniem historycznym, lecz również związkami ideowymi z zagadnieniami chwili obecnej. Według głęboko ujętego komentatora Horyczy, „Księża Marek” Słowackiego poucza nas współczesnych, że „ceną cudu nie można się wykupić ani od odpowiedzialności za przeszłość, ani od nieustającej pracy — ofiary, jedynie mającej moc rozwiązywania tego, co związane zostało w wieloletnich grzechach i rozleniwieniach. Pada więc Bar, wydany duchem przez Judytę, mszczącą się swej krzywdy, właściwie jednak będącą narzędziem złych duchów, nagromadzonych pracą grzechu nad Polską, a ksiądz Marek, wołający głosem proroka: „Gwałty, morderstwa, grabieże, precz z Polski!” — wydany zostaje w ręce wroga. Lecz praca apostoła nie kończy się z tą chwilą; nawet gdy zabrakło mu duszy i serca polskich, skupionych dokoła siebie, on dzieło swe prowadzi dalej i w chwili, gdy śmierć męczennika przypada mu w udziale, zbawia od złego swych wrogów. Tak więc Polska zmienia się w osobie ks. Marka w wielką ideę, zdolną zbawiać nie tylko Polaków, ale ludzkość całą i nieprzyjaciół swoich. Wspaniałe to, godne mickiewiczowskiego ducha postawienie sprawy polskiej, której realizacja ma być odpowiedzią na pytania, dręczące świat cały.”

W innym artykule pisze Horyczy o ideałach teatralnych Mickiewicza. Współczesny teatrolog polski stwierdza wręcz, że „nie będzie to przesada, ani przejawem jakiegoś „szowinizmu” mickiewiczowskiego, jeśli powiemy, że geniusz Mickiewicza przeczuł niemal wszystko, o co dziś się w teatrze walczy i co się na scenie dokonuje. Wy tłumaczenia tego faktu szukać należy nie tylko w niepojętym geniuszu Mickiewicza, ale także w tym, że to właśnie, co dziś w teatrze dojrzewa, wywodzi się w prostej linii z romantyzmu i Mickiewicza. Obecność od lat 30-tu blisko na scenie polskiej „Dziadów” czy „Nieboskiej” nie mogła pozostać bez wpływu na naszą wrażliwość teatralną; kształtowała ją i doprowadziła wreszcie do tego, że postulat stworzenia wielkiej wizyjnej sceny narodził się i

jest głównym postulatem teatru polskiego. Mickiewicz był nie tylko prorokiem tego nowego teatru, ale poprzez „Dziady”, w dużej mierze dzięki lekcji „Literatury słowiańskiej” z 4-go kwietnia 1841 r. nauczycielem i krzewicielem nowych dążeń teatralnych.

Mickiewicz — streszczamy dalej za Horyczy — zdawał sobie sprawę, że teatr i dramat „przebiedzie jeszcze wiele kolei”, ale w ostatecznej formie będzie to teatr, zbliżony do misteryjnego, teatr surowej prostoty, a zarazem wielkiej sprawności technicznej, na który czekać należy, aż budownictwo, malarstwo i rozmaite inne sztuki pomocnicze tak się udoskonala, żeby dostarczyły wszelkich sposobów. Kilkakrotnie jednak występuje przeciw przepychowi teatralnemu, powołuje się natomiast na przedstawienia z epoki Szekspira „bez żadnych dekoracji i machinacji”, ale zato mające moc rozbudzania wyobraźni widza, czego żąda od teatru przyszłość polskiego dramatu monumentalnego. Podkreślać nie trzeba, że te idee Mickiewicza są bardzo bliskie nowoczesnym dążeniom teatralnym. Ale Mickiewicz zastanawiał się również nad szczegółami nowej ekspresji teatralnej. M. im. mówił o symbolicznym znaczeniu światła, co ledwo mógł przeczuwać, skoro ten środek techniczny mógł być naprawdę zastosowany dopiero przy oświetleniu elektrycznym. Wyszukał konieczność dramatyzowania i teatralizowania opisów. Podnosił wreszcie potrzebę wprowadzenia na scenę ludu, czyli mówięc językiem dzisiejszego teatru, „żądał „reżyserji mas”. Stwierdza w końcu Horyczy, że idee teatralne Mickiewicza są tak nowoczesne, iż nie im przydać ani odjąć nie można. Wyraża przekonanie, że one „zwyciężą; i albo takim będzie teatr polski, jakim go marzył Mickiewicz, albo wcale go nie będzie, to znaczy — będzie lichym odbiciem berlińskiej tandety.”

Zastanawiając się nad obecnym stanem polskiego dramatu i teatru, Horyczy stanowczo się przeciwstawia bezdrożom, za które uważa indywidualistyczne estetyzowanie. „Szukając zaś jakiejś ości, nie znajdujemy się nigdzie, jak tylko w owej poezji wielkich twórców, która i dziś służyć nam może, jeśli nie za ewangelję, to choćby tylko za klasyczny przykład. Czemkolwiek bowiem była społeczność polska z pierwszych połowy 19 wieku, to poezja była wyrazem jej zbiorowego uniesienia i, jak tragedia grecka

lub dramat elżbietański, wypowiadała natchnieniami ponadindywidualne, społeczne, narodowe. I tu właśnie trzeba nawiązać, i to należy rozwinąć, a kto wie, może się uda wydobyc z współczesności krzyk, który byłby krzykiem z tego pokolenia, może nadejść nowa fala nowego dramatu polskiego — trzecia fala.”

Zwraca też Horyczy baczną uwagę na twórczość Fredry. Widzi w niej bowiem „jakiś specyficzny realizm, który ma ponad i pozaosobisty niejako charakter. Tu już nie chodzi o komedjowy kąt spojrzenia na rzeczywistość, sprawnego, iż danych ludzi, czy pewne fakty, dostojnego poeta w aureoli uśmiechu. Dnem, z któ-

REFORMACKIE

PIGUŁKI Z MARKĄ ZAKONNIK

STOSUJĄ SIĘ:
JAKO REGULUJĄCE ŻOŁĄDEK.
PRZY CIERPIENIACH WATROBY.
NADMIERNEJ OTYŁOŚCI.
UŚMIERZAJĄCE HEMOROIDY
I PRZY SKŁONNOŚCIACH
DO OBSTRUKCJI SĄŁAGODNYM
ŚRODKIEM PRZECZYSZCZAJĄCYM.
UŻYĆ 1-2 PIGUŁKI NA NOC.

rego ten uśmiech wyrasta, jest niesłychanie surowe, wnikiwe, nieprzebaczące, par excellence realistyczne widzenie świata, widzenie, jakiego poza Mickiewiczem nikt w Polsce nie posiadał.”

Zbierając razem wnioski z rozmyślań nad polskim teatrem romantycznym i neoromantycznym, taką stawia Horyczy konkluzję: „Opierając się na rozmiłowaniu w dotykaności, w konkretnie, ukazać tę rzeczywistość w wymiarach wielkiej poezji, docześnie objawie w transkrypcji wieczności — oto zadanie, stojące zarówno przed nowoczesnym dramatopisarzem, jak i człowiekiem teatru.”

Jest to bodaj najlepsze i ostateczne sformułowanie celów współczesnego teatru, jeśli teatr ma być twórczym czynnikiem kultury narodowej. Związek zaś tych wskazań z wielkimi tradycjami literatury polskiej daje miarę ich istotnej żywotności.

Przy sportach wodnych
używajcie tylko
kremu Pigmentan.

Piękne, równomierne
opalenie bez bolesnego
oparzenia słonecznego
uzyskasz tylko przez
nowy krem
lub olejek

Pigmentan

Próby i literaturę wysłać bezpłatnie

Scott & Bowne S. A. Warszawa, Okonowa nr. 21/23.

Olbrymich rozmiarów pożar fabryki kwasu węglowego w Forest pod Brukselą.

Biblijne zjawisko

Ciekawe, lecz niepokojące zjawisko zaobserwowała ludność zamieszkująca okolicę słynnej starożytnej fortecy Kars, położonej nad granicą rosyjsko-turecką w Armenii. Jakkolwiek dalsze okolice Karsu korzystają z pięknej słonecznej pogody, to w samym Karsie i jego najbliższych okolicach leje od 39 dni deszcz. Czem wytłumaczyć zjawisko, że właśnie nad Karsiem uparczywie za trzymują się chmury i że pada tam to ulewny, to mżący, drobny lecz stały deszcz — nikt nie wie. Do biblijnego potopu spowodowanego czterdziestodniowym deszczem wprawdzie tam nie dochodzi, gdyż Kars leży na wysokiej niezdołanej skale, tem niemniej zaniepokojona ludność zwróciła się o pomoc do tureckich władz centralnych, które wysłają specjalną komisję naukową, z Ankary, w celu zbadania tego rzadkiego zjawiska.

Z wydawnictw

Nowe wydawnictwa nutowe Stow. Miłośników Muzyki.

W dalszym ciągu swej wydawniczej działalności wydało Stow. Miłośników Muzyki Woj. Śl. ostatnio utwor wybitnego śląskiego kompozytora, zmarłego w pełni sił twórczych w ubiegłym roku Władysława Macury Scherzera na orkiestrę smyczkową „Na starą nutę”. Komplet obejmuje 7 głosów (same instrumenty smyczkowe), jest niezbyt trudny do wykonania i kosztuje zł. 2.00. Na orkiestrę mandolinową wyszedł ostatnio wale Krasieńskiego „Tańcz Laszko Biała” (7 głosów cena 2.80 zł.), oraz utwor charakterystyczny A. Rubinstein „Asza” (6 głosów zł. 2.00). Prócz tego wyszedł „Sztajrek” na kwartet mandolinowy (cena 80 groszy) oraz kilka pieśni ludowych śląskich na śpiew z towarzyszeniem gitary (cena od 10 do 20 gr. za pieśń).

Do nabycia w Sekretarjacie Stowarzyszenia, Katowice, ul. Szkolna 7a po wpłacie należności na konto P. K. O. 305.976.

Pamiętaj, że zmniejszysz bezrobocie, popierając wyroby krajowe!

DR. BOHDAN BABSKI.

Walka z powietrzem

Wiemy dobrze z własnego doświadczenia, że gdy biegniemy szybko, odczuwamy gwałtowny podmuch powietrza. Pod ten jest spowodowany nieustannymi uderzeniami cząsteczek powietrza oraz ślizganiem się ich po powierzchni ciała. Takiemu samemu działaniu podlegają muszą również środki lokomocji. Przyczyna tych zjawisk jest ściśnięcie i lepkość gazów. Możemy stąd wywnioskować, że dzielność, rozwijana przez silnik samochodu lub lokomotywy, nie zużywa się całkowicie na pokonywanie tarcia wewnętrznych części mechanizmu oraz na przewyższanie oporu, powstającego podczas obracania się kół po ziemi, lecz, że jest ona w wielkiej mierze absorbowana również przez pracę wnikiwania w powietrze całej masy „pojazdu”.

Z licznych doświadczeń wywnioskowano, iż wpływ tego ostatniego czynnika jest znacznie większy, niżby się na pozór mogło wydawać. Przypuszczano dawniej, że opór powietrza zaczyna odgrywać ważną rolę dopiero przy bardzo wielkich prędkościach, przekraczających 100 kilometrów na godzinę. Okazało się jednak, że nie można lekceważyć oporu powietrza nawet wówczas, gdy szybkość samochodu jest niewielka.

Dotychczas tylko balistyka, wiedza o ruchu i torze pocisków w powietrzu, badała wielkie prędkości. Wykazała ona, że współczynnik oporu powietrza wzrasta niezmiernie, kiedy pocisk zaczyna konkurować z szybkością głosu. Przyjmujemy, że dla prędkości niewielkich, dla kamienia, wyrzucanego z procy, opór powietrza wzrasta proporcjonalnie do kwadratu prędkości. Opór, stawiany pociskom armatnim, po-

ważnie odchyła się od tego prawa, nie wystarczą już kwadrat, trzeba podwyższać ciągle stopień potęgi.

Szybkość, z jaką rozchodzi się głos w powietrzu, wynosi 340 metrów na sekundę, więc 1.224 kilometrów na godzinę. Głos okrętowej syreny prześciga jeszcze znacznie pod samolotu, ale konstruktorzy muszą już się liczyć z prawami oporu, występującymi w pobliżu tej prędkości. Formy, nadawane samolotom, zawadzą z chwilą, kiedy prędkość ich zbliży się do tego krytycznego punktu, w którym zaczyna konkurować z dźwiękami.

W ciągu ostatnich trzydziestu lat, badano zjawiska aero-dynamiczne, w myśl pewnego założenia, które nie da się utrzymać przy szybkościach „supersonicznych”, to znaczy — przekraczających szybkość rozchodzenia się dźwięków. Nawet kamień, wyrzucony z procy, następcza fizykowi, badającemu ruch, wiele kłopotów. Jeżeli możemy powiedzieć sobie, że powietrze jest nieściśnięte, to tylko dzięki pewnemu uproszczeniu sprawy, które w danym wypadku nie odbija się na rachunku. To uproszczenie wypada paradoksalnie. Przyjmujemy mianowicie, że powietrze jest nieściśnięte.

Wszystko, co wiemy o ściśnięciu gazów z codziennego doświadczenia, opiera się na przykładzie powietrza. Samochody toczą po jezdni nabite powietrzem opony, piłkarze strzelają w bramkę piłką, nadętą powietrzem. Tymczasem, że stanowiska aero-dynamiki, kto pragnie zanalizować ruch ciała, pędzącego przez atmosferę — byle z niezbyt wygórowaną szybkością — śmiało może powiedzieć sobie, że powietrze jest nieściśnięte. Otrzyma wyliczenie, zgodne z faktami, przynajmniej w pierwszym przybliżeniu.

Piłką, strzeloną do bramki, usiłuje ścisnąć powietrze, które natrafia przed sobą, ale powietrze ucieka, otwiera się przed nią, zamyka się z tyłu, słowem — wszystko odbywa się tak,

albo prawie tak, jak gdyby powietrze nie było ściśnięte. Dla piłki można więc kontentować się takim obrazem rzeczy. Ale kiedy szybkość leżącego ciała wzrasta, ten obraz nie wystarcza nawet dla obliczeń w pierwszym przybliżeniu i okazuje się coraz bardziej fałszywy. W wypadkach lotu, który można porównać z szybkością rozchodzenia się dźwięków, trzeba ten obraz odrzucić wraz z założeniem, jakoby powietrze było nieściśnięte.

Przed pociskiem, wyszłym z armaty, powietrze już nie zdąży uciec. W sąsiedztwie tonu wytwarza się gęsta powłoka o bardzo wysokim ciśnieniu miejscowym. Nie można brać w tym wypadku pod uwagę wielkiego obszaru atmosferycznego, tylko tę ruchomą powłokę w kształcie stożka, falę kondensacji, wlokącą się w tyle za pociskiem.

Świat w powietrzu dociera do uszu obserwatora dopiero po przejściu pocisku. Tosamo dotyczy samolotu, który porusza się z szybkością „supersoniczną”. Usłyszeliśmyby warczenie silnika w kilka chwil po przelecie aparatu nad głowami.

Powyżej szybkości dźwięków prawa aero-dynamiczne ulegają raptownym zmianom. Badania w tym kierunku wymagają specjalnych środków.

Jeden ze specjalistów zagadnień aero-dynamicznych, Jaray, obliczył, iż wóz, posiadający zwykłą karoserję, zużywa podczas jazdy z szybkością 30 kilometrów na godzinę około 23 % mocy silnika na przewyższanie oporu powietrza. Liczba ta wzrasta ogromnie wraz z powiększeniem szybkości i naprzykład przy 70 kilometrach na godzinę wynosi już, według Jaraya, blisko 50 %, a więc w tych warunkach połowa pracy silnika zużywa się na pokonanie oporu powietrza.

Nic zatem dziwnego, że w umysłach wielu konstruktorów powstało pragnienie osłabienia

siły uderzeń cząsteczek powietrza i stworzenia takich powierzchni pojazdów, któreby sprzyjały łatwemu ześlizgiwaniu się powietrza. Jest bowiem jasne, że obmyślenie i zastosowanie odpowiednich kształtów musi doprowadzić do zwiększenia szybkości przy tej samej mocy silników, ewentualnie do zmniejszenia ilości zużywanego paliwa przy zachowaniu tych samych szybkości.

W świetle licznych badań stało się jasne, iż piękne, luksusowe karoserje, które jeszcze przed paru laty wydawały się szczytem doskonałości, powinny ulec gruntownej zmianie.

Zagadnienie przenikania ciał przez powietrze jest bardzo skomplikowane. W krótkości można rzec, że opór powietrza sprowadza się do zagęszczania i do tarcia mas powietrznych na przedzie oraz do powstawania wirów poza wozem i poza wszystkimi nierównościami karoserji (a więc wszędzie, gdzie nagła zmiana krzywizny wytwarza odrywanie się strug powietrza). Te wiry, będące bezpośrednią przyczyną zła, nie tworzą się zawsze jednakowo. Sposób ich powstawania zależy jest od powierzchni, wystawionej na działanie powietrza, oraz od szybkości wozu. Wynika stąd, że inne kształty musi mieć samochód turystyczny, inne — wyścigowy, a jeszcze inne lokomotywy.

Okazało się, że w tej dziedzinie przedewszystkiem doświadczenie jest decydujące i tylko precyzyjne pomiary mogą doprowadzić do celu. Trudności wykonywania tych eksperymentów są jednak bardzo znaczne. Musimy bowiem pamiętać o tem, że samolot, przebywający w locie tylko 200 kilometrów na godzinę, zmienia swe położenie względem otaczającego go powietrza z szybkością 55 metrów na sekundę. Takiego pędu powietrza normalnie nie znamy w naturze, gdyż najśliszyszy nawet cyklon nie osiąga tej szybkości. Trzeba więc zrealizować w laboratorium więcej, niż czyni przyroda!

Tabela loterii z dnia 19 czerwca

I i II ciagnienie

Po zł. 2000: 23402 132783

Po zł. 1000: 48986 61957 138865

147446

Zł. 500 na nr.: 18327 18721 27602

69:09 152662

Po zł. 400 na nr.: 7635 31935 32403

40248 42066 50410 138048 147220

Po zł. 200 na nr.: 442 41324 68983

56991 87056 97987 101617 121857

135023 182644

Po zł. 150: 2549 3844 13206 14384

22150 23077 27302 53523 54659 69150

68995 71292 78110 82995 85044 87330

92949 114765 116247 128486 129281

134402 136251 143505 143563 143712

154703 155733 156338 164014 166162

167833 171292 176904 178351 180352

180877 186358 187753 193601 193752

Wygrane po 100 zł.

266 68 508 25 611 22 1053 2020 52 139

5132 3016 652 395 4093 252 64 434 937 5838

6056 257 591 7427 98 548 771 9378 964

10255 470 992 11267 549 630 785 885 993

12072 189 347 565 630 73 770 13787 14086

183 536 668 964 15131 62 89 16215 64 548

755 91 17510 769 18012 613 73 19457 722

20102 256 64 305 648 924 21056 198 388

973 22135 300 451 23396 585 669 827 71 916

24149 300 25035 404 26142 27626 755 28125

410 99 760 875 90

30163 255 304 444 991 97 32539 601 33357

739 555 34008 574 913 61 35223 805 943

3623 60 201 592 768 848 37456

38530 931 39068 133 46 51 407 613 876 18

931

40180 825 90 41086 608 42130 842 43150 66

208 45392 404 41 574 957 46476 536 47238

73 664 43063 73 378 915 49051 436 579 874

905

50043 51058 113 945 52095 106 719 853 53033

225 319 416 522 687 926 55591 900 56254 57022

548 58331 479 718 93 59207 810 925

50294 498 769 70 969 61040 62029

157 88 412 76 62 63300 501 6074 579 792 50172

310 83 499 603 749 66359 817 49 67009 816

65413 71 712 69037 215 469 96

70398 726 824 949 71217 19 29 373 425 937

72190 98 525 693 73601 85 795 893 74345 876

99 75282 928 38

66525 7737 388 78 202 836 79096 144

256 464 886 80045 802 81191 493 559 817

82033 544 83100 39 68 698 802 94136

83 239 697 85053 125 942 86287

931 87330 93 603 743 856 88245 89167 337

400 93 980 95 90532 602 838 971 91274 81

434 92044 52 117 252 390 402 646 949

93048 361 418 63 95790 96043 295 527 666

766 97093 312 98185 493 99444 884

100300 9 15 74 689 101970 79 102409 684

103032 182 220 912 91 104031 223 502 105500

614 654 858 106615 38 107242 60 344 717 108570

53 109247 344 892 10018 64 727 910

112424 879 9323 595 639

114399 256 115566 644 116176 117350 533 70

765 83 118172 996 119280 95 304 923

120018 27 542 813 121072 181 414 19 649 748

120236 27 421 558 84 718 123001 422 606

124084 218 615 86 125225 462 564 1282 897 901

126010 31 316 529 685 127104 76 685 122395 520

62 950 129451 783 835

130523 131251 399 719 132112 263 359 134008

588 791 135033 75 374 483 733 993 136008

595 137093 169 266 360 444 863 973 95

138398 838 139034 95 669

140010 746 96 141247 349 53 86 568 142483

563 30 143472 144238 438 647 804 147186

130 356 596 146429 502 811 51 980 148526

382 88 450 61 995 148211 522 149273 498 818

15192 151495

152352 592 844 92 153152 625 154208 571

155245 362 654 61 770 156976 157547 865

158132 481 617 159816

160267 161151 621 751 857 960 162321

254 808 164188 309 714 165320 575 604

166154 215 544 81 691 167055 369 168630

908 169503 603

170220 697 99 898 171083 295 563 746

172449 968 173125 350 174137 609 826 919

173114 56 682 737 824 32 176699 999

170366 519 178136 269 516 815 179058 429

780 820

180173 366 401 508 181030 213 304 519

915 182200 364 731 833 939 183344 184004

810 869 185415 515 742 853 987 186379

943 49 188031 107 861

190148 201 896 191271 427 610 192277 193735

194490 577 640 829 44

Wygrane po 50 zł.

197 702 844 1025 236 518 24 600 772 868

2007 108 10 428 563 856 80 3255 753 4096

III ciagnienie

po 100 zł.

1247 598 2258 989 3803 4387 874 6185 661

74 858 7504 8368 437 758 64 908 9133 798

838 72

10397 13047 494 712 867 943 15313 16238

371 829 18378 506 698 19132

21506 783 22643 925 23096 480 24399 574

26793 28689 754 29275

30036 197 32309 474 33333 939 34042 35190

37777

38169 627 39571 729 40013 105 949 41019 42600

914 43248 922 44498 45458 46589 806 47008 210

48823 49660 904 50501 51277 958 52203 381 54350

686 792 904 56392 57038 667 72 112 58133

357

947 59345 785 60468 61407 62761 63286 430 64704

65707 908 66403 879 83 68067 457 69167 269

70291 591 936 71003 915 72074 74538

76537 77470 209 473 80312 81158 383 589

82250 825 84280 323 85263 580 86242 534

87314 88595 89460 995 91379 430 92452

925 31 93284 627 816 94517 887 95558

99065 200 50 92 804 89 100396 537 102093

297 614 34 104988 106158 325 452 83

107304 108009 625 109170 907 112000 216

113127 448 706 115711 118343 786 119019

574 857 120137 736 121150 122535 720

123358 626 125031 103 125201 368 127505

128507 815 129140 286 910 130322 483

131213 132029 614 710 133190 992 134185

716 135564 809 136708 137061 580 689 842

139371 141531 765 142792 937 143422

144253 956 145294 146105 676 147876

148206 618 149854 150930 151057 268 96

152342 593 153126 716 154898 156849 157077

176 158543 53 159021 158 160967 161393 480

885 162241 692 163145 222 166040 554 640 169335

917 170862 83 172179 173021 645 175587 616

176604 823 177490 179915 180637 44 182823 574

90 704 183599 184473 185193 639 186282 808

187779 188173 578 39 189095

190933 709 192955 193533 777 838 194359

po 50 zł.

2226 758 3155 417 53 846 5390 563 732 62

6607 747 337 921 7082 142 8540 9609

10001 322 447 56 508 11154 331 711 856

926 12694 13248 304 53 14955 15108 297 439

16347 98 17046 710 804 19001 126 42 241 64

339 418

20262 515 21230 22280 423 845 939 23060

232 629 24064 181 512 56 728 26240 60 562

721 96 27221 28570

30155 552 31364 32666 34174 357 846 35326

36233 461 761 37181 326 752 96 900

38724 529 869 952 39044 204 435 943

40072 41741 42236 322 507 44257 918 46500 727

28 47141 494 48087 266 333 610 49205

50613 51697 52367 627 767 981 53060 630 54283

689 55553 909 15 89 55088 212 833 59807 945

60005 62396 403 684 64291 654 919 65122 643

67179 68893 90 617 784 68952

70236 71078 456 85 72037 302 917 73040 700

13 881 74218 322 740 99 917 75414 625

76734 77179 78445 534

80378 202 821 44 651 788 908 81180

812 82002 11 577 646 85 819 93227 84075

85492

882 921 86514 922 25 87109 237 533 88104

35 235 89052 741 991

90000 205 331 91046 95 228 443 986

92215 419 999 93168 387 94264 95202 349

96324 97744 98670 774 78 856 99072 345

99324

100319 867 101305 102872 103058 453 619

702 805 951 104054 194 437 106362 499

107080 348 56 484 958 108065 348 593

119034 218 832 928

1110063 29 583 668 870 111310 43 466

851 112159 931 906 113179 220 893 919

114395 828 116274 304 64 684 716 117242

598 692 889 118205 328 768 119027 120 935

120153 567 880 906 121576 784 122394

659 792 894 949 51 123932 124161 72 912

125299 126546 127338 520 932 128082 216

58 323 40 407 80 129355 72 468

130040 44 244 517 131374 132411 507

134465 673 528 135127 806 137417 638

138540 139264 72 485 558 657

141672 852 142421 734 805 143152 144856

145051 190 616 145367 147634 939 148441

149090 167 90 629

Wiadomości bieżące.

Niedziela
21
czerwca

Dziś: Alojzego Gonz.
Jutro: Paulina
i Flawjusza.
Wsch. słońca: 3,32.
Zach. słońca: 19,59.

(—) **Niedzielną dyżur lekarski w Katowicach.**
Dyżur lekarski z ramienia Ogólnomiastowego Kasy Chorych na miasto Katowice w niedzielę 21 b. r. pełnia; dr. Hurtig Katowice ul. 3 Maja 5 i dr. Korn, Katowice ul. Pocztowa 16.

(—) **Posiedzenie komitetu obywatelskiego „Święta Morza“.**
We wtorek, dnia 23 b. r. o godz. 18 odbędzie się w sali Rady Miejskiej w Katowicach (ul. Uroczyska Nr. 2) zebranie Komitetu Obywatelskiego „Święta Morza“ w Katowicach. Na porządku obrad będzie sprawa omówienia i zatwierdzenia programu uroczystości „Święta Morza“ w Katowicach w czasie od 27 do 29 b. r.

(—) **Z Muzeum Śląskiego.**
Muzeum Śląskie w gmachu Urzędu Wojewódzkiego, 5 p., otwarte jest od 20 b. r. tylko we wtorki, piątki i niedziele od godz. 9 do 13 przyczem w niedziele odbywa się oprowadzanie nie po zbiorach grupami co półtorej godziny, tj. pierwsze o godz. 9 drugie o godz. 10,30, trzecie o godz. 12. Dział przyrodniczy Muzeum Śląskiego w Śl. Technicznych Zakładach Naukowych przy ul. Krasniskiego otwarty jest w dni powszednie z wyjątkiem poniedziałku, od godz. 9 do 13. Uprasza się o przestrzeganie wyznaczonych dni i godzin zwiedzania. Wstęp bezpłatny.

(—) **Odczyt.**
Staraniem Koła Śląskiego Stowarzyszenia Polskich Inżynierów Górniczych i Hutniczych w dniu 23 czerwca (wtorek) br. o godz. 19 w sali Pol. Stow. Inż. i Techn. Woj. Śląskiego w Katowicach (plac Wolności 8 i p.) wygłosi p. inż. Zygmunt Sariusz Bielski, profesor Akademii Górniczej w Krakowie odczyt pt. „Gospodarcze postulaty przemysłu naftowego“. Wstęp bezpłatny. Goście mile w dzielni.

(—) **Złote gody małżeńskie.**
W dniu 22 czerwca br. obchodzą małżonkowie Jan i Walska Skrzydłowie z Katowic (ul. Jana Kupca 1) złote gody małżeńskie.

(—) **Zakup koni remontowych.**
Dowództwo Taborów i Szefstwo Remontu podaje do wiadomości, że na dorocznym pokazie koni urządzonym przez Śląski Związek Hodowców Kon. dnia 13 i 14 lipca br. w Ochabach pow. Cieszyń zakupi około 100 koni remontowych dla wojska. Śląski Związek Hodowców Kon. zawiadamia, że ostateczny termin zgłoszenia koni na pokaz upływa dnia 30 czerwca godz. 12. Zgłoszenia należy skierować do sekretariatu Związku Katowice, Ligonia 36. Do zgłoszenia należy załączyć odnośne dowody urodzenia koni.

(—) **Zamiast wieńca.**
Zamiast wieńca na trumnie śp. Majowskiego Józefa — ojca przewodniczącej Marty Kłapowej, członkinie Towarzystwa Polek Koła aktowego złożyły 30 zł. dla biednych w Kończycach.

(—) **Wyjazd dziewcząt szkolnych do Gorzyc.**
W czwartek 25 czerwca br. wyjeżdża 120 dziewcząt szkolnych zakwalifikowanych przez lekarzy szkolnych do uzdrowiska na 30-dniową kurację do uzdrowiska dla dzieci w Gorzycach. Rodzice, których dzieci zostały wyznaczone przez Miejski Urząd Opieki Społecznej w Katowicach do Gorzyc, winni ze swymi dziećmi stawić się w powyższym dniu punktualnie o godz. 13 na dworcu w Katowicach w hall. II.

(—) **Wycieczki z Krakowa do Wieliczki**
organizuje stale w dni powszednie Polski Związek Turystyczny. Bilety na zwiedzenie Sali w cenie zł. 1,30 dla dorosłych i 0,75 dla młodzieży szkolnej wydaje Polski Związek Turystyczny (Lubicz 4 naprzeciw dworca), gdzie należy zwracać się o wszelkie bliźsze informacje.

(—) **Koło Kobiece L. O. P. P. w Katowicach**
urządza w pierwszej połowie lipca kurs informacyjny dziesięciogodzinowy dla członkiń i nieczłonkiń. Kurs jest bezpłatny. Uczestniczki kursu po ukończeniu otrzymają zaświadczenia. Zgłoszenia kierować do ośrodka propagandy L. O. P. P. w Katowicach, ul. Marjańska 3.

KRO
KOMUNALNA KASA OSZCZĘDNOŚCI
POWIATU KATOWICKIEGO
WKLADOM OSZCZĘDNOŚCIOWYM
zapewniamy
BEZPIECZENSTWO OPROCENTOWANIE
KAZDOCZESNĄ WYPŁATĘ
TAJEMNICĘ
KATOWICE, POCZTOWA 5/Mińska 2
WŁASNY GMACH

Emanuela Imieli Tajemnica Twardonia na łamach „Polski Zachodniej“

Już w najbliższy wtorek, dnia 30 b. m. ukaże się na łamach naszego pisma pierwszy numer tygodniowego dodatku książkowego, w którym drukować będziemy

wielki poemat górnośląski
pióra znakomitego poety i pisarza śląskiego

Emanuela Imieli
p. t.

„Tajemnica Twardonia“

„TAJEMNICA TWARDONIA“ to porównujący obraz życia, cierpień i walki ludu górnośląskiego przed wojną i w czasie akcji wyzwoleniczej.

Następne dodatki ukazywać się będą regularnie co tydzień w numerach poniedziałkowych, a razem zebrane dadzą w sumie piękną, cenną i oryginalną książkę, opartą na regionalnym temacie śląskim.

Spodziewamy się, że Czytelnicy nasi przyjmą tę inowację i to nowe wzbogacenie naszego pisma z żywą radością.

Umilkły klasy szkolne — już wakacje!

W dniu wczorajszym we wszystkich szkołach odbyły się podniosłe uroczystości zakończenia roku szkolnego. Na twarzyczkach uczniów maluje się szczerą radość z otrzymanych promocyj i perspektywy dobrze zasłużonego wypoczynku po trudach nauki.

Poszukiwanie świadków zbrodni zabójstwa dwu policjantów w Bielszowicach

Bielszowice, 21 6.

W związku z zabójstwem dwu policjantów, dokonaniem w nocy z dnia 10 na 11 czerwca br. około godz. 1,30 na ul. Piaskowej w Bielszowicach, naprzeciw domu kupca Brzozy, policja poszukuje świadka, który dnia 10 b. r. przed przyściem pociągu z Gierałtowiec o godz. 23,20 był na dworcu w Makoszowach i zamierzał wykupić bilet dla siebie i kolegi do Chorzowa, ponieważ jednak pociąg ten nie ma połączenia na Chorzów, biletów nie kupił i oddał się z dworca. Poza tym policja poszukuje dwu osobników, którzy około godz. 1 dnia 11 czerwca br. szli z Kończyce (obok bolska droga przez t zw. „kolonię Dorotkę“) w kierunku ul. Piaskowej w Bielszowicach i mogli być przygodnymi świadkami zabójstwa policjantów.

Poszukuje się również świadków, którzy mogliby udzielić jakichkolwiek informacji o dwu

osobnikach, uzbrojonych w Parabellum 08, kal. 9 mm, którzy po dokonaniu zbrodni zbiegli w kierunku Pawłowa obok zabudowania starej cegielni i tam po chwili słysząc było lekkie gwiżdżenie, jak gdyby znak zwolnienia się. Jeden z sprawców miał z sobą wypchaną czerną teczkę skórzaną na akta.

Ponieważ policjanci, odpowiadając na strzały, użyli również broni palnej, zachodzi przypuszczenie, iż sprawcy mogli otrzymać postrzały i udać się gdziekolwiek, by zaopatrzyć i obandażować rany, więc i w tym kierunku policja prosi o udzielenie informacji.

Źródła informacji traktowane będą jako poufne i nie będą ujawniane, przyczem podkreśla się, że za trafne wiadomości na podstawie których dojdzie do ułwienienia i ujęcia sprawców — wyznaczona jest nagroda pieniężna w wysokości 1000 zł.

Zjazd masowy na wybrzeże z okazji „Tygodnia Morskiego“

Opracowany już został szczegółowo program „Tygodnia Morskiego“, który odbędzie się w czasie od 23 czerwca do 1 lipca br. i ma na celu skierowanie ruchu turystycznego na całe nasze wybrzeże. Oficjalna inauguracja „Tygodnia“ odbędzie się w dniu 25 b. r. w Pucku; po uroczystym nabożeństwie odbędą się zawody kajakowe na zatoczce, wyścigi motocyklowe na szosie, oraz widowisko regionalne „Wesele kaszubskie“. W dniu 26 b. r. odbędzie się w Jastarni zawody kajakowe, połączone z wyjazdem w morze na połów ryb, defilada jachtów, zabawy ludowe itd. W dniu 27 b. r. program przewiduje na Helu pochód rybaków, pokaz murków, oraz wystawę sprzętu rybackiego. W dniu 28 b. r. odbędzie się na całym wybrzeżu „Dzień Kaszuba“, na zakończenie zaś „Tygodnia“ w

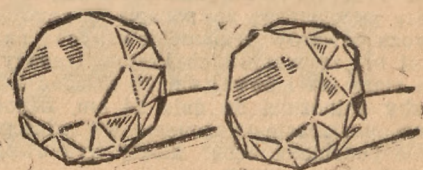
Gdyni w dniu 29 b. r. tradycyjne „Święto Morza“.

W okresie „Tygodnia Morskiego“ Liga Popierania Turystyki organizuje 17 pociągów popularnych z całego kraju na wybrzeże, ponadto zaś na zasadzie indywidualnych kart uczestnictwa każdy będzie mógł korzystać z 66 proc. zniżki kolejowej na przejazd do dowolnej stacji na odcinku Gdynia — Hel. Indywidualne karty uczestnictwa uprawniać będą do wyjazdu w czasie od 23 do 28 b. r. oraz do powrotu w oznaczony dzień w okresie od 29 b. r. do 1 lipca br. Karty uczestnictwa uprawniać będą również do szeregu zniżek i udogodnień. Cztery pociągi popularne wyruszą z Katowic w dniu 25 (2 pociągi), 26 i 27 b. r. (opłata za przejazd w obie strony zł. 15,70)

(—) **Z życia Powstańców Śląskich w Katowicach-Załężu.**

Ostatnio obchodziła miejscowa grupa wraz z bratnią organizacją Młodzieży Powstańczej poświęcenie sztandaru i proporzec. Uroczystość wypadła okazale przy sprawniej organizacji licznego zebranych grup powstańczych i O. M. P. oraz miejscowych polskich towarzyszy. Z miejscowej zbiorczy udał się imponujący pochód po sztandar i proporzec, a następnie do kościoła na nabożeństwo. Po nabożeństwie odbył się akt złożenia wieńca na grobie poległych powstańców śląskich i defilada przed władzami Związku Powst. Śląskich. Skolei odbyło się w ogrodzie p. Świątły przyrzeczenie komendantów grupy i pocztów sztandarowych oraz ślubowa-

nie plutonu honorowego. W ogrodzie przemówił do zebranych w serdecznych słowach powitalnych referent grupy miejscowej p. Walenty Mamias. Po przemówieniach przedstawiciele władz i związków odbyła się na sali p. Świątły krótka akademja, w czasie której występował chór męski „Chopin“ z Załęża, wpisywanie się ojców chrzestnych do księgi pamiątkowej, odczytanie telegramów kondolacyjnych, oraz wspólny obiad. Po południu odbył się koncert w ogrodzie z różnymi niespodziankami i zabawą taneczną wśród miłego nastroju gości. Wszystkim, którzy w jakikolwiek sposób przyczynili się do zorganizowania naszej uroczystości składamy nasze najserdeczniejsze podziękowanie. Cześć Ojczyźnie!

JEDEN-TO BRYLANT.

drugi—zwykła imitacja ze szkła! Napozór są obydwa prawie jednakowe. Tak też Kawa Słodowa Kneippa jest nazewnątr podobna do palonego jęczmienia, lecz wartość jej jest zupełnie inna ze względu na zawartość siodu. Zdrowy, pożywny siod zawiera bowiem tylko

Kawa Słodowa Kneippa

(—) **Temperatura**
wody i powietrza w Miejskich Zakładach Kąpielowych (na Bugłowiźnie) w dniu 20 czerwca: wody — 22 stopnie, powietrza — w słońcu 35 stopni C, w cieniu 26 stopni.

Egzaminy wstępne w Prywatnym Gimnazjum Katolickim.

Egzamin wstępny do klasy I Gimnazjum Katolickiego im. św. Jacka w Katowicach rozpocznie się w poniedziałek, 22 czerwca o godz. 8 rano. Egzaminy wstępne do klasy II i III tegoż dnia o godzinie 10. (4554)

(—) **Zniżki kolejowe na Targi Gdynińskie.**

Otwarcie tegorocznych Targów Gdynińskich nastąpi w dniu 28 b. r. Targi Gdynińskie będą otwarte przez dwa tygodnie do 12 lipca br. włącznie. W okresie Święta Morza przewidziane są znaczne zniżki na przejazd do Gdyni. Obowiązują one od 23 do 28 b. r., jeżeli chodzi o przejazd do Gdyni. Zniżki wydane są na zasadzie nabycia karty uczestnictwa za cenę 3.— zł. w biurach Orbisu, Ligi Morskiej i Kolonjalnej, oraz w niektórych kasach kolejowych. Zniżka wynosi 83 proc. przy wyjeździe, a powrót jest bezpłatny; data powrotu z Gdyni musi być uwiaryściowana na karcie uczestnictwa już w dniu zakupu. Ponadto czynne będą pociągi popularne ze zniżką 75 proc., do których najmniejsza ilość osób wynosić może 300 osób. Po 2 lipca obowiązują ulgi kolejowe, udzielone na Targi Gdynińskie do dnia 20 lipca br.

Zdrowol Smacznie! Obficie! Tanio!

tylko
w Mleczarni „Zdrowia“
w KATOWICACH ulica Dworkowa nr. 13.
Kuchnia mięsna i jurska — Obiady w abonam.
po cenie zaizonei.

(—) **Zjazd sprzedawców wyrobów tytoniowych.**

Zjazd delegatów i zjazd ogólny sprzedawców wyrobów tytoniowych, członków i sympatyków Związku, odbędzie się w niedzielę, dnia 28-go czerwca 1936 r. w salach Resursy Obywatelskiej w Warszawie, przy ul. Krakowskie Przedmieście 64. Zjazd delegatów rozpocznie się o godz. 9,30, a zjazd ogólny sprzedawców wyrobów Polskiego Monopoli Tytoniowego rozpocznie się o godzinie 12. Wobec tego, że Zarząd Centralny opracowuje rezolucje i wnioski na zjazd, które po uchwaleniu się przez zjazd będą przedłożone Dyrekcji P. M. T. prosimy o łaskawe nadsyłanie najdalej do 24 b. r. swych uwag i wniosków, ponieważ tylko takie wnioski będą przez zjazd rozpatrywane. Wstęp na salę obrad za kartami uczestnictwa, które będą wydawane przez sekretariat Związku, przed zjazdem w lokalu Związku, Nowy Świat 2, w dniu zjazdu w gmachu Resursy Obywatelskiej.

Echa targowe

W związku z notatką o reklamie firmy Knorr, doniesie możemy, że znane w całym świecie zakłady KNORR stworzyły dla Polski specjalne towarzystwo z współudziałem polskiego kapitału i polską dyrekcją na czele. Fabryka, nowoczesnie urządzone, znajduje się w Poznaniu i zatrudnia wyjątkowo polską personę. Zaprowadzając coraz to nowe działy, wypuszcza fabryka w Poznaniu ostatnio sos grzybowy, artykuł w Polsce zupełnie nieznan. Dla odpowiedniego zareklamowania oraz przekonania rzeszy konsumentów o najwyższej jakości także nowego artykułu, otrzymał każdy zwiedzający Targi Katowickie, przy zakupie kostki sosu grzybowego za 20 groszy, bezpłatnie pieknie wykonana książeczka z przepisami. Powodzenie imprezy tej było nadzwyczajne, tak, iż pod koniec Targów wyczerpał się zapas polskich książeczek i z konieczności wydawano w niekrotnych zresztą wypadkach edycję niemiecką, którą przygotowano wyłącznie dla konsumentów, niewładających językiem polskim.

Nadmienić wypada, że firma KNORR przeobraża wyłącznie tylko surowiec krajowy, pokrywając swą zapotrzebowanie na opakowania i druki oraz materiał propagandowy tylko w polskich drukarniach. Tem samem każdy konsument wyrobów KNORR otrzymuje nie tylko najlepszej jakości artykuły spożywcze, lecz ma również całkowitą pewność, że popiera przemysł krajowy.

← Z Izby Przemysłowo-Handlowej.

Izba Przemysłowo-Handlowa podaje do wiadomości importerów, że podania o zezwolenie przywozu towarów reglamentowanych na III kwartał br. ze wszystkich krajów (zakazy zarówno stare jak i nowe) należy składać w biurze Izby najpóźniej do dnia 24 bm. Zapotrzebowania niepoparte złożonymi, we właściwym terminie podaniami będą mogły być uwzględnione jedynie z rezerw.

← Wpisy do żeńskiego gimnazjum krawieckiego.

Dyrekcja Prywatnej Szkoły Zawodowej Żeńskiej i Gimnazjum Krawieckiego Tow. Polek w Katowicach, ul. Krasieńskiego 3, tel. 310-52 ogłasza wpisy do: 1) 4-letniego gimnazjum krawieckiego żeńskiego, po ukończeniu 6 klasy szkoły powszechnej i 13 lat życia. 2) 3-letniej szkoły zawodowej krawieckiej, po ukończeniu 7 lub 8 klasy szkoły powszechnej, oraz: na 3) roczny kurs galanterijno-kwiaciarski w wieku od 14 — 26 lat bez ograniczeń i jakości wykształcenia. Kandydatki ad 1) i 2) wniosą podania z załączeniem metryki urodzenia, wymaganego świadectwa szkolnego, oraz świadectwa zdrowia. Kandydatki ad 3) wnoszą podania z życiorysem, metryką urodzenia i ostatnim świadectwem szkolnym. Wpisy do gimnazjum wynoszą 10 zł. do szkoły zawodowej i na kurs 5 zł. Wpisy przyjmuje i informację udziela kancelaria szkoły w godzinach od 9 — 14.

← 4 pop's uczniów Instytutu Muzycznego.

Z Instytutu Muzycznego donoszą, iż czwartki i ostatni tegoroczny popis końcowy tej uczelni odbędzie się w niedzielę 21 czerwca br. o godz. 16 w sali Instytutu przy ul. Teatralnej 7. Program złożony z utworów Bacha, Chopina, Brahmsa, Liszta, Paderewskiego, Paganiniego i innych wykonają zaawansowani uczniowie z klas pp. prof. Jęfimecwy, Kozłowskiego i Lewingera. Wstęp bezpłatny.

← Nowy zarząd Okręgowego Związku Towarzystw Ogrodów Działkowych, Przydomowych i Osiedli Wojew. Śl.

Nowo wybrany zarząd Okręgowego Związku Towarzystw Ogrodów Działkowych ukończył swój pierwszy rok działalności. W skład zarządu wchodzi: prezes Naczelnik Wydziału p. Józef Bartł, wiceprezes p. Antoni Nowak, Józef Słomka, który również powierzono kierownictwo pisma „Ślaski Działkowiec”, i Emil Franek, sekretarz p. Teodor Mateja, zastępca p. Józef Iwanicki, kierownik sekretariatu p. Antoni Zientek, skarbnik p. dyr. Jan Nowakowski, ławnicy pp. Depta i Trzemińska. Do komisji rewizyjnej weszli pp.: Janoszek Paweł, mgr. Szczypa Władysław i referendarz Mżyk Paweł.

Z Katowickiego

(K) Jubileusz kapłański.

W dniu 22 czerwca br. obchodzi ks. radca dr. Woitas, proboszcz parafii Małej Dąbrówki 25-lecie święceń kapłańskich. Z okazji srebrnego jubileuszu kapłańskiego składa zacnemu jubilatowi najserdeczniejsze życzenia i dalszej owocnej pracy na polu charytatywno-społecznym. Zarząd Koła Polskiego Związku Zachodniego w Małej Dąbrówce.

(K) Pożar w Bręczkowicach.

W nocy na 20 bm. z niewyjaśnionej dotąd przyczyny wybuchł pożar w realności Płoskowskiej Szczepana w Bręczkowicach, przy ul. Krakowskiej nr. 95. Pożar zniszczył stodołę wartości 3,000 zł.

(K) Za uprawianie gry w trzy karty.

17 na gorącym uczynku uprawiania gry hazardowej w trzy karty, na polach obok parku w Siemianowicach — zatrzymano Szczygła Leona z Dąbrowy Górniczej oraz Kulę Bolesława z Bedzina.

Z Siemianowic

(S) Uroczyste poświęcenie sztandaru urzędującego w dzisiejszą niedzielę Stow. Wet. B. Armii Polskiej we Francji pod protektorem pp. starosty dr. Seidlera i burmistrza Popka. Bliższe szczegóły podają afisze. Organizatorzy proszą obywatelstwo miasta i okolicy o liczne wzięcie udziału w uroczystości.

(S) Wpisy do gimnazjum państwowego w Siemianowicach.

Dyrekcja gimnazjum państwowego w Siemianowicach podaje do wiadomości, że egzaminy wstępne do klasy pierwszej i wyższych odbędą się w poniedziałek od godz. 8 w szkole powszechnej im. Siemkiewicza.

Z Mysłowic

(M) Nieprawdziwa wiadomość.

W ub. poniedziałek w gmachu Miejskiego Gimnazjum Żeńskiego w Mysłowicach usiłowała pozbawić się życia uczennica 6 kl. Dobromira Sotkiewiczówna, strzelając do siebie z rewolweru. W dniu wczorajszym niektóre pisma, jak „Siedem Groszy” i „Polonia” podały że Sotkiewiczówna zmarła, co wywołało w Mysłowicach duże poruszenie. Wyjaśniamy, że zgodnie z informacjami uzyskanymi przez naszego myśłowickiego korespondenta, Sotkiewiczówna przychodzi powoli do zdrowia. Szczególną opieką otacza niebezpieczną dziewczynę lekarz szpitala miejskiego dr. Szpiłler.

Z Chorzowa

(=) Popis uczniów Niższej Szkoły Muzycznej w Chorzowie.

Dyrekcja Niższej Szkoły Muzycznej w Chorzowie zawiadamia rodziców, zainteresowanych i sympatyków szkoły, że popis uczniów Niższej Szkoły Muzycznej z klas: kameralnej, rymiki, fortepianu i skrzypiec pp.: prof. H. Niebieszczyńskiej Lewingerowej, M. Furmankowej, K. Głuszynskiej, W. Swaczynowej, Z. Szellera, M. Ptaszkowskiego i M. Kulawika odbędzie się w niedzielę, 21 czerwca o godz. 17 w auli gimnazjum żeńskiego w Chorzowie ul. Zjednoczenia. Wstęp bezpłatny.

5.800 dzieci na trzystu kolonjach

Rozmiary tegorocznej akcji kolonii letnich Polskiego Związku Zachodniego

Podobnie jak w latach ubiegłych i w roku bieżącym organizuje Polski Związek Zachodni na całym terenie Państwa kolonie letnie, dla dzieci z Górnego Śląska, Niemiec i Gdańska. Kolonie te utrzymywane są dzięki pomocy miejscowego społeczeństwa, które za pośrednictwem wy-

łonionych komitetów obywatelskich stara się w dużej mierze o środki materialne i otacza dzieci troskliwą opieką. Poza tym z wydatną pomocą przychodzi akcji tej Województwo Śląskie, Wydziały Powiatowe i

Samorządy Gminne przez przyznanie na ten cel specjalnej subwencji. Ponadto Ministerstwo Komunikacji przyznaje znaczne ulgi przy przejazdach kolejowych. Dzięki tak wszechstronnej pomocy będzie mógł P. Z. Z. w roku bieżącym umieścić około 5.800 dzieci na swoich kolonjach, które trwać będą do samej jesieni. Dotychczas kolonie uruchomiono w Rabce, Skolimowie, Loretto, Mikstacie, Liskowie, Sromowcach, w których umieszczono ogólnie 687 dzieci, a w najbliższych dniach uruchomione zostaną kolonie w Kamińsku, Rogoźnie, Brzezinach, Opalenicach, Zaniemyślu, Koniakowie, Jasienicy, Kadiubiskach, Maniewiczach. Do kolonii tych przydzielono dzieci z Piekar, Świętochłowic, Jaworza, Lipin, Siemianowic Śl., Pszczyny, Piotrowic, Ligoty, Nowej Wsi, Chorzowa, Pszowa, Rudy Śl., Dąbrowki Wielkiej i Szarlota. Wszystkich kolonii w roku bieżącym będzie około 300.

Z kolonii letnich korzystają dzieci śląskie rodziców niezamożnych a zwłaszcza bezrobotnych, dobieranych przez Koła Miejskowe P. Z. Z. wspólnie z kierownictwem poszczególnych szkół.

Z Świętochłowickiego

(S) Baczność uchodźcy Wielkich Hajduk.

W niedzielę 21 czerwca br. odbędzie się naradzenie o godz. w kościele OO. Franciszkanów w Klimowcu na intencję uchodźców filii Wielkie Hajduki.

Z Rybnickiego

Ś. p. Wiktor Janas

Śp. Wiktor Janas, zmarły tragiczną śmiercią w młodości, liczył 28 lat i kończył studia filozoficzne na U. P. Jako członek Korpusu „Odra” brał czynny udział w życiu organizacyjnym śląskiej młodzieży akademickiej; ponadto wchodził w skład zarządu Związku Akademików Ślązaków oraz Koła Germanistów „Sui generis” i niepostrzeżenie zaletami swego charakteru, zjednał sobie uznanie i szacunek u wszystkich kolegów Ślązaków. Pogrzeb niedługo odbędzie się 22 bm o godzinie 16 z domu żałoby w Niebożycach. Cześć Jego pamięci!

(R) Dyżur aptek i lekarzy w Rybniku.

W niedzielę 21 czerwca br. dyżur w Rybniku pełni apteka Pod Lwem; dyżurnym lekarzem jest p. dr. Bratek.

(R) Repertuar kin w Rybniku.

Apollo: Adieu oraz Zuzanna idzie w świat, Helios: Fortancerka i Dla ciebie tańczę, Pałac: Czar młodości i Wieczna droga.

(R) Powiatowy zlot Z. K. M. Z. w Jankowicach.

21 czerwca odbędzie się w Jankowicach (pow. rybnicki) powiatowy zlot Związku Katolickiej Młodzieży Żeńskiej, który zapowiada się bardzo okazale. Zbiórka oddziałów Z. K. M. Z. z powiatu o godz. 8 rano przed kościołem w Jankowicach. Popołudniowa część programu uroczystości Z. K. M. Z. przewiduje popisy taneczne i śpiewackie.

(R) Wystawa w zakładzie SS. Urszulanek.

W piątek 19 bm. otwarta została w Rybniku wystawa urzędowa przez wychowanie szkoły średniej SS. Urszulanek Wystawa — która po trwa trzy dni — uwzględni działy samorządu, pomocy naukowych, spółdzielni, korespondencję z zagranicą itd.

(R) Włóczęga złodziejem.

Przed kilku dniami skradł nieznany sprawca z mieszkania Widenkowej Karoliny z Gorzyc, pow. rybnicki, gotówkę w kwocie 250 zł. oraz różne przedmioty użytku domowego. W toku dochodzeń ustaliła policja, że sprawcą kradzieży jest włóczęga Jan Skorupa, bez stałego miejsca zamieszkania, którego przytrzymał i oddał do więzienia sądu grodzkiego w Wodzisławiu. Skorupa przyznał się do kradzieży i wydał nazwiska paserów.

(R) Wczas zlikwidować próbę świętokradztwa.

19 czerwca w godzinach popołudniowych usiłowała pewna kobieta włamać się do skarbnicy starego kościoła w Rybniku. Manipulując przy skarbnice kobietę przytrzymał kościelny, Grabiec Kazimierz. Świętokradczyni okazała się Anielą Makowska, bez stałego miejsca zamieszkania. Odstawiono ją do miejscowego więzienia.

(R) Straszak w roku odważnego kupca.

W nocy z 18 na 19 czerwca włamali się do skarbnicy sprawcy do składu kolonialnego kupca Kuśki Marceliego w Radlinie, przyczem skradli nieco gotówki i towarów. Prawdopodobnie ci sami sprawcy usiłowali się włamać do składu Franciszka Marszałka w Radlinie. Marszałek zbudzony podejrzanym szmerem dochodzącym go ze składu uzbudził się w straszak i wkroczył śmiało do sklepu gdzie zastał włamywaczy przy „robocie”. Nie tracąc z męstwa krwi strzelił na postrach ze straszaka. Strzały tak przeraziły włamywaczy, że rzucili się natychmiast do ucieczki, pozostawiając łup na miejscu.

Nieudałe włamanie do biur Tow. ubez. „Florjanka” w Katowicach

Katowice, 21. 6.

Z 19 na 20 czerwca br. niewykryci dotychczas sprawcy włamali się do biur Tow. ubez. „Florjanka” w Katowicach przy ul. Pocztowej i za pomocą raka i świderów rozpruli pancerz kasy ogniowej. Łup włamywaczy był skromny. Zabrali zaledwie 58 złotych. Przypuszczając,

że pieniądze mogą znajdować się w szufladach biurkowskich, porozbijali również biurka, lecz pieniędzy w nich nie znaleźli. Zawiadomiona o włamaniu policja przybyła na miejsce i przeprowadziła wstępne dochodzenia, które niewątpliwie doprowadzą do ujęcia niefortunnych sprawców włamania.

Przeciw zatrudnianiu wywrotowców niemieckich w zakładach polskich

Zebrani na miesięcznym posiedzeniu członkowie Koła P. Z. Z. w Katowicach II., domagają się bezwzględnego zwolnienia z pracy w zakładach polskich wszystkich Niemców, znanych z roboty antypaństwowej. Pracę powinni otrzymać ludzie, zasługujący na nią.

Wywrotowców nie można dalej tolerować w

przemysle polskim i należy ich zastąpić zasłużonymi Polakami, pozostającymi do dziś bez pracy. Renegaci przez swe wysoce niepożądane zachowanie się wobec społeczeństwa i Państwa Polskiego, sami pozbawili się pracy i należy ich wysłać „na dobrze zasłużony odpoczynek”.

Rezolucję powyższą przyjęto jednogłośnie.

Antykomunistyczna akcja Federacji Obrońców Ojczyzny

Federacja Polskich Związków Obrońców Ojczyzny Zagłębia Dąbrowskiego na ostatnim posiedzeniu przy udziale delegatów wszystkich organizacji zrzeszonych w Federacji uchwaliła przystąpić do akcji antykomunistycznej. Fede-

racja wydała odezwę zwracającą się do wszystkich Obywateli polskich — bez różnicy przynależności — do współpracy w akcji przeciwko propagandzie wywrotowej.

Kłeska pożarów w pow. pszczyńskim

Pszczyna, 21 czerwca.

W ostatnim czasie zapanowała w powiecie pszczyńskim istna plaga pożarów. Prawie codziennie słyszy się o spaleniu domu lub zabudowań gospodarczych, przyczem pastwą pożarów pada często inwentarz żywy i martwy. Przyczyną pożarów są rozmaite, najczęściej jednak pożary te powstają wskutek wadliwej budowy kominów. Na szczęście jednak poszkodowani przez ogień są zwykle ubezpieczeni, dzięki czemu są w stanie spalone obiekty odbudować. Jak już informowaliśmy pokrótce w nocy na 18 bm. wybuchł pożar w zabudowaniu rolnika Ulczoka Józefa I. w Górze. Ogień spalił dom mieszkalny wraz z

przyległym murowanym chlewem. Wraz z zabudowaniami spłonęło 5 fur świeżo zwiezionej siana. W akcji ratunkowej brała udział ofiarnie miejscowa straż pożarna, oraz ludność cywilna. Szkoda wynosi 3.500 złotych. — Tej samej nocy spalił się doszczętnie murowany dom mieszkalny rolnika Pawełka Franciszka z Woli. Spaliły się nagromadzone na strychu większe zapasy żyta, maki, owsa i siana. Szkoda wyrządzona przez ogień wynosi około 5.000 zł. Przyczyną pożaru było zapalenie się sadzy w kominie. Straże pożarne z Woli i Góry napróżno starały się pożar ugasić. W obu wypadkach poszkodowani byli ubezpieczeni na wypadek pożaru.

P. Inż. Sitko nie cieszy się dobrą opinią

Rybnik, 21. 6.

Przed Wydziałem Zamiejscowym Sądu Okręgowego w Rybniku stanął nauczyciel rybnicki mgr. Mrowiec Alfons z oskarżenia kierownika kopalni Rymer inż. Sitki. Tło sprawy przedstawia się następująco.

P. Mrowiec opublikował w lokalnym piśmie pt. „Gazetka Rybnicka” artykuł w którym atakował oskarżyciela inż. Sitkę, twierdząc, że jako obywatel czeski szykuje w pracy Polaków powstańców. Szczególnie szykanował tych podwładnych, którzy brali udział w manifestacjach antycznych. Wspominał także autor artykułu

o swoim ojcu powstańcu, który także miał paść ofiarą zemsty inż. Sitki.

W artykule poczęstował mgr. Mrowiec inż. Sitkę epitetami „pepek” i „Szwęk”. Sąd po zapoznaniu się z całością sprawy skazał mgr. Mrowca jedynie za obelżywe słowa użyte w stosunku do inż. Sitki na 3 tygodnie aresztu z zawieszeniem na 3 lata. Na marginesie tej rozprawy podnosimy z obowiązku dziennikarskiego, że na inż. Sitkę żalił się nietylko p. Mrowiec, ale żalą się inni ludzie, robotnicy, że w pracy obchodzili się z nim źle. Do tej sprawy powrócimy po bliższym jej zbadaniu.

WIELOKROTNE STWIERDZONO DZIAŁANIE skuteczne SOLI MOR. ZYNSKIEJ lub WODY GORZKIEJ MORSZYNSKIEJ w schorzeniach organów trawiennych, wątroby i przy złej przemianie materji. Zauać w aptekach i składach aptecznych.

(=) Ważne dla właścicieli koni.

W dniu 26 i 27 bm. przeprowadzony zostanie na terenie Chorzowa o godz. 8 na targowicy konskiej przy ul. Katowickiej przegląd koni, wozów i uprzęży. Do przeglądu należy stawić: wszystkie konie 4-letnie, tj. urodz. w roku 1932, konie starsze, nieposiadające dowodów tożsamości, konie datne, urodzone w latach od 1921 do 1931, a zaliczane do kat. W—1, W—2, A—1, A—C i T, wozy robocze wraz z uprzężą. Do starzenie wozów roboczych do przeglądu winno się odbyć z rozliczeniem na dwa konie jeden wóz. Przeglądowi nie podlegają: pojazdy osobowe, wozy ciężarowe (platformy), oraz specjalne: mieczarskie, piekarskie itp. Magistrat miasta Chorzowa wzywa wszystkich właścicieli, by konie swe, należycie oczyszczone — zwłaszcza kończyny i kopyta — wraz z wozem roboczym i uprzężą doprowadzili do przeglądu w terminie wskazanym. Osoby, uchylające się od doprowadzenia do przeglądu koni, podlegających przeglądowi, będą karane.

(=) Pociąg popularny z Chorzowa do Krakowa.

Liga Popierania Turystyki Delegatura Katowice, organizuje na dzień 24 czerwca br. pociąg popularny z Chorzowa Miasta do Krakowa na zakończenie „Dni Krakowa” i na koncert Jana Kiepury na dziedzińcu Wawelu. Pociąg po-

pułarny wyruszy z Chorzowa m. o godz. 8.55 z Katowic godz. 9.12, Szopienice 9.21, Mysłowice 9.28 Kraków przyjdzie godz. 11.02. Powrót: Kraków odesiędzie dnia 25 bm. godz. 015, Mysłowice przyjeżdżają godz. 1.47 Szopienice godz. 1.54 Katowice godz. 2.02, Chorzów m. przyjdzie godz. 2.17. Cena przejazdu tam i spowrotem zł 4 gr 10. Wstęp na koncert, za osobną opłatą zniżoną dla uczestników pociągu popularnego od 2—6 zł. Zgłoszenia przyjmują: Polskie Biuro Podróży „Orbis” Katowice, Chorzów m. i Sosnowiec. Z uwagi na ograniczoną ilość miejsc tak w pociągu jak i na koncert, zaleca się wcześniejsze wykupienie biletów.

Z Pszczyńskiego

(P) Święto Morza w Bieruniu Nowym.

W roku bieżącym Święto Morza w Bieruniu Nowym zapowiada się wspaniale i komitet uroczystości z ruchliwym prezesem L. M. K. p. Wiczorkiem na czele czyni wszystko, aby pobyt gościom w dniu święta najbardziej umilił w Bieruniu Nowym. Komitet zaprasza miłośników sportu rybackiego i kajakowego na święto Morza do Bierunia Nowego na dzień 29 bm. przy moście nadwiślańskim, gdzie odbędzie się festyn ludowy, połączony z różnymi niespodziankami i urozmaiceńiami. Obiady zamawiać w Komitecie. Udział zgłaszać możliwie jaknajprędzej.

(R) Dzisiejsze zebranie absolwentów Szkoły Handlowej w Rybniku.

W niedzielę 21 czerwca br. odbyło się o godzinie 16 w auli Szkoły Handlowej w Rybniku uroczyste zebranie towarzyszenia Absolwentów Szkoły Handlowej, na którym nastąpi przyjęcie nowych absolwentów do Koła, następnie krótkie referaty oraz zebranie towarzyskie z herbata.

Z Tarnogórskiego

(T) Z zebrania Koła Ch. Z. P. w Nakle Śl.

Ostatnio odbyło Koło N. Ch. Z. P. w Nakle zebranie, które zajął p. Jany Antoni I. Następnie zajęto się sprawą rezygnacji b. prez. Koła p. Cwika K., na którego miejsce wszedł jego dotychczasowy zastępca p. Jany. Na zastępcę dokooptowano jednogłośnie radcę kol. p. Opary Antoniego, który wygłosił godzinny referat o polityce gospodarczej naszego Rządu, omawiając szeroko zakres wywozu dewiz. Referenta nagrodzono częstymi oklaskami.

Z Lublinieckiego

(L) Przykładna kara winna spotkać prowokatora.

Czudaj A. lat 31 z Koźmierz wypisany kilka kieszeków zrobił się szczerzy i ujawnił swe właściwe oblicze zwolennika Trzeciej Rzeszy. Prowokatorom należy się władze policyjne.

(L) Schwytany złodziej kieszonkowy.

Podczas zabawy w restauracji Mzyka w Dronowicach przed kilkunastu dniami uczestnik zabawy Józefowi Czudajowi z Lublińca portfel z pieniędzmi. Podejrzanie padło na Jana Zenda lat 25 z Chwostka, zam. w Lublińcu. Czudaj udał się ze świadkami do mieszkania podejrzanego gdzie znalazł swój portfel z kwotą 83 zł. Zgłosił o policji, która wniosła przeciw Zendowi akt oskarżenia.

(L) Ciągłe kradzieże kolejowe.

Kradzieże kolejowe nieustają. Ostatnio po nadejściu pociągu towarowego do Tarn. Gór z linii Gdynia — Katowice, spostrzeżono w jednym z wagonów kolejowych brak beczki żywności amerykańskiej wagi 360 kg. wartości 18 f. ang. Miejsce dokonania kradzieży i sprawcy dotychczas nieznani. — Pociąg osobowy zjadający z Częstochowy do Herbow Nowych zatrzymał się 16 bm. o godz. 22.10 na chwilę przed sygnalem wjazdowym w Herbach Nowych. Złodzieje skorzystali z tego krótkiego postoju, zerwali plombę z drzwi wagonu kursowego i wyrzucili z niego paczkę mucholapek wagi 10 kg. i skrzynię butelek aptecznych. Mucholapki zabrali, część zaś butelek zostawili.

Z Bielskiego

(B) Osobiste.

Inż. J. Oskierko, naczelnik Oddziału Drogowego PKP. Bielsko został przeniesiony do grupy 4 i tem samem przeniesiony na wyższe stanowisko służbowe do DOKP. w Katowicach. W dniu 19 bm. p. inż. Oskierko został mile pożegnany przez tut. przedstawicieli władz PKP. na czelnika stacji Bielsko p. Słóarczyka, pp.: na czelnika Targa, inż. Władzińskiego, inż. Wala szka, kier. alencji cemei Gedleka, zawiad. Jakubowicza i wielu innych. P. inż. Oskierko od dłuższego czasu piastował godność prezesa Ogniska. Miejsce p. inż. Oskierki objął p. inż. Miziutowicz.

(B) Wystawa szkolna w Bielsku.

Publ. Szkoła Dokształcająca Zawodowa Żeńska II w Bielsku (Sienkiewicza 8) zawiadamia o wystawie prac uczniów z zakresu różnych zawodów oraz programu nauczania krawieczyny, bielizniarstwa, modniarstwa, gospodarstwa domowego itp. Wystawa odbędzie się w dnach od 20 do 21 czerwca nr. w saliach Szkoły IV Powszechnej III w Bielsku, ul. Sienkiewicza nr. 8.

(B) Na koncert Kieprzy do Krakowa.

Liga Popierania Turystyki urządza we środę 24 bm. wycieczkę pocągiem popularnym na koncert Jana Kieprzy na dziedzińcu zamkowym na Wawelu i zakończenie „Dni Krakowa”. Odjazd z Bielska 8.25, przyjazd do Krakowa 10.45, odjazd z Krakowa 23.20 przyjd. do Bielska 1.40. Cena przejazdu w obie strony 3 zł 90 gr. Bilety kasa Kolejowa Bielsko oraz Orbis Bielsko 3 Maia 31 a.

(B) Cyrk Staniewskich w Bielsku.

23 bm. o godz. 20.30 rozpocznie dawać spektakle w Bielsku cyrk Staniewskich. Na czele świetna trefura mały olbrzymów — szympan sów, żywe posągi z brązu (atrakcja Foliet Bergeres w Paryżu), Maksymilian Truzzi, Największy dzongler świata Bim-Bom, Eugeniusz, Staniewski w nowym repertuarze ze swym partnerem Maksem.

(B) Echo włamania.

W toku dochodzeń prowadzonych w sprawie włamania do mieszkania inż. Pontkowski go w Frelichowie i kradzieży strzelb myśliwskich — ujawniono jako sprawców Kupczaka Franciszka z pow. żywieckiego, obecnie bez stałego miejsca zamieszkania i Kubicką Franciszką z pow. bielskiego. Sprawcom udowodniono kradzież strzelb myśliwskich, futra i aparatu fotograficznego na szkodę Jankowskiego Kuria w Olszówce Dolnej. Za sprawcami, których dotychczas nie ujęto — zarządzono pościg.

Troski gmin śląskich

Z Walnego Zjazdu Delegatów Związku Gmin Wojew. Śląskiego

W sali rady miejskiej odbył się wczoraj w Katowicach doroczny walny zjazd delegatów Związku Gmin Województwa Śląskiego. Zjazdowi przewodniczył prezes Związku p. dr. A. Kocur, prezydent m. Katowic. Z ramienia Urzędu Wojewódzkiego uczestniczyli w zjeździe naczelnik Wydziału Administracyjnego p. dr. Bartel i zastępca naczelnika Wydziału Samorządowego p. dr. Kaczmarek, P. Starosta Szaliński reprezentował okręg śląski Związku Powiatów Rzezypospolitej, przybyli nadto p. starosta dr. Olszewski z Lublińca i zastępca starosty katowickiego p. insp. Pieronczyk. Delegatów przybyło 60, reprezentujących 51 gmin. Z Śl. Rady Wojewódzkiej obecni byli pp. Długiewicz i nacz. E. Tomanek.

Sprawozdanie z działalności Zarządu Zw. Gmin za rok sprawozdawczy od 1/1 1935 — 31/3 1936 przedstawił prezes p. dr. Kocur. Sprawozdanie to podane jest obszernie w ostatnim nr. (5—6) „Ogólnika Samorządu”, (organ Związku). Po przedłożeniu sprawozdania skarbnika i komisji rewizyjnej udzielono Zarządowi absolutorium. Kadencja obecnego Zarządu trwa dalej; jedynie skład komisji rewizyjnej uzupełniono jednym członkiem w osobie p. naczelnika Grzebieli z W. Hajduk. Po ustaleniu budżetu Zw. na r. 1936/37, przystąpiono do omówienia najaktywniejszych spraw, obchodzących dziś gminy śląskie tj. zatrudnienia bezrobotnych przy robotach publicznych, oddłużenia samorządów i projektu ordynacji dla gmin wiejskich Wojew. Śl., nad którym obecnie komisja administracji samorządowa Sejmu Śląskiego, a do którego Zarząd Zw. Gmin Woj. Śl. po szeregu obradach specjalnej komisji i Zarządu wniosł do komisji swoje poprawki.

Roboty publiczne i pomoc dla bezrobotnych.

Sprawę tę referował p. naczelnik Przybyła. Po obszerniej a gorącej dyskusji uchwalono następujące rezolucje:

1. Walny Zjazd Delegatów Zw. Gmin Wojew. Śl. zwraca się z prośbą do P. Wojewody i Funduszu Pracy, aby z funduszy przyznanych na zatrudnienie bezrobotnych przy robotach publicznych, przeznaczono przynajmniej 50 proc. na

zakup i przywóz materiałów i narzędzi. Gminy śląskie, które od 6—7 lat obciążone są wielkim bezrobociem a przez to bardzo wielkimi wydatkami na opiekę społeczną, nie są w możności pokryć kosztów zakupu materiałów i narzędzi ze swoich dochodów, nieustannie się zmniejszających.

2. Walny Zjazd stwierdza, że w związku ze zmniejszeniem dotacji z Funduszu Pracy na doraźną pomoc dla bezrobotnych, idzie w parze niestety zwiększenie się biurokratyzmu i podrożenie przez to administracji Komitetów Gminnych Funduszu Pracy, a zwłaszcza przy administracji kuchni dla bezrobotnych, którą niepoźrebnie obciąża się zbyt drobiazgową pisaniną i rachunkowością. Zjazd apeluje do miarodajnych czynników, aby te administracje uproszczono a przez to potaniono, i aby samorządom pozostawiono w tej sprawie więcej swobody i zastosowania środków praktycznych, wynikających z doświadczenia w terenie.

3. Walny Zjazd stwierdza, że w ostatnich dniach znowu poważnie zmniejszono dotację w gotówce i w mące na rzecz dla bezrobotnych, zwraca się do miarodajnych czynników, aby zaraz przywrócono dotychczasowe normy, a zmniejszono je indywidualnie tylko w stosunku do ilości rzeczywiście zatrudnionych bezrobotnych w danej gminie.

4. Zjazd domaga się, aby normami pomocy doraźnej z Funduszu Pracy dla bezrobotnych w rewirze przemysłowym, objęto też gminy uprzemysłowione powiatów rolnych.

W tej sprawie przemówił p. burmistrz Hal-far z Cieszyńska, p. poseł B. Płonka z Piekara, który zdał relację z konferencji, jaka odbyła się wczoraj w czasie zjazdu z P. Wicewojewodą dr. Salenim z specjalną delegacją Zarządu Związku Gmin, złożoną z pp.: nacz. Płonki, burm. Antesa i Kojka. W tej sprawie Zjazd wybrał delegację, do której oprócz tamtych panów wchodzi pp.: nacz. Przybyła, Olszowski i Karkoszka. Delegacja ta ma kontynuować konferencję z władzami wojewódzkimi i Funduszem Pracy w sprawie doraźnej pomocy dla bezrobotnych.

Oddłużenie gmin.

W tej sprawie zalecono gminom, by naczas

Wniosek o konkurs na Centralnej Targowicy w Mysłowicach odrzucony przez Sąd Apelacyjny

Przed dwoma miesiącami Sad Handlowy w Katowicach odrzucił wniosek b. zarządcy przymusowego Centralnej Targowicy majora Hilda i Zrzeszenia Kupców w Warszawie w sprawie zarządzenia konkursu na Centralnej Targowicy w Mysłowicach. Sad odrzucił wniosek motywując tem — że stan finansowy Centralnej Targowicy jest zadowalający a targowica jest w możności spłacić zadłużenie jakie na niej ciąży. W tych dniach sprawa ta była rozpatrywana ponownie przez Sąd Apelacyjny, w Katowicach, który wyrok I instancji zatwierdził.

Magistrat i Spółka Centralna Targowica prowadziła pertraktacje co do przejęcia targowicy przez Magistrat, jednak, jak dotąd, Spółka Centralna Targowica stawia ciężkie warunki, których Magistrat nie może przyjąć.

Jak zostanie rozwiązana sprawa Centralnej Targowicy w Mysłowicach pokaże niedaleka przyszłość.

Samobójstwo ucznia gimnazjum w Bielsku

W dniu wczorajszym, podczas rozdawania świadectw szkolnych w państwowym gimnazjum polskim w Bielsku, pozbawił się życia, strzelając sobie w serce, uczeń III kl. Stefan Szczypka z Zebrzydowa. Zamachu samobójczego doko-

nał Szczypka w gmachu gimnazjum, na korytarzu. Powodem desperackiego kroku była zła nota z matematyki. Samobójstwo ucznia wywołało wśród grona profesorów i uczniów gimnazjum wstrząsające wrażenie.

Uzdrowisko Muszyna

Z roku na rok coraz poczesniejszą rolę w rzędzie uzdrowisk polskich zajmuje uzdrowisko i letnisko Muszyna. Położona między Żegie stowem i Krynica, posiada ona wody mineralne podobnego składu i siły leczniczej, co i wymienione wyżej zdrojowiska, a położeniem i wystawą słoneczną nawet je przewyższa. Muszyna położona 450 m. n. p. m., zasłonięta od północy masywem Jaworzyny (1116) posiada klimat wybitnie podalpejski, prawie bez wiatrów o bardzo wydatnym nasłwieniu słonecznym, — a nadto unikat jedyny w Polsce las li-powy.

Muszyna słynie z licznych naturalnych źródeł wód mineralnych alkaliczno — wapniowo — magnezowo — żelazistych a dowiecone w roku 1929 bardzo bogate źródło tej wody dostarczało dotychczas poddostatkami niezwykle skutecznym kąpieli mineralnych. W roku bieżącym ukończono wiercenie drugiego źródła i uzyskało na wodę o najwyższym nasyceniu gazu w stosunku do okolicznych źródeł, który to fakt otwiera dalsze ogromne perspektywy dla możliwości uzdrowiskowych Muszyny. Na miejscu istnieje również bardzo bogate źródło leczniczej borowiny, a muszynskie kąpiele borowinowe zyskały już sobie nadzwyczaj pochlebną opinię wśród kuracjuszy.

To też nie dziwnego, że ruch kuracyjny w tem letnisku wzrasta się z roku na rok, zache-

cony doskonałymi warunkami utrzymania w Muszynie, jak i przedewszystkiem nadzwyczaj skutecznymi warunkami leczniczej jej kąpieli mineralnych i borowinowych.

Zarząd Miejski w Muszynie w całej pełni popiera cenny ruch kuracyjny i w tym celu ustalił niezwykle niską takse kuracyjną (5 zł od pierwszego członka rodziny a 2.50 zł od następnych) — rozbudował Zakład Kąpielowy, zbudował nową drogę do tego zakładu i most na filarach żelbetonowych na Popradzie, urządził nadzwyczaj wygodną plażę nad Popradem dla kąpieli w Popradzie, zorganizował muzykę zdrową na deptaku nad Popradem, wytyczył ścieżki w okoliczne lasy i łąki oraz zelektryfikował uzdrowisko.

Na miejscu istnieje kilkadziesiąt pensjonatów i will z utrzymaniem od 4.50 zł a nadto kilkakrotnie pokoi w domach prywatnych w cenie po 1.50 zł dziennie. Ordynuje tu kilku lekarzy, na miejscu jest apteka a w Domu Zdrojowym, jak również w pensjonacie „Tęcza” codziennie dają ciekawość urozmaicać pobyt kuracjuszy.

Wszystko to sprawia, że już i w miesiącu czerwcu w roku bieżącym widzi się w Muszynie tłumy kuracjuszy plażujących nad Popradem, których szczerze roześmiane twarze dają wyraz zadowoleniu, że za miejsce spędzenia urlopu wybraли to uroczyste uzdrowisko, jakim jest rzeczywiście Muszyna (6)

przygotowały swe wnioski do Wojewódzkiej komisji oddłużeniowej z należytym uzasadnieniem w myśl wydanych w tym względzie przepisów. Uchwalono prztem zwrócić się do Śląskiej Rady Wojewódzkiej w sprawie zbyt obciążającej gminy śląskie pożyczki amerykańskiej, a mianowicie:

a) o obniżenie oprocentowania od pożyczek, udzielonych gminom przez Skarb Śląski ze środków, pochodzących z pożyczki zagranicznej (amerykańskiej) z 7% na 5,5%, zgodnie z wydanem w tej materji rozporządzeniem Prezydenta Rzeczypospolitej.

b) o uwzględnienie przy spłacie rat amortyzacyjnych tych pożyczek obniżki kursu w takim stopniu, w jakim Skarb Śląski korzysta przez zniesienie przez Stany Zjednoczone Ameryki Północnej parytetu złota.

Nowa ordynacja gminna.

Referat w tej sprawie, sumiennie opracowany wygłosił nowy kierownik Sekretariatu Zw. Gmin Wojew. Śl. p. mgr. H. Magdziej. P. nacz. Przybyła przedstawił informacje, jakie zebrali na miejscu w poszczególnych województwach wschodnich i zachodnich o dotychczasowych wynikach praktycznych nowej ordynacji gminnej w dziedzinie gmin zbiorowych, a zwłaszcza gromad. P. starosta Olszewski podzielił się informacjami zebranymi w tej sprawie przez siebie i przedstawił sytuację gminną w powiecie lublińskim.

P. Prezydent Kocur, jako przewodniczącym sejmowej komisji admin.-samorządowej przedstawił, w jakim stadium znajduje się projekt ustawy w Sejmie Śl. W dyskusji, w której szczególną uwagę zwrócili na siebie wywody p. nacz. Moronia z Łazisk w pow. pszczyńskim jako miarodajny głos z terenu, dominowało stanowisko przeciwko gminom zbiorowym — zachodzie jako niewygodnym dla obywateli, przyzwyczajonym do załatwiania spraw gminnych w swojej wsi. Zauważono też, że administracja gmin zbiorowych w tutejszych warunkach może być nawet droższą od administracji dotychczasowej. Rola sołtysa gromady ograniczy się do funkcji możnego załatwiającego polecenia wojsła zbiorowej gminy. W interesie Państwa leży, aby zwierzchnictwo każdej gminy miało należyty autorytet władzy.

Gminy śląskie na Obronę Narodową.

Po przemówieniu p. nacz. Karkoszki uchwalono następujący apel do gmin śląskich:

Z okazji dziesięciolecia rządów P. Prezydenta Rzeczypospolitej prof. dr. I. Mościckiego w związku z wysunięciem przez Generalnego Insp. Sił Zbrojnych gen. Rydza-Śmigłego hasłem Obrony Narodowej, Zjazd wzywa wszystkie gminy śląskie do opodatkowania się na kupno wspólnego samolotu Związku Gmin Śląskich. Kwoty, te należy wpłacać na konto czekowe Zw. Gmin Wojew. Śl. Nr. 300 802 z dopiskiem „Na samolot”.

Śląska Pomoc Naukowa.

Prezes zjazdu prez. dr. Kocur zwrócił się do gmin śląskich z apelem o opodatkowanie się na Śląską Pomoc Naukową, która udziela pomocy stypendyjnej biednej młodzieży akademickiej śląskiej. Zapewnienie administracji państwowej jak i samorządowej oraz przemysłowej na Śląsku, kwalifikowanych sił akademickich śląskich, wymaga tej pomocy społecznej.

(C) Przypomniamy

że, dz.ś odbędzie się w Cieszyźnie ulicami m. Cieszyńska wyścig kolarski i motocyklowy. Start pierwszej grupy cyklistów o godz. 14 z Placu Wolności.

(C) Pożar w Górkach Wielkich.

W nocy na 17 czerwca wybuchł pożar na strychu budynku morowanego, krytego gontami Kolarzykowej Anny w Górkach Wielkich, zniszczony został dach i sprzęty znajdujące się na strychu. Wyrządzona szkoda wynosi 2500 zł.

(C) Dyżur niedzielny i nocny aptek w Cieszyźnie pełni od 21 do 27 bm. apteka OO. Bonifratrów Plac Ks. Londzina

Najlepsza możliwość propagandy przemysłowej i zbytu.

W dobie coraz bardziej wzrastającego zrozumienia reklamy dla rozwoju przemysłu i handlu warto zadać sobie sprawę ze znaczenia reklamy, jakie przedstawiają instytucje targowo-wystawowe w Polsce. O ile chodzi o miarę znaczenia propagandowego poszczególnych polskich imprez targowo-wystawowych, to niezmierznie ciekawą datę przynosi w tym względzie jeden z ostatnich zeszytów „Wiadomości Statystycznych” Głównego Urzędu Statystycznego.

Jeżeli się mianowicie zważy, że znaczenie propagandowe poszczególnych imprez targowo-wystawowych zależy w pierwszym rzędzie od ilości zwiedzających interesentów i szerokości koła społeczeństwa, to stwierdzić należy, że wśród wszystkich targów i wystaw w Polsce na pierwszy plan wybija się znaczenie propagandowe Targów Wschodnich we Lwowie.

W szeregości Targi Wschodnie stoją na pierwszym miejscu pod względem ilości zwiedzających. Targi Wschodnie odwiedziła w roku 1935 rekordowa ilość zwiedzających, a mianowicie 179.387 osób. Znacznie niższą frekwencję miały Targi Poznańskie, które odwiedziło tylko 113.358 osób. Jak z tego widzimy, Targi Wschodnie we Lwowie odwiedziło ponad 66.000 osób więcej, aniżeli Targi Poznańskie. Tak więc Targi Wschodnie we Lwowie są w Polsce najlepszym instrumentem propagandy gospodarczej. Nic dziwnego, że cenią się one stale tak dużej zainteresowaniem naszych przemysłowych i handlowych. (6)

świeży transport

WIN MOZELSKICH 1934 R.

tanio, do sprowadzone w beczkach
Brauneberger Riesling 1/1 but. 5.30 p. 5 b. 4.90
Zeller schwarze Katz 1/1 but. 5.90 p. 5 b. 5.50

Emil Misera — Katowice,

ulica Marszałka Piłsudskiego 8,
Hurtownia win.

Z Cieszyńskiego

(C) Zmarł.

16 czerwca zmarł w Cieszyźnie na udar serca p. Maria Falkenstein, emeryt. nauczycielka

w 62 roku życia. Zmarła brała żywy udział w życiu społecznym i narodowym na Śląsku. W tym samym dniu zmarł śp. Marja Biłkowska lat 73. Żona najstarsza krawieckiej oraz śp. Rulof Macholt, lat 70, z zawodu muzykant.

KOCYNDER

Trudno, darmo...

Upały — mleko kwaśniej. Burze — mleko znów się zwarzyło. I tak wkoło słycać ciągle skargi lub też bezzadanie, a najczęściej bezmyślne: co robić? Bo to już niby przeznaczenie nieodmienne, że z braku mleka słodkiego mra niemowlęta jak muchy, a nawet niejeden dorosły, zdolny przełknąć jedynie mleko, gdy nawet polykanie własnej śliny sprawia mu boleści w gardle.

Bez wątpienia jakość mleka zależy przede wszystkim od paszy zwierząt mlekojących i ich zdrowia, a i one zaznają dziś biedy w tych kiepskich czasach powszechnie panujących, lecz ostatecznie byłoby jeszcze mleka dosyć, a nawet i niezłego, chodzi tylko o to, by z tym mlekiem obchodzono się

należycie. Ale do tego potrzeba różnych, — choć niewiele — wiadomości i umiejętności, których ani śladu nie widać po naszych rozmaitych sklepikach szumnie zwanych „mleczarniami“, a tem mniej u mleczarków — woźniców i mleczarek domokrażnych.

Spodziewam się, że żądanie moje poprawią wszyscy, którzy w trosce o dziatki obiegali całe duże miejscowości, poszukując mleka, zanim napotkali na sklep istotnie uczciwy, a nawet i ci, którzy dawno mleka „nie wachali“, ale widzieli różne „babranie“ na wózkach mleczarskich lub w koniach przy domach łada gdzie stawianych.

Szary obywatel.

Kłapa zdrajców

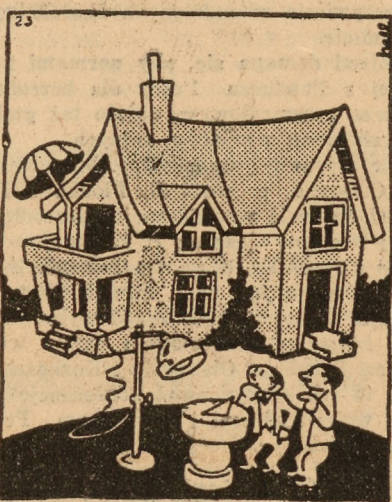
„Siegreich woll'n wir Polen schlagen!
„Bewegery“ se pedzieli,
Lecz sąd polski wzion „beim Kragen“
N. S. D. A. B.

Jedni odbili bez troski
Do „hajmatu“, tam za miedzą,
Dwóch „firerów“ wzion sąd polski,
Inksi tu siedzą.

Stówka „heldów“ sprawa miała,
Jedyn piznót policjona,
Wkońcu barankami ksiąta
Być ta korona!

Wyrok został ogłoszony:
Nie minie ich „kara“,
Jeden chciał być „pomylony“
Drugi groł „chachara“. —

Zatem jeszcze pięćdziesięciu
Policjo wychyłała.
Nowy sąd sie bydzie święcił...
„Nieagresja mała“! Zeflik.

Pan Wynalazkiewicz posługuje się zegarem słonecznym i wtedy, gdy słońca niema.

Grymasnica: Po co pan trzyma to pudełko na głowie?
Kupiec: To jest „korona świętej cierpliwości“...

O wycieczkach i feryjach

Hanka: Dobry dzień, Różo! Dobrze żeś cie trefiła, bo chciałam cię się zapytać, jak tam twoja dziółka wróciła z tej wycieczki szkolnej, bo mój synek nie może się nachwolić!

Róża: Witom cię, Różo! Widzisz, jak się to grynie stało, żeśmy się trefili, bo i ja chciałam z tobą o tem pogadać. Moja dziółka, padom ci, ciągiem inny to tem rozprowio i cuda łopowiad.

Hanka: Ja, ja, te dzieci nasze, co łone to terazki użyjom w ty szkoł! Kaj to hań downij myślał kto o takich wycieczkach do gór dla dzieci ze szkoły ludowej. Nojwyżej na pole i tam niemiecki rektor kozoł trowy narwać dla swoich królików albo kóz. Jo to przeca dobrze pamiętom.

Róża: Dyc jo tyż. Wiesz, ale musza ci też opedzieć, co mi tu moja Marijka narozprowioła o tej wycieczce.

Hanka: Tóż godej, a jo ci też potem powiem, co mi mój Francik rozprowioł.

Róża: Bardzo troskliwie, po ojcowsku, postarł się o ta wycieczka nasz pan kierownik szkoły, panowie nauczyciele i panie nauczycielki. Niech im za to Pómboczek póbłogostawi w życiu. Tóż ci padom, co to było nacieszy, jak wczas raniutko o czwar tej była zbiórka w szkole i maszerowali do koleji. Kiedyindziej toby moji Marijki niczem nie obudził, a wtedy jakich o trzej pedziła do niej: „Marijko, wstowej, bo wycieczka“, — toś miała widzieć, jak się zarozki obudziła i wyskoczyła z łóżka jak kotek. A jak się to wartko myła i łobylała i jak śniowanie spucowała ze smakiem. Myślałam se: przydałoby się tak częściej tako wycieczka wczas rano toby się szkuty przy zwyczajły do wczesnego stowanie.

Hanka: Przydałoby się, no ale co z tom wycieczkom, bo jo już też swoje chciałam rozprowiać.

Róża: Zaroz, zaroz! Na czym ech to skończyła? Aha, na tem stowaniu. Tóż się gębko pozbiywała, przyszykowany plecak na ramia i wio jak wojak na zbiórka. Odprawdżiłach jom tam. Jak się to wszystko cieszyło, a my matki i łojcowie śniymi. Na rozkaz kierownika ustawily się dzieci do gładu, albo chciałam pedzieć do szeregu, i pomasyrowały na dworzec. A my rodzice cyk, cyk za nimi. Tam dziepiro ból rwetes i larmo, bo każdy krzychoł na pożegnanie: do widzenia, cześć a pozdrówcie wszystkich w domu itd. No i pojechali...

Hanka: Tóż jo ci terazki łopedza wycieczka mojego Francika.

Róża: Doczekiej, bo moja Marijka dopiero odjechała, a reszecz ci nie łopedziła jak wróciła i co mi rozprowiała.

Hanka: Ja, dyc rychtyk, ale to jo byda musiała długo ze swojem czekać.

Róża: Dyc zarozki się doczekosz. Tóż pojechały dzieci na ta wycieczka tam hań w góry, kole Żywca, skąd to ci ślapićko rze do nos przychodzą z fyrłaczkami i graczkami. Ale to som bardzo dobrzy ludzie ci gorole, bo tam barzo gościnnie te nasze dzieci przyjym.

Dzieci nasze zaprowadził pan kierownik do szkoły w jedyni wsi. Z dziećmi z tej szkoły nasze dzieci piszom se pisma do siebie. Tóż się już znały z listów, ale jeszcze się nie widziały na czy. Tóż ta ciekawość z obu stron możesz se przedstawić.

Hanka: Dyc m.e. samy ciekawość zbijać...

Róża: Przychodzą dzieci nasze (z jakie pięćdziesiąt tego było) na plac szkolny w Gorolowicach i zawołały: my som z Pieronowic! Kiero tu jest Broncia Buczkówna, kiery jest Staszek Kucharczyk, a tamte zaś, a kiero jest Marysia Górnikówna, a kiery Janek Bednarek? itd. To ci było dziepiro krzyku, wesołego nowowywania i serdecznego witania! I padała mi moja Maryjka, że dziółchy to się zarozki ze sobom dogodały i tyrczały jak u nos we walkowni stare ba-by.

Chłopcy to się zaś na siebie z początku bocyli, jakoś im ta godka ze sobom nijak nie mogła się nawiązać. Dziepiro nasz pan kierownik z tamtym kierownikiem se porzondzili i zrobili dla chłopców łotanie kto pierwszy o łoska góralsko, co jom ofiarował tamten kierownik zaś nasz kierownik ofiarował dwie tabulki czekolady dla dwóch dziółch, kiery nojpiękniej zaśpiwają. No, i rozruszali się także chłopcy i go dali ze sobom. A potem było jedzenie. Tamte dzieci naszym dawały mlyko, herbata i chleb z masłem, nasze się też dzieliły z tamtymi kiebasami, cukierkami i co tam miały z domu na drogę. Padała mi moja Marijka, że to wzajemne dzielenie się było bardzo serdeczne i miłe.

Hanka: Jak to dobrze, że się tak dzieci ze sobom zapoznały i pokochają. To bardzo mądre ze władze szkolne wymyśliły, że tak te dzieci polskie z rozmaitych stron Polski ze sobom zapoznały przez te pisanie do siebie i łodwiedzanie się.

Róża: Bardzo to dobrze wymyśliły i wyrzchtowały. Tamte dzieci z Gorolowic tyż przyjadom tu do nos, to się nasze dzieci łodwiedzom gościnom i nasza Rada Rodzicielska tyż w tym dopomoże, bo tam też rodzice dali bezpłatnie mlyko, masło i chlyb.

Hanka: Tóż mogą ci już swoje łopedzieć?

Róża: Zarozki, zarozki, inny dokończa swoje. Tóż ci potem ta wycieczka poszła w góry przez jakieś Szaryczne, Baranio Góra, Stożek i Czartoryjo...

Hanka: Czartoryjo, się nazywo...

Róża: Niech ci bydzie Czartoryjo, ale to tak jakoś od czarta się nazywo. Tóż do szli do Wisły i do Ustronia, i stamtąd kolejom wróciły.

Hanka: A kaj spały?

Róża: U gospodoży w górach i w schroniskach na górach. Cztery dni tam bachory

se wyndrowały i poznały góry Beskidy Śląskie, roztomaite wsi i ludzi. Jakie to wróciło uradowane i ciągiem inny rozprowiać jom jak to było pięknie na tej wycieczce. Co też to te nasze dzieci terazki użyjom — i niedrogo, bo to razem z kolejom kosztowało pięć złotych. Reszta dołożyła rada rodzicielska. Jodła se tam wziyny trocha z domu, ale łobiady i mlyko i herbata tam kupowały. Żaluj, że tyż nie mogła pojechać. No, ale łopowiedz terazki swoje.

Hanka: Nasza szkoła urządziła wycieczka do Krakowa. Mój Francik we dnie w nocy śni i godo ciągiem o Wawelu, o Kopcu Kościuszki, o Sowińcu. Byłach w roku 1933 z wycieczkom Tow. Polek w Krakowie, tóż se terazki, jak Francik rozprowioł, przypomnim żywo te piękności Krakowa, te niezliczone kościoły, ten zómyk królewski na Wawelu, te muzeja, planty, ogródy, kopce itd. Wtedy jeszcze żył nasz kochany Marszałek Piłsudski. Byłachmy tam wtedy na Błoniach na tej wielkiej uroczystości wojańskiej jak tam wtedy Marszałek ta parada ulanów łodbierł. Jeszcze go dziś widza, jak nojprzód jechał w aucie wzdłuż wojska ustawionego, a potem stół na trybunie, a wojsko kole niego przejeżdżało. Zdaleka na niego patrzyłyśmy, alechmy go dobrze widziały. I nie zapomniia tego nigdy...

Kiedy mi terazki synek mój godoł, że był przy trumnie Marszałka na Wawelu, a potem na Sowińcu wioził toczka ze zymiom na Kopiec Marszałka, toch się rozplakała, bo mie żałosz przejanya w sercu, że już nasz kochany Dziadek nie żyje, bochmy jak siyrotzy bez niego...

Róża: Mosz prawie, że Go brakuje, o brakuje na tych, co się tam w Warszawie wadzom miedzy sobą a wszyscy się na Marszałka powołujom, że łoni som lepsi od drugih...

Hanka: Przywiózł mi mój synek z Krakowa łobrozek Marszałka, co go kupił na Sowińcu dla rodziców na pamiatka z wycieczki. I fotografię wycieczki też dostał od pana kierownika. Bardzo się synek cieszył, że mógł jechać szifem, abo mom paść statkiem na Wiśle. Jechali naprzód do Podgórze, skąd poszli na Kopiec Krakusa, a potem dalej Wisła do jakiejs wsi Mogiły, skąd poszli na Kopiec Wandy. A z Kopca Kościuszki poszli dalej na Sowińiec. I byli też na boisku sportowem kole parku Jordana. Rozegrali tam mecz ze szkolorzami krakowskiymi. Nasi wygrali, tóż uciechy było jeszcze więcej.

Róża: A twój Francik zdo mi się, terazki wyndzie ze szkoły?

Hanka: Mosz prawie, I lebiezda się, co śnim zrobić, kaj go dać do nauki, bo nikał terazki nie przyjymają. A chciałby na słuszo rza się uczyć albo jakiego monckera.

Róża: Moja Marijka jeszcze dwie lata bydzie chodzić do szkoły. Chciałabym jom kaj na feryje na kolonijo letnio wysłać, bo to blade i słabowite. Ale nie styko na całe zapłacynie. Łobiecujom mi z Polek, że można jom weznom na kolonijo Polskiego Związku Zachodniego. Dołby Bóg, bo przydałoby się dziecku. A jak nie, to przymoimniej na Jordanówka bydzie przez lato cho-dzić. Nie idzie mi tam o to jodło, inny o te gry i zabawy, aby mi dziecko nie zdziaczało na ulicy przez feryje.

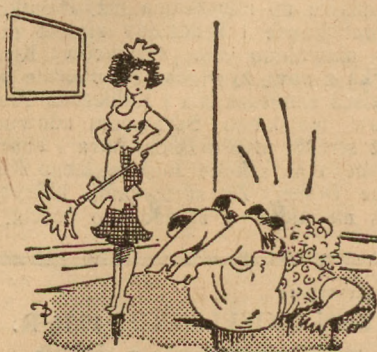
Hanka: Mosz prawie, ta Jordanówka na Śląsku to też jest dobro rzecz. A jakie tam świadectwo twoja Marijka przyniesła wczora?

Róża: Dwa mo bardzo dobre, a reszta dobre, z rachunków inny dostateczne. A twój Francik?

Hanka: Ogólny wynik dobry, z religii i polskiego bardzo dobry, z rachunków i z przyrody dobry. Ciesz się synek i my też, ale kaj my go terazki domy?

Róża: Może jakoś Pómboczek dopomoże, ale z Panem Bogiem, Hanka, bo już czas na mnie.

Hanka: Z Panem Bogiem! Ale my się to dzisiok narządziły, narządziły o tych naszych skutach.

Pani Korpulentnicka uprawia ćwiczenia odłuszczeniowe z widokiem na szczupłą linję pokojówki.

RADJO

KATOWICE

Niedziela 21 czerwca.

KATOWICE. Godz. 8.00 Sygnał czasu i pieśń „Najświeższa Panna”. 8.03 „Gazetka rolnicza”. 8.18 „Kalek młodzieży Przyja. Rolniczego”. 8.30 „Surmy śląskie” — w wykonaniu kwartetu rep. ork. Kolejowego Przyp. Wojsk. w Katowicach. 8.45 Dziennik poranny. 9.00 Transmisja nabożeństwa z Włocławka. 11.10 Jubileuszowy koncert Stow. Miłośników Muzyki na Śląsku. 11.45 „Co słychać na Śląsku”. 11.57 Sygnał czasu oraz hejnał z wieży Mariackiej w Krakowie. 12.03 Poranek muzyczny. 14.3. Orkiestra dęta huty „Pokój” — pod dyr. Józefa Kallisa. 15.00 „Wizyta w ojczyźnie szewców-chafupni” — reportaż. 15.10 Koncert reklamowy. 15.30 Pityl. 16.30 „Abdykacja króla kurkowego” — transmisja z Rynku krakowskiego. 17.05 „Pogania wołki” — aukacja ludowa. 17.25 Recital skrzypcowy. 18.00 Kameralny Teatr Wyobraźni. 18.30 Wielki koncert rozrywkowy 20.25 „Bohdan Zaleski” — kwadrans poetycki. 20.40 Przegląd polityczny. 20.50 Dziennik wieczorny. 21.00 „Na wesolej lwowskiej fali”. 21.30 „Złotokopie” — w wykonaniu zespołu artystów warszawskich i chóru Juranda.

AUDYCJE ZAGRANICZNE.

Niedziela 21 czerwca.

Godz. 6.00 Hamburg: Koncert portowy. 9.00 Wiedeń: Msza koronacyjna Liszta. 9.55 Praga: Recital fortep. 10.30 Lipsk i Brlin: Muzyka niedzielna. 11.00 Brno: Koncert orkiestrowy. 11.30 Lipsk: Kantata J. S. Bacha. 12.00 Wiedeń: Festival Liszta. 12.30 Budapeszt: Koncert orkiestrowy. 13.00 Monachjum: Koncert rozrywkowy. 13.20 Wiedeń: Koncert rozrywkowy. 14.40 Hilversum: Koncert symfoniczny. 15.25 Monachjum: Współczesna muzyka ork. 15.50 Budapeszt: Recital skrzypcowy. 16.00 Bratysława: Koncert ork. popularny. Wrocław: Wesoly program niedzielny. Frankfurt: Koncert rozrywkowy. 17.00 Bratysława: Koncert ork. mandolinowej. 17.30 Kolonia: Koncert rozrywkowy. 18.30 Budapeszt: Muzyka cygańska. 18.45 Anglia (Reg. Progr.): Koncert radioorkestry. 19.00 Radio Paris. Radjocyfr. Hamburg: Koncert wokalny. 19.05 Ryga: Muzyka operowa. 19.30 Wiedeń: Recital śpiewaczy. Praga: „Rusalka” — opera Dworzaka. 19.55 Hilversum II: Koncert symfoniczny. 20.00 Wiedeń: Koncert Strausowski. Budapeszt: „Fide-Ho” — opera. Lipsk: Wesoly wieczór. 20.10 Sztutgart: Koncert. 20.35 Redjolan: Koncert symfoniczny. 20.45 Rzym: Wieczór oper. 21.00 Anglia (Nat. Progr.): Koncert solistów. Kolonia: Wieczór regionalny. 21.45 Anglia (Reg. Progr.): Koncert radioorkestry. 22.00 Stockholm: Muzyka rozrywkowa. 22.45 Budapeszt: Muzyka salonowa. 22.55 Bratysława: Muzyka cygańska. 24.00 Frankfurt: Koncert nocny.

Kronika radiowa

P. A. P.-lu działa — broń wspaniała.

W ramach organizowanych przez Wojskowy Instytut M. S. Wojsk. audycji radiowych udana będzie w dniu 22 b. m. o godz. 19 audycja żołnierska pios. Józefa Jarem-Mirskiego p. t. „P. A. P.-lu działa — broń wspaniała” w wykonaniu zespołu artystów warszawskich i chóru Juranda.

Kupno i sprzedaż!

3% Pożyczki inwestycyjnej Dolarówek

po ścisłych kursach dziennych. Przyjmuje zlecenia giełdowe, załatwia transakcje bankowe

Dom Bankowy

Śląski Związek Kredytowy

Spółka z ogr. odp. Katowice. Dworcowa 9

Oddział Chorzów I. Pocztowa 2

Wiadomości gospodarcze

Polscy przemysłowcy drzewni w Moskwie.

Do Moskwy wyjechał delegaci polskiego przemysłu drzewnego, celem wzięcia udziału w posiedzeniu komitetu wykonawczego międzynarodowej organizacji, zajmującej się eksportem drzewa: Europ. and Timber Export Convention. Na posiedzeniu tem będą omawiane sprawy wykonywania porozumienia międzynarodowego w dziedzinie eksportu drzewa. Osobno ma być poruszona w Moskwie również sprawa współpracy międzynarodowej w dziedzinie eksportu papierów.

Kantor Wymiany -

Agentura Dewizowa

Władysław Kaftal

Katowice, św. Jana 16

Kupno i sprzedaż papierów państwowych. procentowych akcji oraz zakup walut zagranicznych. Przyjmuje zlecenia na giełde warszawska.

Kalendarzyk zebrań

Środa 24 czerwca.

CHORZÓW. Miesięczne zebranie Tow. Gimn. „Sokół” o godz. 19.30 w Szkole przy ul. Prezydenta Mościckiego.

Jak pracują koleje śląskie

Katowice, 21. 6.

Śląskie Buro Statystyczne ogłasza w swym miesięczniku stale dane, dotyczące przewozu kolejowego towarów w okręgu Dyrekcji Kolei Państwowej w Katowicach. Przeciętny dzienny ładunek wynosił w roku 1935 — 3700 wagonów 15-tonowych. Z tej liczby 61% przypada na ładunek przeznaczony do stacji krajowych, zaś reszta do przewozu zagranicę. Głównym składnikiem ładunku w Dyrekcji Kolei Państw. Katowice jest oczywiście węgiel, którego przewozi się przeciętnie dziennie około 3000 wagonów.

Większość węgla przeznaczona była do stacji krajowych, a tylko 1300 wagonów zagranicę. Z pośród innych artykułów, załadowanych w dyrekcji katowickiej, większą pozycję stanowią jedynie wyroby przemysłowe, których załadowano w roku 1935 przeciętnie dziennie około 240 wagonów. Zboża przewozi się przeciętnie

Po krótkich i ciężkich cierpieniach zmarł w dniu 19 czerwca rb. nasz inspektor montażowy

Śp. Emil Blaschke

przeżywszy lat 62.

W zmarłym tracimy pracownika i kolegę, który w ciągu wieloletniej pracy zaskarbił sobie ogólną przyjaźń i szacunek, to też pamięć o Nim i szczerzy żal na zawsze wśród nas pozostanie.

4586

Zarząd i urzędnicy

firmy

Polskie Zakłady Siemens, Sp. Akc.

Oddział w Katowicach

Pogrzeb odbędzie się w poniedziałek, dnia 22 bm. o godz. 15-tę popoł. z kościoła cmentarza ewangelickiego w Katowicach przy ulicy Francuskiej

Nowa placówka przemysłu ludowego

Towarzystwo Popierania Przemysłu Ludowego i Domowego w Katowicach, pl. Miarów 2, wykazuje dużą aktywność przy organizacji drobnego przemysłu oraz przemysłu ludowego i domowego.

Ostatnio zorganizowaną została w Istebnej specjalna sekcja tego Towarzystwa, Sekcja koronki śląskiej. W zebraniu organizacyjnym wziął udział z ramienia Zarządu Towarzystwa wiceprezes Sędzia dr. St. Kipta, oraz stołkikadzieśiat koronczarek z Koniakowa, Istebnej i Jaworzynki.

Celem nowozałożonej sekcji jest kultywowanie koronczarstwa śląskiego, dbania o czystość stylu jak również skup i sprzedaż koronki w kraju i zagranicą. Koronka śląska t. zw. „konikowska” wyrabiana w wymienionych wioskach, zdobyła swą sławę przez misternie wykonane oraz obfite bogactwo wzorów i jako taka jest poszukiwaną przez miłośników przemysłu ludowego w całej Polsce. W przemyśle koronczarskim zajętych jest zgórą 300 kobiet i dziewcząt.

Na czele tymczasowego zarządu sekcji stanął ks. administrator Zajac jako przewodniczący, — kierownik szkoły w Istebnej p. Antoni Grelak jako zastępca i sześć delegatek koronczarek ze wszystkich objętych akcją miejscowości. P.

Dzieje powstania i realizacji filmu o jutrze ludzkości „Świat idzie naprzód”!

Czas i warunki sprawiają, że powstają coraz nowe „typy” scenariuszów — filmów dźwiękowych. Jeszcze nie tak dawno jako wdzieny temat służyły kroniki policyjne z sekretami wiadomościami o przestępstwach typach świata podziemnego. Filmy „gangsterowskie” były ulubioną rozrywką Amerykanów.

Po przesycie, spowodowanym nadmierną ilością wyprodukowanych filmów „bandyckich” wytwórnie usiłowały poczynić inne tematy.

Był to rok 1929. Cały świat opowiadała rewolucja postępu. Nastąpiło ponowne uporządkowanie ideałów, tych ideałów, których apostołami byli i są ludzie, szukający wyjścia z bagna, w którym został pogrążony świat przez chciwość i samolubstwo jednostek i partji.

Fox Film Corp. była pierwszą wytwórnią, która przeczuliła ten przewrót w duszach i umysłach ludzi i wyprodukowała zupełnie nowy typ obrazu według sztuki Noela Cowarda („Cavalcade”).

Publiczność kinematograficzna nie zadawała się już pokazywaniem jej trywialności i fantazji. Domagała się ona od filmu „przezwyczeń” scenariuszów, tematów ogólnoludzkich, ba! nawet filozoficznych, podanych w łatwej, rozrywkowej formie.

To też gdy Fox postanowił w bieżącym roku zrealizować taki właśnie ogólnoludzki film i to na wielką skalę — najważniejszą rzeczą było znalezienie odpowiedniego pisarza, mogącego sprostać trudnemu zadaniu opracowania scenariusza o wielkich wartościach, scenariusza, któryby mógł jednocześnie udoskonalić reżyserów zrealizowanie wielkich scen i dać mu możliwość zrealizowania epickiego arcydzieła na dużą skalę.

Jedynym scenarzystą odnym tak trudnego zadania był Reginald Berkeley (twórca zresztą t. zw. „monumentalnych”). Na boku warto nadmienić, że Berkeley w ciągu pięciu lat podczas „Wielkiej Wojny” służył jako kapitan w angielskiej armji i odznaczony został wieloma orderami. Następnie współpracował z organizacją stojącą blisko Ligi Narodów, a w r. 1922 został wybrany na posła do parlamentu z ramienia uberałów. Po dwóch latach wycofał się z Izby Gmin i poświęcił się twórczej pracy.

Ten człowiek jest odpowiedzialnym autorem scenariusza filmu „ŚWIAT IDZIE NAPRZÓD”, scenariusza, uważanego za najcenniejszy w ciągu ostatnich 10 lat.

Reżyserję powierzono doświadczonemu realizatorowi Johnowi Fordowi, który pod kierownictwem Winfielda Shehane (producenta obrazów „Ślone Niebo”, „Moje Słoneczko”, „Ryccerz Miłostek”, „Kawalkada” i w. in.) stworzył ten gigantyczny epos o prawdziwie międzynarodowym znaczeniu.

Film „Świat idzie naprzód” jest niewątpliwie najwybitniejszym wydarzeniem w dziejach sztuki filmowej lat ostatnich. Arcydzieło to obrazuje cały świat

Teatr i estrada

Popis uczniów Niższej Szkoły Muzycznej w Chorzowie.

Dyrekcja Niższej Szkoły Muzycznej w Chorzowie zawiadamia rodziców zainteresowanych i sympatyków szkoły, że popis uczniów Niższej Szkoły Muzycznej w klas. kameralnej, rytmiki, fortepian i skrzypiec pp. prof. H. Niebieszczańskiej-Lewirerowej, M. Furmaniowej, K. Głuszyńskiej, W. Swaczynowej, Z. Szellera, M. Ptaszkowskiej i M. Kulawik, odbędzie się w niedzielę, dnia 21 bm. o godz. 17 w auli gimnazjum żeńskiego w Chorzowie, ul. Zjednoczenia. Wstęp bezpłatny.

Repertuar kinoteatrów w Katowicach

od piątku 19 czerwca br.

Kino CAPITOL: „Bella Donna”.

Kino CASINO: „Burak z nad Wolgi”.

Kino COLOSSEUM: „Poznał się Monte Carlo” i „Tajemnica czarnej pokroju”.

Kino RIALTO: „Będziesz zawsze moja”.

Kino STYLOWY: „Biuro zaginionych ludzi”.

Kino UNION: „Nasze słoneczko”.

Kino DEBINA — Dąb: „Pożar nad Wołgą” i „Młode orły”.

Repertuar kinoteatrów w Chorzowie

Kino ROXY: „Ostatnie dni Pompei” i „Światło i ciemność”.

Kino APOLLO: „Wilhelm Tell” — „Wesoła rozwódka”.

Kino COLOSSEUM: „Poznał się w Monte Carlo” i „Szanghaj”.

Kino DELTA: „Młody las”, „Sing-Sing”.

Repertuar kin w Świętochłowicach.

Kino APOLLO: „Wielkomiejskie cienie” i „Córka dzungli”.

Kino COLOSSEUM: „Wesołe szaleństwo” i „Świat idzie naprzód”.

Veto

chroni

mexykan.

Cena 3,— zł.

Dział szachowy

pod red. E. A.

Nr. 13.

88. Z. M. Birnow

(I i II nagroda ex aequo w konkursie „Szachmaty w Z. S. R. R. 1935).

Czarne: Kd6, Hb8, Gc8, e5 p: b5, d7, d2 (7).

89. Fr. Matoušek

(I nagr. w międzynarod. konk. „Jas” 1935 r.)

Czarne: Kc1, Wd8, e8, Sd7 p: b8, e2, g3 (7).

Białe: Kb3, Hh5, Wd1, e2, Gc8, Sd8 p: b7, e7 (8).

Mat w 2 posunięciach.

Aljechin i Keres — zwyciężają w turnieju w Bad Nauheim.

W drugiej połowie sierpnia odbył się w Monachium wielka olimpiada szachowa, która rozmiarami swymi przewyższa prawdopodobnie wszystkie poprzednie Olimpiady. Do olimpiady monachijskiej Niemcy przygotowały się bardzo pilnie. Ostatnio odbył się w ramach przygotowań dwa małe turnieje międzynarodowe w Bad Elster i w Bad Nauheim. Zwłaszcza ten ostatni turniej zasługuje na uwagę ze względu na skład uczestników. Oprócz elity szachistów niemieckich z mistrzem Niemiec Bogoljubowem na czele, wzięło udział w turnieju pięciu mistrzów zagranicznych: exmistrza świata dr. Aljechin, prof. dr. Vidmar (Jugosławia), mistrz Szwecji Stahlberg, Estończyk Keres i Holender van den Bosch. Wynik turnieju jest prawdziwą sensacją: Pierwszą i drugą nagrodą podzielili się: exmistrza Aljechin i młody, zaledwie 20 lat liczący Estończyk Keres. Z nazwiskiem Keresa spotkaliśmy się po raz pierwszy na olimpiadzie warszawskiej w 1935 r., gdzie stał się prawdziwą rewelacją turnieju olimpijskiego i światowym wynikiem indywidualnym wysunął się na czoło młodej generacji. Sukces Keresa zasługuje tem więcej na podkreślenie, że w turnieju tak silnie obsadzonym wziął udział po raz pierwszy. Drugie miejsce zajął Ahnes (Niemcy) 5.5. Trzecie i czwarte zajęli ex aequo: Bogoljubow i Relistab (Niemcy) 5 p. Na dalszych miejscach ulokowali się: Heinicke 4.5, Stahlberg 4 (zupelnie zawiódł), prof. Vidmar 3.5 (b. słaby wynik), van den Bosch i Weissgerber 2 p. Niżej podajemy dwie partie z tego boju:

Partja Nr. 16.

Białe: Bagoljubow

Czarne: van den Bosch

1. d4 d5

2. c4 e6

3. Sc3 e6

4. Sd3 Sd6

5. Gg5 Sb-d7

6. e3 H-d5

7. Hc2 Se4

8. c x d5 Gb4?

9. H-e4! G x c3?

10. b x c3 H x c3

11. Ge2 H x a1

12. He2 b6

13. Sf-d2 Se5

14. d x e5 0-0

15. f4 Ga6+

16. Kt2 f8

17. e x f6 i czarne poddały się.

Partja Nr. 15.

Białe: Dr. Aljechin

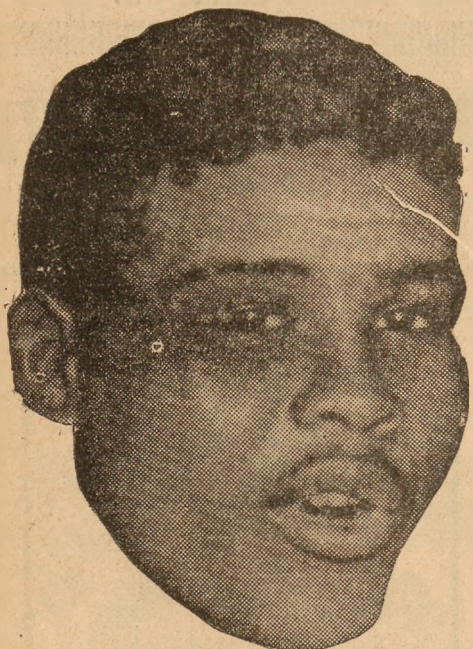
Czarne: Bagoljubow

1) d4 e6. 2) c4 Sf6. 3) c4, Sf6. 4) Sc3, c6. 5) Gg5, Sb-d7. 6) c3, Hh5. 7) Sf-d2, Gb4. 8) Hc2, d x c4. 9) Cf6, Sd-f6. 10) S x c4, Hc7. 11) g3, 0-0. 12) Gg2, Gd7. 13) a3, Gc7. 14) b4, Sd5. 15) 0-0, S x c3. 16) H x c3, Wf-d8. 17) Wa-cl, Gc8. 18) Wf-d1, Wa-c8. 19) Sc-a5, a6. 20) Sa-c4, b6. 21) Wc-h1, Gf6. 22) Wd-cl Hal. 23) Hc2, Wc7. 24) a4, Gc7. 25) a5, exd5. 26) b x a5, c5. 27) Sb6, Gb5. 28) d6, e x d5. 29) G x d5, Gf8. 30) Wc-d1, Wd6. 31) Gc4, W x d1. 32) W x d1, Hb8. 33) Hd3, He8. 34) Hd8, Wc7. 35) He8, Gc8. 36) Wd8, Gc6. 37) Ga6, g6. 38) Gc4, Wd1. 39) Ff1, Kc7. 40) Kc2, Gc7. 41) Wc8, Gc2. 42) f3, h5. 43) e4, Gb8. 44) We8, Gf8. 45) a6, Wc7. 46) e5, Gd7. 47) Sd7, Wd7. 48) Wd8 i czarne poddały się.

Życie sportowe i wychowanie fizyczne

Joe Louis K. o.!

Czy Murzyn był przekupiony?

Joe Louis

Zwycięstwo Maxa Schmellinga podziało, jak piorun z jasnego nieba, na Amerykę. Uznany przez najwybitniejszych fachowców sportu za słabszego, za outsidera meczu, Niemiec odniósł najbardziej przekonujące zwycięstwo, jakim był nokaut przeciwnika w 12-ej rundzie.

Gdy przez pierwsze rundy Louis wykazywał lekką przewagę, tysiące jego zwolenników, zaangażowanych w zwycięstwo Murzyna nie tylko uczuciowo, ale i finansowo, były pewne siebie i wygrania zakładów.

Pierwsze załamanie przyszło pod koniec czwartej rundy. Trafiony silnym ciosem Murzyn leży na deskach, sędzia zaczyna liczyć. Cała widownia nie krzyczy, ale wprost wyje. Kilkunastu Murzynów, którzy cały swój majątek postavili na swego rodaka, mdleje. Zbawczy gong ratuje jednak Louisa od klęski właśnie w najszybszej w dotychczasowych meczach dla niego rundzie.

W dalszym przebiegu walki, gdy Louis odrabia stracone punkty zwolennicy jego czikami wrzaskami wyrażają swą radość. Przyszła wreszcie fatalna kontra — kontra Schmellinga w 12-ej rundzie. Towarzyszył jej jeden jęk 200.000 widzów — a potem burza oklasków. W miarę, jak sędzia liczy, krzyki się wzmagają, nie są jednak w stanie przywrócić Louisowi sił. Murzyn zostaje wyliczony.

Równoległe z dramatem na ringu, rozgrywały się tragedie na widowni. Murzyni Haarlemu, którzy pięściom swego rodaka powierzyli olbrzymie sumy, słabną. Dwaj Murzyni, padają martwi, rażeni apopleksją. Stracili cały swój majątek.

Klęska Louisa będzie miała poważne następstwa finansowe dla mas spekulantów, którzy przyjmując zakłady, byli przekonani, że łatwo dorobią się majątku. — Sukces Schmellinga to dla nich katastrofa. Klęska finansowa dotknęła i tysiące Murzynów. Według prowizorycznych obliczeń na Joe Louisa postawiono co najmniej 60 milionów dolarów. Wszystkie te sumy, oczywiście, przepadły.

Grodzki Wydział Sportowy Młodzieży Powstańczej w Katowicach.

21 czerwca r. b. przeprowadzi Grodzki Wydział Sportowy Młodzieży Powstańczej następujące imprezy sportowe:

Trójbój lekkoatletyczny z następującymi konkurencjami: bieg 100 mtr., skok w wysoki i rzut granatem Bieg 2000 metrów Turniej siatkówki.

W zawodach powyższych ilość zawodników startujących jest nieograniczona. Startować mogą jedynie członkowie i drużyny Oddziałów Młodzieży Powstańczej.

Zawody powyższe przeprowadzone zostaną na boisku Okręgowego Ośrodka Wychowania Fizycznego w Katowicach (Park Kościuszki) Początek o godz. 8 rano. Wstęp na boisko bezpłatny.

Wyścig kolarski w Katowicach.

Z inicjatywy „Siedem Groszy” odbędzie się dziś wyścig kolarski dla stowarzyszonych i niestowarzyszonych, który przeprowadzi Śląski O. Z. K.

Policja w obawie, że dojdzie do awantur, czuwała nieustannie. Oba bokserów otoczył silny kordon policjantów z pistoletami maszynowymi w rękę.

Dziennikarze zdążyli przedrzeć się do szatni bokserów. Joe Louis był zupełnie zrezygnowany. Oświadczył krótko:

— Po raz pierwszy w życiu natrafiłem na silniejszego od siebie przeciwnika...

Max Schmeling jes wymowniejszy:

— Wiedziałem, że znajduje się w pełnej formie — mówił — byłem pewny zwycięstwa, tak, jak to zapowiadałem przez radio. Jeszcze w tym roku muszę zdobyć ponownie mistrzostwo świata. Dzień dzisiejszy, to najszcześniejszy dzień mego życia!

Jeden z dzienników amerykańskich, który już przed walką głosił, że „Louis został przekupiony” w swoim dodatku nadzwyczajnym domaga się wyłonienia komisji śledczej, któraby zbadała przebieg walki i zarzuca Murzynowi, że zbyt mało atakował Niemca.

Maks Schmeling

U półmetka rozgrywek ligi państwowej

Dziś walczy KS Dąb ze Śląskiem Świętochłowice.

Rozgrywki o mistrzostwo ligi państwowej znajdują się u półmetka. Do ukończenia pierwszej serii, pozostało tylko pięć spotkań. Trzy odbędą się już dziś, a mianowicie:

w Katowicach:

KS Dąb — Śląsk

w Warszawie:

Legia — Ł. K. S.

we Lwowie:

Pogoń — Warta.

Pozostałe dwa mecze: Ruch — Wisła i Garmarna — Warszawianka, rozegrane zostaną 28 bm.

Mecz Śląsk — Dąb, który odbędzie się na boisku Miejskiego Ośrodka WF w Katowicach o godzinie 17,30 u wylotu Parku Kościuszki, będzie miał dla beniaminka wielkie znaczenie, zdecydowanie bowiem o tym, czy KS Dąb wysunie się wreszcie z pozycji outsidera tabeli na lepszą pozycję.

Spotkanie to, z uwagi na brak konkurencyjnych imprez, wywołało na Śląsku olbrzymie zainteresowanie i będzie najważniejszym wydarzeniem sportowym dzisiejszej niedzieli.

KS Dąb ze względu na to, że kilku jego graczy uległo kontuzjom, wystąpi w składzie zmniejszonym, a mianowicie: Pawłowski, Halama, Krawiec, Bukowski, Szojda, Dytko, Kessner, Moczko. Ogłówek Kłoda Herman.

Sędzią meczu będzie znakomity arbiter międzynarodowy p. Maks Sznajder z Krakowa.

Druga seria rozgrywek ligowych rozpoczyna się 5 lipca i trwać będzie do 25 października.

Cztery spotkania ligi śląskiej

Z cyklu rozgrywek ligi śląskiej w drugiej rundzie odbędą się dziś cztery spotkania:

W Chorzowie: AKS — Słowian.

W Knurowie: Concordia — Naprzód.

W Bielsku: BBTS — KS 06 Katowice.

W Nowej Wsi: Wawel — KS Chorzów.

AKS czeka ciężka przeprawa ze Słowianem na własnym boisku. Mecz ten musi AKS bezwzględnie rozstrzygnąć na swoją korzyść, jeśli chce się utrzymać na czele tabeli rozgrywek, gdyż jego najgroźniejszy rywal: Czarni z Chropaczowa zdobędą dziś dwa punkty walkowerem. Przeciwnikiem Czarnych miała być dziś zdyskwalifikowana Koszarawa z Żywca.

Motocyklowa jazda patrolowa ze strzelaniem

Motocyklowy Klub ZS w Bielsku urządził 14 bm. ciekawą imprezę której założeniem było hasło: „Każdy obywatel żołnierzem, a każdy żołnierz obywatel”. Członkowie M. K. ZS. wyruszyli w hełmach stalowych oraz w stroju patrolowym z karabinami. Trasa była trudna, wynosiła co prawda tylko 60 km, prowadziła jednak po drogach trudnych. Gwałtowna ulewa utrudniała zawodnikom chwilami orientację. — Strzelanie odbyło się na strzelnicy wojskowej w Kamienicy.

Zawody były przygotowane bardzo skrupulatnie, przed imprezą przesyłali zawodnicy kurs czytania z mapy oraz treningowe strzelanie.

Start odbył się w Bielsku z ul. 3 maja. Godność startera honorowego pełnił w zastępstwie dow. 21 d. p. G. plk. Wir Polas. W towarzyszywie burm. dr Przybyły, obw. kom. PW. mjr Niemca i kpt. Małaskiewicz. Trasa prowadziła z Bielska przez Dzieńkowice — Zabrzeg — Zarze-

Z odcinku walk o mistrzostwo klasy A.

Terminarz rozgrywek klasy A przewiduje na dziś następujące rozgrywki:

HKS Roździeń — Ligocianka.
IFC Katowice — Naprzód Załęże
Orzeł Welnowiec — Policjany KS.
KS 24 Szopienice — TS 20 Bogucice.
Pocztowie PW Katowice — 06 Mysłowice
Śląsk Świętochłowice rez. — Slavia Ruda.
Stadion Chorzów — 07 Siemianowice
Śląsk Siemianowice — KS Brzeziny.
KS 22 Mała Dąbrówka — Iskra Siemianowice.
Jedność Michałowice — Strzelec Łagiewniki.

cze — Landek — Jaworze — Wapienica — Kamienica (ostre strzelanie) Bielsko.

Rozdanie nagród dokonał obw. kmd. PW. mjr. Niemiec w tow. miejskiego komnd. PW. por. Jonaka. Pierwsze miejsce w ogólnej klas. zajął przodownik policji państw. Speck uzyskując 11 pkt. dodatknych oraz najlepszy wynik w strzelaniu 44 pkt na 50 mozi.

W kat. 500 ccm: 1) Speck przod. PP. pkt. 11, 2) Stagł pkt. 4, 3) Śliwa pkt. 3, 4) Maiewski 2 pkt. 5) Hein.

W kat. 350 ccm: 1) Hein pkt. 11, W kat. z przyczepkami: 1) Szczygieł pkt. 12.

Organizacja tej imprezy spoczywała w rękach ppwr. rez. Kłoszka wiceprezesa, kpt. sport. Stobika. Impreza wypadła pod względem technicznym bardzo dobrze, a na ludności wywarła dobre wrażenie.

Z uznaniem podkreślić należy naprawdę wzorową służbę policyjną na trasie startu i meczu.

Budynki gdyńskie muszą być przygotowane do obrony przeciwgazowej

Modele schronów przedstawi L. O. P. P. na Targach Gdyńskich.

We wszystkich krajach nowoczesne budownictwo wprowadza zasadę budowania schronów przeciwgazowych oraz specjalnego systemu wentylacji pomieszczeń mieszkalnych i piwnic na wypadek lotniczego ataku. Polska nie może pozość pod tym względem w tyle. Zwłaszcza nowe budynki powinny dostosowywać się do warunków przyszłej wojny, której nikt nie pragnie, ale na którą wszyscy muszą być przygotowani, i to nie tylko w znaczeniu moralnym, ale i w sensie materialnym przez przygotowanie zawczasu środków obronnych.

Zgodnie ze swoim zadaniem, Liga Obrony Powietrznej i Przeciwgazowej przystępuje na tegorocznych Targach Gdyńskich (28. 6. — 12. 7) do zgrupowania najnowszych zdobyczy techniki obronnej przeciw atakom gazowym, oraz innych nowoczesnych środków, stosowanych we współczesnym budownictwie. W stoisku LOPP. znajdzie zwiedzający pomieszczenie uszczelnione, model schronu przeciwgazowego, model domu rodzinnego, przystosowanego do obrony przeciw atakom lotniczym, wykresy najnowszych systemów wentylacji, a poza tym przedstawią także plastycznie akcja obronna drużyny przeciwpożarowej, drużyn odkażających, oraz innych urządzeń obronnych.

Ta droga stoisko LOPP. na Targach Gdyńskich będzie jeszcze jednym ogniwem łańcucha Ligi do uaktywnienia przygotowań obronnych przeciwko zniszczeniu, jakie za sobą niesie może przyszła wojna. Problem ten szczególnie ważny jest dla Gdyni jako miasta portowego, które ma ułatwione zadanie stosowania systemów obronnych.

Należy odrobić zadanie lat ubiegłych i przystosować wreszcie budownictwo gdyńskie do warunków Obrony Przeciwlotniczej i Gazowej. (o)

Dokończenie meczu tenisowego

Pogoń — K. K. T.

Na kortach K. K. T. przy ul. Bankowej o godz. 9-tej nastąpi dokończenie meczu tenisowego o drużynowe mistrzostwo Polski między Pogonią a K. K. T.

Dzisiaj w dalszym ciągu grają: Bratek z Pfahlem i Grzesiokiem, Gajdzianka z Volkmerówną i Gajdzianka z Bratkiem z Volkmerówną — Pfahlem.

W Warszawie odbywa się mecz lekkoatletyczny między berlińską drużyną lekkoatletyczną „Die Studentenschaft” a AZS.

W Krakowie rozegrany zostanie międzymiastowy mecz piłkarski Belgrad — Kraków.

W Berlinie stoczą decydujący bój o piłkarski tytuł Rzeszy, znana ze swego występu w Wielkich Hajdukach Fortuna z Düsseldorfu z IFC. Norymberga.

Zawody piłki nożnej w Ustroniu.

Na boisku koło basenu kąpielowego w Ustroniu odbędzie się dziś przyjacielski mecz piłki nożnej między T. S. Ustroń a D. F. C Sturm Bielsko o godz. 16-tej — Wstęp 25 i 50 gr.

Dr. Papee trenuje przed olimpiadą w Katowicach.

Znany szermierz, trzykrotny olimpijczyk p. Adam Papee, który poraz czwarty reprezentować będzie Polskę na igrzyskach, tym razem w Berlinie przybył z Warszawy na kilka tygodni służbowo do Krakowa.

Celem jak najlepszego przygotowania się i utrzymania wymaganej formy p. dr. Papee ćwiczenia na ten czas odbywa w Katowicach ze znanym fichtmistrzem p. Leonem Kożą i w gronie szermierzy Policji KS, którzy stanowią część polskiej drużyny olimpijskiej.

Nadmienić wypada, że p. Papee pracował już w czasie zamieszkiwania w Katowicach kilka lat z p. fechtm. Kożą i w związku z tem nadal jest członkiem Pierwszego Śląskiego Klubu Szermierczego w Katowicach.

To, co interesuje...

Ogólnopolski piłkarski obóz juniorów odbędzie się w Sierakowie od 17—31 sierpnia, w którego ramach rozegrany zostanie turniej o mistrzostwo Polski.

Ruch wyjeżdża w listopadzie na ponowne turnie do Niemiec i grać będzie w Stutgarcie, Lipsku i Dreźnie.

Drugi KS Tygrysa — KS Diana Katowice na boisku KS Diano o godzinie 14,30. Przedmecz druż rezerw o godzinie 13.

Fantastyczne rekordy...

W mistrzostwach lekkoatletycznych studentów amerykańskich, przeprowadzonych w Chicago, uzyskano szereg wręcz fenomenalnych wyników, w tem dwa rekordy światowe i jeden rekord wyrównano.

Ciams wygrał 400 mtr. w nieprawdopodobnym czasie 46,1 a w 110 mtr. przez płotki zwyciężył Towns w czasie 14,1.

Obydwa wyniki stanowią nowe rekordy światowe i świadczą wymownie o potęgze lekkiej atletyki za oceanem.

W zawodach tych odkryto również sprintera najwyższej klasy. Jest nim Walender, który przebiegł 100 mtr. w czasie 10,3, wyrównując rekord światowy.

Niewiarogodny wręcz rekord ustaliła

również najszybsza rywalka naszej chłuby, dotąd najszybszej kobiety świata — Walasiewiczówna — Helena Stephens w biegu 100 mtr.

Dystans 100 mtr. przebiegła Stephens w nieprawdopodobnym wprost czasie 11,3.

Ostatnie dni!

Przyjmujemy

POZYCZKI PAŃSTWOWE

PO KURSE NOMINALNYM
100 ZA 100

W celu nabywania radjoodbiorników najwyższej jakości — TELEFUNKEN: Ambasador, Special i Unipol — prąd stały i zmienny. OKRES CZASU PRZYJMOWANIA POZYCZEK JEST OGRANICZONY. Szczegółowych informacji o przyjmowaniu Pożyczek Państw. udzielają upoważnione sklepy radjowe, oznaczone specjalnymi plakatami.

RADIO-TELEFUNKEN

MISTRZ TONU, PRECYZJI I FORMY

Po tym terminie sprzedaż tylko na normalnych warunkach !!

Dyrekcja Śląskich Technicznych Zakładów Naukowych w Katowicach podaje do wiadomości, że w dniach 23 i 24 czerwca br. w godzinach od 9-tej do 13-tej odbędzie się wstęp do następujących szkół:

- Szkoły Techników Budowlanych,
- Chemików,
- Drogowych,
- Elektrotechników,
- Mechaników,
- Mistrzów Maszynowych,

oraz próbnego wstępu do:

- Szkół Podmistrzów Hutniczych (wieczorowej),
- Szkół Podmistrzów Elektrotechnicznych,

zaś w dniach 25 i 26 czerwca br. od godziny 8-mej egzaminują sprawdzające łącznie z badaniami lekarskimi i psychotechnicznymi. Wszelkich informacji udziela administracja Zakładów w godzinach urzędowych. (4405)

Co kupuje cały kraj?
... Mydło z pralką
Kokontay

Jak się ubierasz, tak Cię ocenia.

dlatego pamiętaj przed wyjazdem o chemicznym czyszczeniu lub farbowaniu swojej garderoby. Specjalność: farbowanie kurtek i torebek skórzanych. Przetrasowywanie starych kapeluszy na nowe. Pilsowanie. Cerowanie.

Farbiarnia i Chemiczna Pralnia

Rok zał. 1898 J. Czerny, nast. Rok zał. 1898
Katowice, tel. 333-54, plac Marsz. Piłsudskiego 1 - ul. Piłsudskiego 69
Czorzów, tel. 411-56, ul. Krzyżowa 15 - ul. Wolności 24
Załęże Lipiny Szarlej Siemianowice
Zakład chrześcijański

KLAWIOL 'AP. KOWALSKI' ODCISKI i ZGRUBIENIA

Najmodniejsze kąpielisko Europy! Węgierskie Lido - Jezioro Balaton

Idealny wypoczynek letni — sporty wodne, atrakcje i rozrywki, zdrowotny pobyt dla dzieci. Przejazd, pełne utrzymanie, komfort.
2 tygodnie zł. 240.— 4 tygodnie zł. 355.—
Wyjazdy 2 i 15 lipca.

Informacje i zgłoszenia: P. B. P. „ARGOS”
Katowice, ul. Mariacka 26 — Telefon 357-54

Autokarem do Jugosławii!

Przez Wiedeń - Abaszię - Budapeszt
16 dni nad morzem! 30/6—24/7
14/7—7/8 zł 295.— lub 475.—
Wszelkie przejazdy, hotele, utrzymanie, zwiedzanie.
Wyłącznie przez:

P. B. P. „ARGOS” Katowice,
ul. Mariacka 26 — Telefon 357-54.

ŻĄDĄCIE CHODNIKÓW
„FALALEUM”
50 Gr. ZA 1 m

Wytwórca: SIEGEL i Ska Sp. z o. o.
FABRYKA CHEMICZNA KATOWICE II.

Stary znajomy w nowej szacie!

Praktyczne butelki kieszonkowe szczególnie w czasie podróży i wędrówek. Amol orzeźwia i usuwa zmęczenie. Do nabycia w aptekach i drogeriach.

(4158)

ZAWOJA

pod Babą Górą — Perla polskiej Szwajcarii willa „Releta”
Pierwszorzędny pensjonat poleca pokoje słoneczne z balkonami. Kuchnia wykwinna. Ceny przystępne. 4551

Nie dość zacząć się lotnictwem —
trzeba z niego korzystać

podróżując, wysyłając listy i towary samolotami — pełne bezpieczeństwo —
tanie ceny biletów — informacje w biurach podróży i u portierów większych hoteli

DOM

mieszkalny z 2 sklepami i 2 warsztatami
w Siemianowicach przy ul. Powstańców 14 (główna ulica) własnością Emilji Hein, zostanie sprzedany w przymusowym przetargu w dniu 25 czerwca br. o godz. 10-tej w Sądzie grodzkim w Katowicach sala 58. Oszacowana wartość nieruchomości wynosi 51.353,— zł., najniższa cena kupna 34.235,— zł. Bliższe informacje udzieli Hausbesitzerbank, Bank Spółdz., Siemianowice Sl.

4558

Pod koniec czerwca 1916 roku rozpoczęły się nad Sommą gwałtowne zmagania się, jedna z największych i najkrwawszych walk wojny światowej. Zdjęcie nasze przedstawia jedną z miejscowości, leżących nad Sommą całkowicie zniszczoną przez pociski.

Cegielnia

w pow. Rybnickim z masy upadłościowej bardzo korzystnie
do sprzedania
of. zarządca up. Cz. Gościński,
Rybnik, Grażyńskiego 14

III. Ukł. 8/36.

POSTANOWIENIE:

Dnia 17 czerwca 1936 r.
Sąd Okręgowy w Katowicach w składzie następującym:
Przewodniczący: Sędzia Sądu Okręgowego Dr. R. Gawłowski.
Sędziowie handlowi: T. Kowalczyk i M. Lubowicki.
Protokółant: sekretarz sądowy J. Bias.
po rozpoznaniu w dniu 17 czerwca 1936 roku w sprawie układowej firmy Berta Słotach w Chorzowie II, ul. 3 Maja nr 23,
na posiedzeniu niejawnym na zasadzie art. 23 par. 2 prawa o postępowaniu ukł.

postanawia:
Wobec cofnięcia podania o otwarcie postępowania układowego przez umiżniczkę umorzyć postępowanie

Sąd Okręgowy w Katowicach.
III. Wydział Handlowy. (4550)

III Ukł. 2/36.

POSTANOWIENIE.

Sąd Okręgowy w Cieszyńcu, Wydział III handlowy dnia 25 maja 1936 postanawia
umorzyć postępowanie układowe, otwarte do majątku Leona Wohlmuta, kupca w Bielsku, albowiem dłużnik cofnął podanie (art. 23 par. 2 prawa o postępow. ukł.) (4547)

II. Km. 531/36.

Obwieszczenie o licytacji ruchomości.

Komornik Sądu Grodzkiego w Mikołowie, rewiru II, Stefan Koj, mający kancelarię w Mikołowie przy ul. Krakowskiej nr. 17, na podstawie art. 602 kpc. podaje do publicznej wiadomości, że dnia 23-go czerwca 1936 r. o godz. 10-tej w Mikołowie przy Rynku nr. 3, odbędzie się l-sza licytacja ruchomości, składających się z:
1 bufetu ciemnego dęb., 1 kredensu ciemnego dęb., 1 lustra z podstawką, 1 stołu do rozsuwania ciemny dęb., 6 krzesel zwykłych, 1 kilimu 2 razy półtora metra, 2 małych kilimów, 3 obrusów białych, 2 serwisy do kawy, 13 kieliszków różnietych, 1 tacy z dzbankiem, 4 firanek białych z drążkiem, 1 stojaka niklowego do jajek, 1 stojaka do kwiatów (żelazny), 1 muszki dużej, 1 platera na owoc, 1 miski kryształowej, 2 kieliszki kolorowych, 1 małego wazonika, 3 obrazów olejnych, 1 poduszki żółtej ozdobnej, 1 serwisu do wódki, 2 główki ozdobnych, 2 nocnych stojków, 1 lustro ściennego (szkło różniet), 1 umywalki żelaznej, 1 obrazu, 1 obrusu na stół wyrab., 1 dzbanka malowanego, 1 wazonu do kwiatów, 1 obrazu starego, 1 leżaka, 1 ręcznika wyr., 2 krajobrazów, 1 stojaka drewnianego, 2 makatek, 1 poduszki haftowanej, 3 serwete, oszacowanych na łączną sumę zł 628.
Ruchomości można oglądać w dniu licytacji w miejscu i czasie wyżej oznaczonym. (4552)

Dnia 20 czerwca 1936 r.

(—) KOJ, komornik.

V. Km. 1114/36.

Obwieszczenie o licytacji ruchomości.

Komornik Sądu Grodzkiego w Chorzowie I, rewiru V, Paweł Lech, mający kancelarię w Chorzowie I, ul. Dąbrowskiego nr. 25 na podstawie art. 602 kpc. podaje do publicznej wiadomości, że dnia 25 czerwca 1936 r. o godz. 12 w Chorzowie I, ul. Lig. Górniczej Nr. 3, odbędzie się l-sza licytacja ruchomości, składających się z:
2 mieszkań betonowych, 1 szafy na rybniki, 1 regału na akta, 2 stołów, 3 blurek, 2 regałów na akta, 2 foteli, 1 szafy na akta z żaluzjami, 1 obrazu, 1 dużej betoniarce i 3 krzesel polistrowanych, oszacowanych na łączną sumę zł 5.520.
Ruchomości można oglądać w dniu licytacji w miejscu i czasie wyżej oznaczonym. (4553)

Chorzów I., dnia 17 czerwca 1936 r.

(—) P. LECH, komornik

Pianina i Fortepiany „SOMMERFELDA”

po cenach fabrycznych tylko we własnym Składzie Fabrycznym — Katowice, ul. Kościuski 16 — dlatego tak tanio. Nowe pianino od 875,— zł, najlepsze modele 1.475,— zł. — Dogodne warunki spłaty!

B. SOMMERFELD

Największa i uznana przez wielkich znawców muzyki jako najlepsza Fabryka Pianin i Fortepianów w Polsce. (4273)

Codzień

(także w niedziele)
kursują

polские samoloty komunikacyjne

szybkie — bezpieczne
Niskie ceny biletów.

Informacje: P. L. L. „LOT”, Lotnisko, tel. 145 i 135
większe biura podróży i u portierów większ. hoteli

Generalne przedstawicielstwo Fabryk:

komunikuję niniejszem, iż wyłączne prawo sprzedaży na Wojew. Śląskie i Zagł. Dąbr. powierzono firmie

Henryk Wiosna, Katowice

ul. Zamkowa 35, tel. 314-53, 352-54 4593

Egzystencja dla aptekarza

SPRZEDAM za gotówkę dom z bardzo dobrze prosperującą apteką w większej miejscowości przemysłowej na G. Śląsku. Oferty do Administracji P. Z. pod nr. „4583”. (4583)

Podróżującego

chrześcijanina

na wysoką prowizję na okręg górnośląski i krakowski poszukuje fabryka guzików. Wyczerpujące oferty tylko z pierwszorzędnymi referencjami do Biura Ogłoszeń PAR Poznań, Al. Marcinowski 11 pod nr. „55 372”. (4519)

Uczeń

z wyższym wykształceniem dla działu kupieckiego, fabryki maszyn, od zaraz poszukiwany — Oferty kierować do Administracji Polski Zachod., pod nr. „4581”. (4581)

III U 2/35

OBWIESZCZENIE.

Sąd Okręgowy w Cieszynie. W sprawie upadłościowej Eli Kriskhe, wyłącznej właścicielki Przedsiębiorstwa pod firmą Ernesta Starke'go Syn w Bielsku Sędziakomisarz ogłasza, że ustaloną listę wierzycieli każdy zainteresowany może przeglądać w sekretariacie Sądu Okręgowego w Cieszynie, biuro 129, II piętro. (4548)

Fa.
„SILECTRIC-RADIO“

zawiadamia swoich Szan. Klientów, iż z dniem 10. bm. przeniosła swoje biura na

ul. Szopena 6, m. 3

Telefon 357-49
vis à vis P. K. O.

4554

Urząd Wojewódzki Śląski ogłasza

przetarg publiczny

na: 1) budowę budynku gospodarczego (stajnie, wozownia i suszarnie) w Zakładzie Psychiatrycznym Rybnik i 2) budowę obory i gnojownika na folwarku „Józefowiec” w Rybniku z terminem wnoszenia ofert do dnia 3 lipca 1936 roku godz. 11-ta. Bliższe szczegóły w Gazecie Urzędowej Województwa Śląskiego oraz na tablicy urzędowej Wydziału Komunikacyjno - Budowlanego.

Za Wojewodę:

(— inż. Maryniarczyk,
wz Naczelnika Wydziału K B. (4549)

Ogłaszajcie się
w „Polsce Zachodniej“

IV. Km. 822/36.

Obwieszczenie o licytacji
zastawów.

Ogłaszam, że w środę, dnia 24 czerwca 1936 r. o godz. 11.30 sprzedam w Katowicach przy ul. Stawowej nr. 20 w firmie „Kaczyński i Ska” następujące ruchomości:

3 beczki „Rumkuler” wagi netto 303 kg., 1 fortepian, 2 lampy, 1 kosz z nutami, 1 stolik okrągły i 1 fotel.

Ruchomości oglądać można ówczę godzinę przed rozpoczęciem licytacji na miejscu sprzedaży. (4551)

KOMORNIK SĄDU GRODZKIEGO
w Katowicach, rewiru IV.

Sklepem
bez
wystawy

jest przedsiębiorstwo, które nie ogłasza się za pośrednictwem dzienników i czasopism.

I. Km. 1002/36.

Obwieszczenie o licytacji

Ogłaszam, że we wtorek dnia 23 czerwca 1936 r. o godz. 10-tej sprzedam publicznie w Świętochłowicach przy ul. Długiej nr. 36 następujące ruchomości:

1 kanapę starą, 1 kanapę z obudowaniem, 1 bufet z pokoju jadalnego, 1 obraz w czarnych ramach, 1 obraz w złotych ramach, 1 szafę na bieliznę, 1 stoł „rozciągania”, 1 lustro na podstawce, 1 zegar regulator, 1 otomana z narzutką, 1 umywalkę z płytą marmurową, oszacowane na łączną sumę zł. 580,—.

Ruchomości powyższe oglądać można na miejscu sprzedaży ówczę godzinę przed rozpoczęciem licytacji.

(4546)

ŁYSZCZYNA, Komornik.

Km. 869/35.

Obwieszczenie o licytacji

Komornik Sądu Grodzkiego w Skoczowie Jan Jaszowski, mający kancelarię w Sądzie Grodzkim w Skoczowie ul. Mickiewicza, podaje do wiadomości, że dnia 23 czerwca 1936 r. o godz. 10-tej w Wiśle-Obłazie Nr. 703, oraz w Wiśle pensjonat „Piast” Nr. 77 odbędzie się 1-sza licytacja następujących ruchomości:

1 pianina, 1 szafka biblioteczna, 1 biurka dębowe, 1 stolik, 1 stołu, 4 obrazów, 2 foteli, 1 dywanu, 1 bufetu, 1 lustro stojące, 7 krzeseł, 15 lamp, 1 otomana, 2 pary zasłon, 2 podstawy, 1 stołu, 2 foteli, 1 aparatu radiowego, 1 samowaru, 1 wazy kryształowej, 1 tacy kryształ. 2 kielichów kryształ. 1 patefonu, 4 zasłony do okien, 1 stołu, 1 stolika, etażerki, 133 krzeseł, 30 stolików, 14 zasłony do okien, 2 altan, 26 wazonów ogrod., 182 różnych szklanek, 140 kieliszków, 1 krzesło, 2 zasłony, 1 kanapę, 11 zasłon, 32 obrusów, 48 ręczników, 48 poszewek, 36 prześcieradeł, 50 nakryć porcelanowych, 16 krzeseł, 30 skrzynek,

oszacowanych na łączną sumę 8.080,— zł. Ruchomości powyższe można oglądać w dniu licytacji w miejscu i czasie wyżej wymienionym. (4545)

JAN JASZOWSKI

Komornik Sądu Grodzkiego w Skoczowie.

WOLNE POSADY

Poszukiwani zdolni, dobrze prezentujący się propagandziści (stki) celem odwiedzenia prywatnej klijenteli na Górny Śląsk. Znajomość języków polski, niemiecki, zarobek 250 zł miesięcznie. Zgłoszenia: 22, 23 bm. o godz. 11—13 Szopienice, Piłsudskiego 24 parter prawo. Przedstawiciel firmy „Neptun” — tel. 24 048. (4576)

Akwizytor z branży budowlanej, dobrane wprowadzonego u budowniczych, w urzędach itp. poszukuje się dla sprzedaży specjalnych płyt budowlanych. Dokładne oferty do Administracji Polski Zachodniej pod nr. „2241”. (4579)

Poszukuje się młodszej, rutynowanej siły do buchalterii, mającej dłuższą praktykę w syst. „Definitiv”. Priemierne zgłoszenia: „Whole-Worth”, 3 Maja 9. (4578)

Inteligentna paniąka potrzebna w Śniadali Ratuszowej — ul. Młyńska 4 Katowice. (4587)

Inżynier - ceramik, dobry fachowiec, obeznany z modernizacją cegielni. Ślask, poszukiwany jako kierownik przez większe przedsiębiorstwo. Zgłoszenia do Administracji Polski Zachod., pod „Inżynier - ceramik” (4518)

Młody ruchliwy i pracowity pan, który reflektuje na zajęcie stałe o dużych możliwościach zarobkowych poszukiwany. Zgłoszenia osobiste: poniedziałek i wtorek w godzinach 9—14 Assicurazioni Generali, 3-go Maja 23. (4568)

Dla ograniczonej ilości inteligentnych i pracowitych panów w wieku 30—40 lat nadarza się sposobność teoretycznego i praktycznego zapoznania się z nowo wprowadzonych działach popularnych ubezpieczeń. Wybrani c. trzymać będą podczas przeszkolenia wynagrodzenie. Zgłoszenia osobiste

ste poniedziałek i wtorek w godzinach 9—14 Assicurazioni Generali, 3-go Maja 23. (4569)

POSAD POSZUKUJĄ

Urzędnik, z długoletnią praktyką w Administracji dziennika poszukuje posady od zaraz. Zgłoszenia do Adm. Polski Zachodni pod nr. „33”. (4541)

Buchalter - bilansista, lat 28 poszukuje posady stałej lub dorywczej — Zgłoszenia do Adm. Polski Zachodni pod „2247”. (4588)

KUPNA

Motor do roweru, względnie rower z motorem kupię. Zł. z podaniem ceny i marki do Adm. P. Z. pod „K. Z”. (4541 a)

Samochód osobowy, sportowy, najchętniej Cabriolet — okazję kupię. Może być uszkodzony. Zgłoszenia z opisem, fotografią i ceną do Adm. Polski Zachodniej pod „Aerodynamiczny”. (4563)

SPRZEDAŻE

Węgierska Winiarz i Restauracja „Hungaria Csarda”, Katowice, ulica Mariacka 27, tel. 352-84. Poleca wyborną kuchnię. Oryginalne wina towarzyskie. Osobne sale do przyjęć. Codziennie koncert orkiestry cygańskiej z Budapesztu. (4570)

Rowery, najlepsze kupisz na raty i za wszelkie obligacje pożyczek państwowych oraz świadectwa tymczasowe pożyczki inwestycyjnej w Składnicy Rowerów Katowice, Mariacka 21 — Uwaga! Przyjeżdżam z prowincji zwracam koszty przejazdu do Katowic. (4589)

Dom narożny 3-piętrowy, centrum Chorzowa I do sprzedania. Zgłoszenia do Adm. P. Z. w Chorzowie pod „Gotówka”. (4572)

Dropsy i artykuły grozowe, dostarcza najkorzystniej „ROMA”. Fabryka cukrów Poznań, Stawna. (4542)

Oficerskie mundury, czapki, pasy, szable najtaniej: CENSOR, Kraków, Szewska 18, Cenniki bezpłatnie. (4047)

Zagraniczne specjalne dzieła, podręczniki, czasopisma fachowe i źródłowe z każdej dziedziny techniki i nauki dostarcza szybko Księgarnia Mikulski Katowice, ul. Mariacka 2, tel. 342-42. Oferty na życzenie. (4020)

Sprzedajemy tanio, za pożyczki, na raty ROWERY różnych fabryk, maszyn do szycia, pisania, nowe używane. Aparaty radiowe, Śląski Dom Maszyn, Katowice, Kościuszki 3. (4476)

Motocykl 500 ccm w bardzo dobrym stanie tanio sprzedam. Maraton, Katowice, Kościuszki 3. (4508)

Rowery markowe pierwszorzędnej jakości sprzedajemy najtaniej, dogodne warunki zapłaty. Przyjmujemy wszystkie pożyczki państwowe w pełnej wartości — Agencja Polskich Rowerów i Maszyn, Inż. Ryszard Wiśniewski, Katowice, Mickiewicza 14. (4414)

Korzystna okazja! Sprzedajemy na dogodnych warunkach wszelkie artykuły biżuteryjne, złote, srebrne itd., zegary, zegarki ręczne i kieszonkowe pierwszych fabryk szwajcarskich. Przyjmujemy obligacje państwowe „URANIA”. Katowice, Plac Wolności 7 wejście z ul. Gliwickiej. (4574)

100 proc. dobre rowery, marki Exelsior, wszystkie części chromowane, tanio, wózki dziecięce, maszyny do szycia, radia po 20 zł miesięcznie w firmie Smaczny, Chorzów, Wolności 40. Tarnowskie Góry, Kolejowa 20. Przyjmujemy także pożyczki. (4574)

Maszyna krawiecka, damska szewska, marki „Singer” gramofon wal. okazję do sprzedania Rybnik, Wiejska 21 a. (4577)

MIESZKANIA

Mieszkanie 6 pokoi z kuchnią do wynajęcia w Siemianowicach, ul. Sobieskiego 13. (4590)

2 pokojowe mieszkanie umeblowane (lub bez) z pełnym komfortem, utrzymaniem (łazienka) poszukuje od 1 lipca małżeństwo z 2-letnim dzieckiem (i panna) przy lepszej rodzinie. Zł. Katowice, skrytka pocztowa 544. (4556)

Dwupokojowe i trzypokojowe mieszkanie oraz 2 pokoje na biura natychmiast do wynajęcia Spółdzielnia W Hajduki, ul. Ratuszowa 3. (4573)

Zamienie mieszkanie 1 pokojowe, słoneczne w centrum Katowic na takie same ewentualnie z dozorem domu. Zgłoszenia do Adm. P. Z. pod nr. „1000”.

Poszukuje 2 lub 3 pokój, mieszkanie w Katowicach, za odstępnem wzgl. czynsz za pół roku zgóry. Zgłoszenia do Adm. P. Z. pod nr. „2233”.

Dyrektor gimnazjum poszukuje mieszkania 4—5 pokojowego w Katowicach. Zgłoszenia do Adm. Polski Zachodniej pod nr. „2228”. (4553)

Wynajme w Katowicach pokój umeblowany. Oferty do Adm. P. Z. pod nr. „2233”. (4575)

UZDROWISKA

Wista na Śląsku. Sprzedaje się od razu parcelę budowlaną 2091 m². Informacje: Biuro Informacyjne. (4560)

Wista pensjonat Kresy: pokoje słoneczne, ogród, kuchnia warszawska z obfitem całodziennym utrzymaniem, cena od 5 do 6.50 zł. (4559)

UNIWAŻNIENIA

Uniważniam zgubioną książeczkę wojskową, wystawioną przez P. K. U Chorzów na nazwisko Eryk Köhler, Ruda. (4584)

RÓŻNE

Wykwintną bieliznę szyje szybko, tanio na miarę „Tatra”. Katowice, Teatralna 7. Firma chrześcijańska. (4555)

Którę z pań do lat 27, chciałyby towarzyszyć 2 intelig. przystojnym panom w wycieczce kajakowej na Polesie w miesiącu lipcu. Zł. do Adm. P. Z. pod „A. P.”.

Letnisko! Do wynajęcia od 1 lipca: 2 pokoje, kuchnia, budynek nowy, okolica ładna, naprzeciwko stacji Piększtoc 1, 101 koło Skoczowa. — Wiadomość: Reprezentacja Polski Zachodniej Cieszyn. (4565)

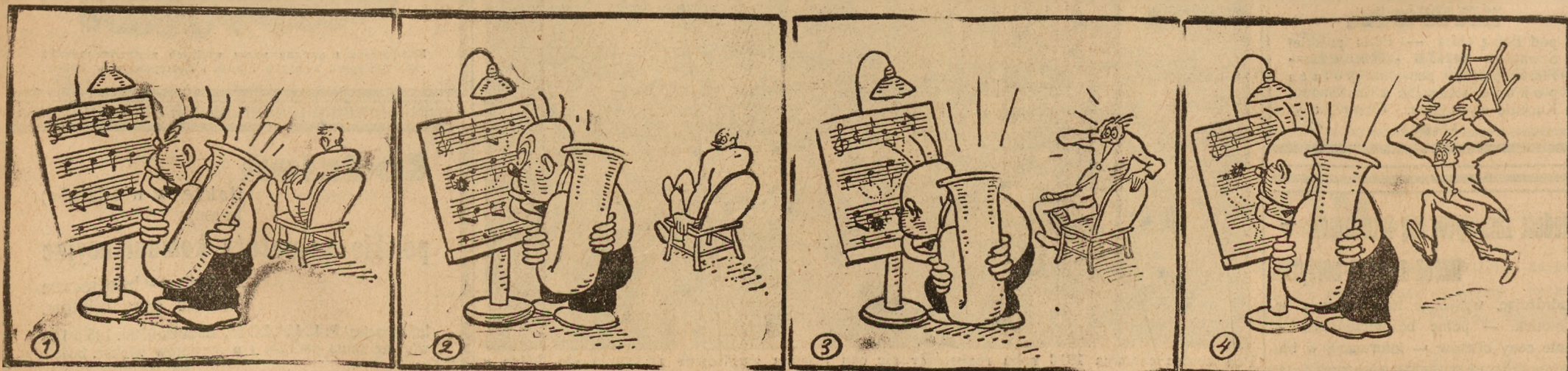
Zawiadamiam o skradzeniu mi broń iinga marki „Dreyza” kaliber 6,35, numer 21886 i ostrzegam przed nabyciem Stanisław Borkowski, Nowy Bytom. (4582)

Za długi mojej żony Małgorzaty z domu Goleśny nie odpowiadają Paweł Bula. (4585)

LOKALE

Lokal narożny (6 ubikacji) w centrum Chorzowa I nadający się na restaurację, kawiarnię lub większe przedsiębiorstwo handlowe w całości lub ubikacjami do wydzierżawienia. Zgłoszenia do Administracji P. Z. w Chorzowie pod „Natychmiast”. (4571)

Karlik Fafuła koncertuje

Coraz silniej w trąbę dmucha,

W ślad, jak łazi w nutach mucha...

Obok uszy gość zatyka,

I chce stołkiem tłuc Karlika. —